

Stockholms stads fattigvårdsnämnd och i samband därmed stående institutioner.

Fattigvårdsnämnden.

*Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25
(postadress: Stockholm 1; postgirokonton
nr 1268), t. »sociala nämnderna»; ses-
sionstid: andra och fjärde måndagen i
varje månad, vanligen kl. 19.*

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas in-
tagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidi-
gare årg.).

I k. förordningen den 23 maj 1862 om
kommunalstyrelse i Stockholm stadgades, att
den allmänna fattigvården i staden skulle besörjas
av *Stockholms stads fattigvårdsnämnd*,
för vilken instruktion fastställdes av k. m:t den
4 mars 1864. För dess verksamhet gällde bl. a.
k. förordningarna ang. fattigvården den 13 juli
1853 och den 9 juni 1871.

Enligt nu gällande lag den 14 juni 1918 om
fattigvården skall fattigvård — d. v. s. det un-
derhåll och den vård, som äro erforderliga, samt
för minderårig, d. v. s. den som icke fyllt sexton
år, jämväl uppfostran — meddelas minderårig
eller den, som i följd av ålderdom, sjukdom, lyte
eller eljest bristande kropp- eller själskrafter
är oförmögen att genom arbete försörja sig och
som saknar medel till sitt livsuppehälle samt
icke annerledes erhåller hjälp (obligatorisk fat-
tigvård). I övrigt ankommer det på fattig-
vårdsnämnden att meddela fattigvård i de fall,
nämnden prövar nödigt (frivillig fattigvård). I
den mån skäl till eftergift icke förefinnes, äger
fattigvårdsnämnden uttaga ersättning för läm-
nad fattigvård av den, som åtnjutit fattigvården,
samt i fall av obligatorisk fattigvård jämväl av
den, som lagligen bort ansvara för försörjningen.
Ovillkorlig försörjningsplikt åligger föräldrar gent-
emot minderåriga barn samt man gentemot
hustrun. I övrigt åligger det föräldrar och barn
att i mån av behov, å ena, samt förmåga, å andra
sidan, försörja varandra, så att de ej falla fat-
tigvården till last. Sådan villkorlig försörjnings-
plikt åligger också hustru gentemot mannen.

Enligt 44 § kommunallagen skola fattig-
vårdsuppgifterna handhas av en fattigvårds-
nämnd. Nu gällande instruktion för fattigvårds-
nämnden förordnar, att högsta ledningen av
stadens fattigvård tillkommer nämnden, som har

att, i enlighet med gällande författningar, på
tjänligaste sätt ordna och besörja fattigvården
jämte därmed sammanhängande angelägenheter.
Erforderlig vård å sjukhus av medellösa besörjes
för fattigvårdssamballets räkning av sjukhus-
direktionen.

Nämnden består av, förutom ordförande,
som utses av stadskollegiet bland borgar-
råden, åtta andra ledamöter, vilka jämte åtta
suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två
år i sänder. Minst en ledamot och en suppleant
skall vara kvinna. Vid början av varje
tjänstgöringsår utser nämnden inom sig en vice
ordförande. Åt särskilda delegerade må över-
lämnas att i fråga om fattigvårds beviljande
med nämndens rätt besluta i enlighet med fattig-
vårdsreglementet för Stockholms stad samt de
särskilda föreskrifter, som av nämnden meddelas
(se sid. 262). Inom var och en av huvudstadens
territorialförsamlingar skall finnas en av näm-
nden förordnad fattigvårdsstyrelse (se sid. 266).

Nämnden biträdes i sin förvaltning av en
fattigvårdsdirektör.

En ledamot av barnavårdsnämnden skall en-
ligt instruktionen för barnavårdsnämnden jämväl
vara ledamot av fattigvårdsnämnden. Med hän-
syn till det nära sambandet mellan fattigvårds-
nämndens och barnavårdsnämndens verksam-
hetsområden har vidare i fattigvårdslagen före-
skrivits, att, i den mån så prövas påkallat, re-
presentanter för barnavårdsnämnden och fattig-
vårdsnämnden eller dessa myndigheter i deras
helhet böra sammankomma för rådplägnung om
angelägenheter, som beröra bådas verksamhet.
Uppstår trekan därom, vilken av myndigheterna,
som i visst fall har att ingripa, kan avgörandet
härutinnan hänskjutas till en särskild tremanna-
nämnd, bestående av den för båda nämnderna
gemensamma ledamoten samt därjämte en för ett
år i sänder utsedd ledamot från vardera nämnden
(se sid. 262).

Enligt lagen den 20 mars 1936 om socialre-
gister, skall i varje kommun av fattigvårds-
styrelsen eller annat kommunalt organ, som kom-
munen därtill utser, föras ett register (social-
register) över hjälpverksamheten inom kommunen.
I detta skola antecknas 1) de personer, som er-
hålla understöd eller annan hjälp genom kom-
munens organ, 2) inom kommunen boende per-
soner, som uppbära tilläggspension enligt lagen

om folkpensionering, understöd enligt förordningen om invalidunderstöd, blindhetsersättning, mödrahjälp, barnbidrag eller bidragsförskott eller som med bidrag av allmänna medel åtnjuta sjukvård eller yrkesutbildning för förebbyggande eller hävande av arbetsoförmåga, varom i 8 § lagen om folkpensionering förmåles, samt 3) personer, som erhålla hjälp i annan än nu nämnd form, i den mån kännedom därom erhålles och anteckning därom anses böra inflyta i registret. Kommunal och statliga institutioner, vissa försäkringsbolag samt erkända sjuk- och arbetslöshetskassor äro pliktiga att lämna socialregistret upplysning om från dem utgående hjälp och understöd. Kommunalt organ, som bedriver hjälpverksamhet, skall, innan hjälpåtgärd till viss person beslutas, från socialregistret inhämta upplysningar rörande personen i fråga. Rätt att erhålla sådan upplysning tillkommer även övriga uppgiftspliktiga institutioner. Socialregistret och därtill hörande handlingar ävensom därifrån erhållna uppgifter skola så förvaras, att de icke åtkommas av obehöriga.

Författningar. Instruktion för Stockholms stads fattigvårdsnämnd, fastställd av k. m:t 31 jan. 1941 (Kf 1940: nr 69). Reglemente för fattigvården i Stockholms stad, antaget av SF 14 sept. 1931 och fastställt av ÖA 28 nov. 1931 med provisoriskt tillägg, antaget av SF 23 jan. 1933, fastställt av ÖA 9 febr. 1933 och förlängt genom SF:s beslut 18 juni 1934, som fastställdes av ÖA 14 juli 1934 (se Kf 1931: nr 80, 1933: nr 4, 1934: nr 17). Lag 14 juni 1918 om fattigvården, med ändr. Lag 18 juni 1937 ang. kommunala pensionstillskott m. m. Lag 2 maj 1919 ang. lindring i de mindre bemedlades kostnader för vård av sinnessjuka, sinnesslöa och fallandesjuka. Lag 20 mars 1936 om socialregister, med ändr.

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 38,255,932 kr.; dessutom förlagsmedel 730,900 kr.; inkomster: driftbudgeten 12,972,364 kr.

Fattigvårdsnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Karlsson, Wictor E., borgarråd, stadsfullm.; t. >stadshuset; träffas i stadshuset alla vardagar utom lördagar 11—12.

Vice ordförande.

Johnsson, J. W., pastor, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Ekdahl, H. O. S., postmästare, stadsfullm.

Engzelius, f. Hansson, Ester K., fru, stadsfullm.

***Hagström**, f. Srensson, Anna M., riksstudiedare, stadsfullm.

***Hallström**, K. L. P., tjänsteman.

Hermansson, K. Ture E., vaktmästare, stadsfullm.

***Wahlbärj**, J., annonschef, stadsfullm.

***Åstrand**, N., ombudsman, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

***Ewerlöf**, f. Löwenadler, Elsa H. E. J., fru, stadsfullm.

Hartmann, J. L., journalist.

***Johansson**, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.

***Levin**, f. Kaijser, Gerd, fru.

Robinson, S. N. A., typograf, stadsfullm.

***Sjöstrand**, G. E., typograf.

Ström, f. Hånes, Hildegard A., fru.

Svensson, Knuth G., verktygsarbetare, stadsfullm.

Sekreterare (2,400 kr.).

Mehr, Hj. L., vice stadssekreterare (se sid. 94).

Fattigvårdsnämndens delegerade.

Delegerade för understödsärenden.

Se sid. 262, 275.

Delegerade för upphandlingsärenden.

Se sid. 275.

Budgetdelegerade.

Karlsson, Wictor E., ordf.; **Ekdahl**, H. O. S.; **Wahlbärj**, J.

Tjänstedelegerade.

Wahlbärj, J., ordf.; **Ekdahl**, H. O. S.; **Hermansson**, K. Ture E.

Suppleanter: **Hartmann**, J. L.; **Ström**, f. Hånes, Hildegard A.; **Åstrand**, N.

¹⁾ Enligt nämndens beslut skola vid förfall ordföranden ersättas av suppleanten fru Ström, vice ordföranden av suppleanten hr Hartmann, ledamöterna hrr Hallström, Hermansson och Wahlbärj, fru Engzelius och hr Åstrand av suppleanterna hr Sjöstrand, fru Johansson, hr Robinson, fruarna Ström och Johansson i nu nämnd ordning samt ledamöterna fru Hagström och hr Ekdahl av suppleanterna fruarna Levin och Ewerlöf i nu nämnd ordning. Därest den för frånvarande ledamot utsedda personliga suppleanten icke skulle vara tillstädes, skall i den mån suppleanterna icke redan enligt huvudregeln tagits i anspråk, såsom ersättare inträda den till tjänsteåren äldsta suppleanten inom samma partigrupp. Om någon suppleant enligt denna ordning icke finnes tillstädes, skall såsom ersättare inträda den till tjänsteåren äldsta suppleanten oberoende av partigrupp, varvid dock skall iakttagas, att representanter för de borgerliga partierna i första hand skola ersätta varandra samt att representanter för arbetarpartiet och kommunisterna i första hand skola ersätta varandra.

FVN

Anstaltsdelegerade.

Se sid. 275.

Byggnadsdelegerade.

Karlsson, Wictor E., borgarråd, stadsfullm.,
ordf.: Bergström, K., byggnadsingenjör; Ek-
dahl, H. O. S., postmästare, stadsfullm.; Her-
mansson, K. Ture E., vaktmästare, stadsfullm.;
Wahlbärj, J., annonschef, stadsfullm.

Delegerade för arbetshemmen

(med uppgift att följa verksamheten vid resp.
arbetshem; jfr sid. 289).

För arbetshemmet Ösbyholm:

Johansson, f. Nilsson, J. W. E. (Thora); Ström,
f. Hånes, Hildegard A.; Hagström, f. Svens-
son, Anna M.; Svensson, Knuth G.

För arbetshemmet Emaus:

Johansson, f. Nilsson, J. W. E. (Thora); Ström,
f. Hånes, Hildegard A.; Hagström, f. Svens-
son, Anna M.; Svensson, Knuth G.

Tremannanämnden.

(Med uppgift att avgöra vissa ärenden jämlikt
38 § 2 mom. fattigvårdslagen; jfr sid. 260.)

Angående tremannanämndens sammansätt-
ning, se sid. 285.

Revisorer.¹⁾

Stadsfullmäktige utse årligen i december sju
revisorer jämte tre suppleanter för granskning av
fattigvårdsnämndens, hemhjälpnämndens samt
styrelsens för pensionsnämndernas upplysnings-
och registerbyrå räkenskaper och förvaltning un-
der nästföljande år.

Billberg, A. A., förste byråingenjör.
Haglund, K. S., boktryckare.
Håkansson, E. A. F., spårvägsman.
Lindén, L. G. A., förbundssekreterare.
Lundqvist, E. J., chefredaktör, ordf.
Löfcrantz, V. F., kamrerare.
Månsson, O. P., instruktör, stadsfullm.

Suppleanter:

Arntyr, S. O., ingenjör.
Ek, K. A., kassör.
Falk, Emma Ch., kassörska.

¹⁾ Fattigvårdsnämndens revisorer granska
jämväl förvaltningen av de medel, som tillhöra
församlingarnas enskilda fattigvård.

Fattigvårdsnämndens delegerade för understödsärenden.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25
(postadress: Stockholm 1); t. »sociala
nämnderna»; sessionstid: onsdagar kl. 14.

Fattigvårdsnämnden har åt särskilda delege-
rade överlämnat att i fråga om understöds be-
viljande med nämndens rätt besluta i enlighet
med reglementet för fattigvården i Stockholms
stad samt de särskilda föreskrifter, som av näm-
nden meddelas.

Fattigvårdsnämndens delegerade för under-
stödsärenden skola utses årligen av nämnden
till ett antal av minst tre och högst fem leda-
möter jämte två eller tre suppleanter. Ären-
dena skola beredas och föredragas av fattig-
vårdsinspektören, som även verkställer de-
legerades beslut samt äger, under tiden mellan
delegerades sammanträden, vidtagna de åtgärder,
som ej åla uppskov.

Delegerade för understödsärenden tillkommer:
att för intagning å anstalter enligt vissa grun-
der remittera vårdbehövande personer:

till ålderdomshem: i Stockholm hemorts-
berättigade behovande personer, som i följd av
hög ålder, bräcklighet eller annan dylik anled-
ning, utan att vara i behov av sjukvård, behöva
varaktigt omhändertagas, och som genom hed-
rande vandl gjort sig förtjänta att å sådant
hem intagas;

till vårdhem: behovande personer, som i
följd av kroppslig eller andlig svaghet, var-
aktig sjuklighet eller annan dylik anledning
äro i behov att omhändertagas för sjukvård,
dock utan att behöva vård å sjukhus;

till försörjningshem: i någon mån arbets-
föra behovande personer, som äro i behov av
anstaltsvård men ej lämpligen böra vårdas å
kommunens andra fattigvårdsanstalter, även-
som i Stockholm hemortsberättigade behövan-
de arbetsföra personer, som ansöka om inträde;

till mödrahem och härbärgen [asyler för
huvillal]: behovande familjefäder, kvinnor och
barn, som äro i saknad av bostad;

till andra tillgängliga anstalter: behovande
personer, som där kunna beredas lämplig och
erforderlig vård;

att till utackordering remittera behovande
personer, vilka anses böra erhålla mera person-
lig vård;

att i övrigt bevilja fattigvård eller annat
understöd i sådana fall, där prövningen ej en-
ligt meddelade bestämmelser tillhör annan;

att i de fall, där delegerade beviljat fat-
tigvård, tillse, att fattigvårdssamhällets anspråk
på gottgörelse hos den, som åtnjtit fattigvård
eller har försörjningsplikt mot sådan person, var-
da bevakade;

att vid bevakandet av fattigvårdssamhällets
rätt mot understödstagare och för dem för-

sörjningspliktiga å nämndens vägnar utfärda arbetsföreläggande, som avses i 71 § lagen om fattigvården;

att föranställa om hemsändning eller avhämmande av understödstagare; samt

att i fall, då sökande anmäler missnöje med fattigvårdsstyrelsens beslut, eller på fattigvårdsinspektörens framställning pröva fattigvårdsstyrelsens beslut.

Vid handläggning av sådana ansökningar om fattigvård eller annat understöd, vilka icke avse inträde å vårdhem, försörjningshem eller [asyler för husvilla], skall med vissa undantag yttrande inhämtas från vederbörande fattigvårdsstyrelse.

Reglemente. Reglemente för fattigvården i Stockholms stad, fastställt av ÖA 28 nov. 1931, med tillägg.

Delegerade.

Hallström, K. L. F., tjänsteman, ordf.; **Hartmann**, J. L., journalist, vice ordf.; **Engzelius**, f. Hansson, Ester K., fru, stadsfullm.; **Levin**, f. Kaijser, Gerd, fru; **Ström**, f. Hånes, Hildegard A., fru.

Suppleanter: **Hagström**, f. Svensson, Anna M., riksstudieledare, stadsfullm.; **Johansson**, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.; **Robinson**, S. N. A., typograf, stadsfullm.

Central förvaltning.

Fattigvårdsnämndens expedition.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25 (postadress: Stockholm 1); t. sociala nämnderna; expeditionstid: 9—15 (lördagar och dag före helgdag 9—14).

Fattigvårdsnämndens expedition är nämndens och dess delegerades beredande och verkställande organ. Expeditionens verksamhet är f. n. fördelad på sju avdelningar, nämligen: kansliet, fattigvårdsinspektörens expedition, kamrerarexpeditionen, intendentsexpeditionen, ombudsmansexpeditionen, centrala vårdbyrå och socialregistret.

Fattigvårdsdirektören är chef för den centrala förvaltningen och anstaltsvården. Honom åligger att ägna sorgfälligt uppmärksamhet åt allt, som rör den allmänna fattigvården i huvudstaden, verka för dess följdriktiga handhavande och sunda utveckling, hos nämnden eller dess delegerade göra de framställningar,

vilka i sådant syftemål påkallas, samt bringa deras beslut till verkställighet, där ej detta tillkommer annan. Han skall verka för uppehållandet av samarbete såväl med myndigheter och institutioner, vilkas verksamhet berör fattigvården, som ock med föreningar och enskilda, vilka utöva understödsverksamhet eller annan hithörande social verksamhet inom huvudstaden. Han har att bereda och föredraga de ärenden, som tillhöra fattigvårdsnämndens, dess delegerades och beredningars handläggning, samt att avgiva utlåtande i frågor, som av dessa hänskjutas till honom; dock med rätt för honom att i den omfattning han finner lämplig överlämna ärendenas beredning och föredragning åt annan tjänsteman. Därjämte skall han närvara vid fattigvårdsnämndens sammanträden, även om ärendenas föredragning överlämnats åt annan tjänsteman. Han äger rätt att deltaga i nämndens överläggningar, men ej i besluten, samt att i förekommande fall få sin särskilda mening antecknad till protokollet. Fattigvårdsinspektören har bl. a. att utöva chefskapet för sociala byråerna samt att handlägga understödsärenden och andra ärenden, som med dem äga samband, allt i den mån fattigvårdsdirektören ej finner nödigt att själv därmed taga befattning.

Instruktion. Fattigvårdsnämndens instruktion 3 maj 1932 för fattigvårdsdirektören och fattigvårdsinspektören, med ändr.

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 26,051,619 kr. (därav till omedelbart utdelat understöd 16,000,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 7,792,026 kr.

Fattigvårdsdirektör (C).

Wangson, O. R. (förordn. t. o. m. ³⁰/₁₀₀ 1946); mottagningstid: 9,30—10,30.

Fattigvårdsinspektör (24).

Carlsson, B. A. B.; mottagningstid: 9—11.

Kansliet.

Vasagatan 23—25.

Notarie (19).

Essén, E. R., *tf.*

Förste kammarskrivare (17).

Norström, F. O. *tf.*

Kontorsassistent (13).

Östlihn, E. P. N.

E. o. amanuens (XIII).

Tegell, F. V., *tf.*

FvN *Extra kontorsassistent* (4,020 kr.).

Söderlund, E. G.

E. o. kontorsskrivare (IX).

Vakant, *tf.* *Gruvfält*, f. Gaebhl, Britt-Ingrid.

Ett *kontorsbiträde* (5), ett *e. o. kontorsbiträde* (V).

*Kuratorer.*¹⁾

Vid Gammelbyns ålderdomshem, vårdhemmen Högalid och Stureby samt försörjningshemmet Skarpnäck:

Wallström, Inez M., kurator (12); mottagning: å vårdhemmet Stureby måndagar, onsdagar, fredagar och lördagar 9,30—11,30, t. 49 25 00; å vårdhemmet Högalid torsdagar 13—14, t. 44 00 95.

Vid Rosenlunds vård- och ålderdomshem, Guldbroölloppshemmet och mödrahemmet vid Åsögatan 44:

Sigstedt, Greta L., kontorsassistent (13); mottagning: å Rosenlunds vård- och ålderdomshem måndagar, onsdagar, fredagar och lördagar 9,30—11,30, t. 44 02 90.

Vid Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem, Bromma ålderdomshem, vårdhemmet Södermannagatan 2 samt Åsögatan 141.

Carlsson, f. Karlsson, Vera K., extra kurator (5,196 kr.); mottagning: å Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem måndagar, onsdagar, fredagar och lördagar 9,30—11,30, t. 23 55 10; å vårdhemmet Södermannagatan 2 torsdagar 13—14, t. 43 48 40.

Fattigvårdsinspektörens expedition.

Vasagatan 23—25.

E. o. amanuens (XIII).

Weidenhielm, E. G. R., *tf.*

Ett *första kontorsbiträde* (7), ett *kontorsbiträde* (5), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.).

Kamrerarexpeditionen.

Norra Bantorget 29.

Kamrerare (1 kl.) (21).

Edstam, N. Hj.; mottagningstid: 9—10.

Kontorsassistent (13).

Wanngård, C. J., *tf.*

¹⁾ Kurator har till uppgift att biträda å fattigvårdsanstalterna intagna vårdtagare med vakande av deras privata angelägenheter.

E. o. amanuens (XIII).

Bagge, N. F.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Carlsson, Emmy A.

En *kontorist* (8), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), ett *kontorsbiträde* (5), två *e. o. kontorsbiträden* (V).

Intendentexpeditionen.

Vasagatan 23—25.

Intendenten har att biträda fattigvårdsdirektören vid förvaltningen av de under nämnden lydande fattigvårdsanstalterna.

Intendent (2 kl.) (21).

Ericson, E. Hj., *tf.*; mottagningstid: 9—10.

Extra kammarskrivare (4,824 kr.).

Karlberg, G. K. A.

Kontorsassistent (13).

Jalvén, N. E., *tf.*

Ett *första kontorsbiträde* (7), två *e. o. kontorsbiträden* (V), en *e. o. första telefonist* (V), två *e. o. telefonister* (IV), två *extra telefonister* (2,160 kr.).

Förste expeditionsvakt (8).

Landqvist, H. M., *tf.*

Tre *expeditionsvakter* (6), en *e. o. automobilförare* (VII), fyra *e. o. expeditionsvakter* (VI), två *extra expeditionsvakter* (2,580 kr.), två *hissförare*.

Ombudsmansexpeditionen.

Norra Bantorget 29.

Å ombudsmansexpeditionen handläggas mål och ärenden rörande ersättning för beviljad fattigvård. — Befattningshavarna å ombudsmansexpeditionen hava att biträda jämväl sjukhusdirektionen.

Ombudsman (22).

Edvall, N. G. F., *tf.*; mottagningstid: 9—10.

Aktuarier (19).

Lindquist, C. G. A. (å avdelningen för sjukvårdsmål); mottagningstid: 9—10; **Brisenius**, O. A. (å avdelningen för mål mot vårdtagare och försörjningspliktiga); mottagningstid: 9—10.

Kammarskrivare (15).

Söderlindh, C. A. F.; Werndahl, G. W.

Förste assistent (14).

Lindell, K. G. A.

Kontorsassistenter (13).Rooth, H. B.; Willny, H. G. W., *tf.**E. o. amanuenser* (XIII).

Agelin, J. F.; Tirén, L. B. E. R.; Strandh, R. E.; Eckerström, C. B. E.; Dahl, S. A.

Assistenter (1 kl.) (12).Gyllner, G. K., *tf.*; Holmqvist, R.*E. o. assistenter* (1 kl.) (XII).

Svanström, S. G.; Zetterberg, G. R. H.

Fem *e. o. inkasserare* (X), en *kontorsskrivare* (9), tre *första kontorsbiträden* (7), ett *kontorsbiträde* (5), två *e. o. kontorsbiträden* (V), tre *extra kontorsbiträden* (2,400—1,980 kr.), tre *extra skrivbiträden* (2,400 kr.).

Centrala vårdbyrån.*Norra Bantorget 29.*

Centrala vårdbyrån handlägger frågor rörande hjälpsökandes remitterande till vissa kommunala och enskilda anstalter och verkställer i samband därmed utredningar för bedömande av rätt till ersättning av stat, kommun och enskilda. Byrån har även uppgift att bevaka stadens intressen i folkpensionsfrågor och övervakar, att envar av kommunen omhändertagen understödstagare erhåller den folkpension, var till han är berättigad. Vidare innehåller byrån för stadens räkning folkpension och invalidunderstöd, som utgår till å stadens anstalter intagna understödstagare.

I övrigt biträder byrån med utredningar och handläggning av ärenden, som direkt äro föremål för åtgärder från understödsdelegerade. — Befattningshavare å centrala vårdbyrån hava att biträda jämväl sjukhusdirektionen.

Aktuarie (19).

Jacobsson, C. M.; mottagningstid: 9—10.

Förste assistent (14).Sandström, C. N., *tf.**Assistenter* (1 kl.) (12).Johansson, S. J.; Eriksson, N. E., *tf.**E. o. assistenter* (1 kl.) (XII).

Brolinder, A. Å.; Zederroth, S. V.; Westring C. E.; Mövshensson, G.; Odin, E. M. F.

Extra assistent (3,780 kr.).

Söderberg, S. O. G.

En *kontorsskrivare* (9), två *första kontorsbiträden* (7), ett *kontorsbiträde* (5), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), två *extra kontorsbiträden* (2,400 kr.), ett *extra skrivbiträde* (2,400 kr.).

Socialregistret.*Östra Järnvägs-gatan 26.*

Förändrat av socialregistret, som tidigare ålegat statistiska kontoret, har fr. o. m. den 1 januari 1943 övertagits av fattigvårdsnämnden. Registret har omorganiserats i enlighet med de riktlinjer, som angivits i ett av kommittén för socialvårdens centralisering den 13 juni 1942 avgivet betänkande. I enlighet härmed har verkställts en samordning av de centrala nominalregistren och aktsamlingarna hos fattigvårdsnämnden, barnavårdsnämnden, arbetslöshetsnämnden, socialregistret och i viss utsträckning även familjebidragsnämnden. Genom omorganisationen hava de centrala nominalregistren hos fattigvårdsnämnden, barnavårdsnämnden och arbetslöshetsnämnden ersatts med socialregistrets nominalregister, som av denna anledning i vissa avseenden omändrats och utbyggt. Vidare hava socialregisterakterna sammanslagits med fattigvårdsnämndens personalakter, vilka sedan mars månad 1933 varit gemensamma för fattigvårdsnämnden och arbetslöshetsförvaltningen. Dessa akter fungera numera jämväl som socialregisterakter.

I samband med berörda omorganisation har socialregistret övertagit uppgiften att verkställa hemortsrättsutredningar.

Nämndens sociala byråer tjänstgöra från den 1 januari 1943 även som filialbyråer till socialregistret. Å de sociala byråerna förvaras socialregisterakter beträffande det klientel, som åtnjuter understöd genom respektive distrikt. Övriga socialregisterakter och samtliga andra registerhandlingar förvaras å det centrala socialregistret.

Aktuarie (19).

Grünberger, H.; mottagningstid: 9—10.

Kammarsskrivare (15).Nilsson, N. I. P., *tf.**Förste assistent* (14).

Widholm, A. J.

E. o. amanuenser (XIII).

Lindblad, E. B.

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Larsson, N. O. V.; Lundin, B. H.

Assistent (1 kl.) (12).

Johansson, D. G.

FvN

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Dahlebo, G. J. H.; Åkerberg, C. P.

Första kontorsskrivare (11).

Åberg, f. Alfheim, Sonja L.

Fyra *extra assistenter* (3,780—2,880 kr.), fem *första kontorsbiträden* (7), fem *kontorsbiträden* (5), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), tjugi *e. o. kontorsbiträden* (V), trettio *extra kontorsbiträden* (2,832—2,220 kr.), två *extra skrivbiträden* (2,400 kr.), fyra *expeditionsvakter* (2,580 kr.), tre *extra expeditiönsvaktbiträden* (1,980—1,200 kr.).

Tjänstemän, som på grund av förordnanden å andra tjänster eller för att innehava e. o. tjänster åtnjuta tjänstledighet.

Biträdande ombudsman (20).

Tersmeden, C. F. T. B. G. (se sid. 95).

Inspektör (1 kl.) (19).

Helin, M. S. (se sid. 307).

Notarie (19).

Edvall, N. G. F. (se sid. 264).

Förste kammarsskrivare (17).

Ericson, E. Hj. (se sid. 264).

E. o. föreståndare (XVII).

Essén, E. R. (se sid. 263).

Extra inspektör.

Sundberg, E. D. (se sid. 107).

Kammarsskrivare (15).

Hallberg, E. G. (se sid. 308); Thulin, Y. T. (se sid. 319); Korsner, K. M. H. (se sid. 218); Grünberger, S. (se sid. 259); Sundberg, E. D. (se ovan och sid. 107).

E. o. kammarsskrivare (XV).

Nilsson, N. I. P. (se sid. 265).

Förste assistenter (14).

Larsson, J. L. (se sid. 269); Östlund, N. E. (se sid. 269); Hansson, H. A. S. (se sid. 271); Norén, A. S. (se sid. 274); Rydström, O. G. W. (se sid. 268).

E. o. förste assistent (XIV).

Mathson, A. I. M. (se sid. 269).

Kontorsassistenter (13).

Essén, E. R. (se ovan och sid. 263); Norström, F. O. (se sid. 263); Karlberg, G. K. A. (se sid. 264).

E. o. amanuenser (XIII).

Willny, H. G. W. (se sid. 265); Ernström, C. W. (se sid. 273); Wanngård, C. J. (se sid. 264).

Assistenter (1 kl.) (12).

Sandström, C. N. (se sid. 265); Dahlgren, f. Huss, Margit (se sid. 269); Eklundh, f. von Bahr, Sigrid G. E. (se sid. 272); Mathson, A. I. M. (se ovan och sid. 269); Sandberg, C. M. G. (se sid. 319); Rick, F. G. V. (se sid. 269); Carlweitz, J. R. T. (se sid. 268); Hedberg, E. A. (se sid. 271); Bölling, J. G. (se sid. 309); Nilsson, E. B. (se sid. 259); Jalvén, N. E. (se sid. 264).

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Rahm, A. E. M. (se sid. 274); Ljungdahl-Morin, Irma E. (se sid. 271); Nilsson-Müller, Karna G. (se sid. 271); Sköld, K. G. E.; Tegell, F. V. (se sid. 263); Weidenhielm, E. G. R. (se sid. 264); Eriksson, N. E. (se sid. 265); Gyllner, G. K. (se sid. 265); Svanström, S. G. (se sid. 265); Jalvén, N. E. (se sid. 264).

Församlingarnas fattigvårdsstyrelser och fattigvårdsnämndens sociala byråer.¹⁾

Inom var och en av huvudstadens territoriella församlingar skall finnas särskild fattigvårdsstyrelse, med undantag för Jakobs och Johannes församlingar, vilka hava gemensam fattigvårdsstyrelse, samt för Katarina församling, som uppdelats på två styrelser.

Fattigvårdsstyrelse skall utses för kalenderår av fattigvårdsnämnden och utgöras av minst fem och högst sju ledamöter jämte fyra eller fem suppleanter. Varje styrelse skall årligen inom sig utse ordförande och vice ordförande samt kassaförvaltare för under styrelsens förvaltning stående fonder. Minst en ledamot skall vara kvinna. Vid fattigvårdsstyrelsens sammanträde äga fattigvårdsdirektören samt församlingens kyrkoherde eller dennes ställföreträdare närvara samt deltaga i överläggningarna.

Det tillkommer fattigvårdsstyrelserna, var och en inom sitt område, att utöva tillsynen över och omvårdnaden om sådana fattiga, som icke åt-

¹⁾ Den 1 maj 1944 har namnet ändrats från distriktsbyrå till social byrå.

njuta vård å anstalt. Vidare åligger det fattigvårdsstyrelse

a) att mottaga och bereda sådana ansökningar om fattigvård eller annat understöd, vilka icke avse inträde å vårdhem, försörjningshem eller [asyler för husvilla] samt med anledning därav avgiva utlåtande eller, jämlikt fattigvårdsnämndens bemyndigande, fatta beslut;¹⁾

b) att vaka över att beviljat understöd behörigen användes;

c) att i de fall, där styrelsen beviljat fattigvård, tillse, att fattigvårdssamhällets anspråk på gottgörelse hos den, som åtnjutit fattigvård eller har försörjningsplikt mot sådan person, varda bevakade;

d) att hos delegerade för understödsärenden göra anmälan om sådana fall, där åtgärder böra vidtagas för utfärdande av arbetsföreläggande eller för hemsändning av understödstagare;

e) att besluta om fri sjukhusvård;

f) att i fall, då enligt donationsbrev eller annat förordnande donationer eller andra tillgångar skola förvaltas av fattigvårdsstyrelse, jämval, där ej annat är föreskrivet, förordna om de understöd, som skola av dessa tillgångar utgå;

g) att avgiva utlåtanden i frågor, som av fattigvårdsnämnden, delegerade för understödsärenden, fattigvårdsdirektören eller fattigvårdsinspektören hänskjutas till styrelsens prövning; samt

h) att till fattigvårdsnämnden, dess delegerade, fattigvårdsdirektören eller fattigvårdsinspektören göra de framställningar, som finnas påkallade.

Fattigvårdsstyrelsen skall sammanträda på kallelse av ordföranden, så ofta denne finner nödigt.

Staden är indelad i fattigvårdsdistrikt, vart och ett omfattande en eller flera fattigvårdsstyrelsers områden. Antalet distrikt har av stadsfullmäktige bestämts till nio. Beträffande fattigvårdsdistriktens omfattning hänvisas till sid. 268—273.

Inom varje fattigvårdsdistrikt finnes en social byrå med viss anställd personal under ledning av en inspektör.

Föreståndare (inspektör) för social byrå har att bereda och föredraga alla ärenden, som skola handläggas av fattigvårdsstyrelse, tillhörande distriktet, och är styrelsens verkställande organ. Han äger att mellan fattigvårdsstyrelsens sammanträden fatta de beslut och vidtaga de åtgärder, som eljest ankomma på styrelsen men ej få uppskov. Enligt instruktionen för föreståndarna (inspektörerna) för Stockholms stads fattigvårds sociala byråer skall det, bland annat, särskilt åligga föreståndarna (inspektörerna) att mottaga alla ansökningar om understöd från personer, som vistas i fattigvårdsdistriktet, i den mån ansökningarna ej skola

ingivas till fattigvårdsnämndens expedition, och att utlämna beslutade understöd å bestämda tider; att utfärda medellöshetsintyg och hemortsrättsbevis; att bevaka fattigvårdssamhällets anspråk på gottgörelse hos annat samhälls för fattigvård, som utgivits genom sociala byrån och vidtaga härfor erforderliga åtgärder; att efter beslut av fattigvårdsnämndens delegerade för understödsärenden eller av fattigvårdsstyrelse uttaga gottgörelse för lämnad fattigvård hos den, som åtnjutit fattigvården eller har försörjningsplikt mot sådan person; att tillhandagå allmänheten med råd och upplysningar rörande offentlig och enskild hjälpverksamhet samt att föra sociala byråns räkenskaper.

Ansökning om fattigvård eller annat understöd ingives till sociala byrån i det fattigvårdsdistrikt, där sökanden vistas; mottagning varje helgfri dag å tid, som bestämmes av fattigvårdsnämnden (jfr dock nedan). Utredning av understödsfrågor verkställas av särskilda tjänstemän, assistenter, samt delvis även av diakonissor och socialvårdssystrar.

En sedan den 1 mars 1941 vid vissa sociala byråer försöksvis prövad ny organisation, tillämpas fr. o. m. den 1 mars 1942 vid samtliga distrikt. Den nya organisationen skiljer sig huvudsakligast från den förutvarande ifråga om assistenternas arbetsuppgifter, varjämte vissa förändringar vidtagits beträffande personalsammansättningen och expeditiönsarbetet vid byråerna. Assistenterna ha här nedan benämnts kretsassistenter, emedan varje assistent enligt den nya organisationen har närmaste tillsynen och ansvaret för klientelet inom en viss geografisk krets inom distriktet. Kretsarna hava här nedan betecknats med bokstäverna A—E. Kretsarnas storlek ha bestämts med hänsyn till antalet understödstagare, bosatta inom kretsens.

Vid sammanträde den 13 september 1943 beslöt fattigvårdsnämnden att i samarbete med barnvårdsnämnden och arbetslöshets[kommittén] inrätta en för dessa kommunala institutioner gemensam försöksbyrå i avsikt att pröva en central handläggning av vissa sociala ärenden. Såsom sådan försöksbyrå fungerar f. n. sociala byrån nr V. Vid denna byrå handlägges jämval på försök vissa alkoholistsvårdsärenden.

Instruktion. Fattigvårdsnämndens instruktion 12 juli 1932 för föreståndarna (inspektörerna) för fattigvårdens [distriktsbyråer] sociala byråer med ändr.

Ärlöningar m. m. Diakonissor: fattigvårdsstyrelse erlägger årligen till diakonissanstalten för varje diakonissa 1,000 kr. samt utbetalar till diakonissan 1,500 kr. i kostpenningar jämte rörligt tillägg härå, varjämte hon åtnjuter möblerad bostad, bränsle och lyse samt fri skatt.

¹⁾ Beträffande arbetslöshetsärenden, se här nedan och sid. 274.

FvN

Distrikt I

(omfattande Brännkyrka och Enskede församlingar).

Brännkyrka församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Engzelius, f. Hansson, Ester K., fru, stadsfullm.; Ferb, K. P. E., personalkonsulent; Holmqvist, H., signalingenjör; Lindquist, C. G. A., aktuarie, vice ordf.; Nyström, K. V. E., verkställare, ordf.; Strömberg, N. E. T., förrådsförmän; Widegren, f. Olovsson, Olga J. B., fru.

Suppleanter: Eriksson, S. H., vice värd; Fredriksson, S. H., kamrerare; Hedström, f. Jansson, Helfrid A., fru; Kihlman, f. Lindell, Gunborg K., fru; Krantz, E. G., snickare.

Diakonissor.

Johansson, Emma M. (bostadstel. 45 52 96); Söderholm, Elsa K. (bostadstel. 45 11 50); mottagning: alla vardagar 9—11, församlingshuset, Liljeholmen, Stockholm 9; t. 45 45 23.

Enskede församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Edman, E. A., f. d. överlärare; Gau, H. A., förmän; Hagström, f. Svensson, Anna M., riksstudieledare, stadsfullm.; Johansson, K. W., förste reparatör, ordf.; Lindqvist, G. R., redaktör, vice ordf.; Månsson, f. Hjorth, Hanna K., fru; Setréus, I. M., kassör.

Suppleanter: Gimfors, f. Johansson, V. Anna K., fru; Johansson, C., lagerarbetare; Larsson, f. Andersson, Greta V., fru; Lundström, A. E., snickare; Niwong, f. Stenström, Wera, A. fru.

Extra socialvårdssystemer (3,648 kr.).

Sönberg, E. Olga (bostadstel. 44 28 65); mottagning: alla vardagar 9—11, Kyrkogårdsvägen 43, Enskede 1; t. 49 08 58.

Diakonissa.

Johanson, Märta A. (bostadstel. 49 09 40); mottagning: alla vardagar 9—11, Kyrkogårdsvägen 43, Enskede 1; t. 49 08 58.

Sociala byrån nr I.

Församlingshuset, Liljeholmen, Stockholm 9; expeditionstid: 9—11.

E. o. inspektör (1 kl.) (XIX).

Vakant, tf. Carlweitz, J. R. T.; t. 45 10 51.

Kammarsskrivare (15).

Wagner, K., inspektörsassistent; t. 45 14 00.

Assistenter (1 kl.) (12).

Edin, G. M. V., kretsassistent A; t. 45 11 28; Westermark, f. Wolf, Gurli O. E., kretsassistent E; t. 45 45 34; Dahlin, S. T. S., kretsassistent B; t. 45 11 28; Ekberg, R. S., kretsassistent C; t. 45 11 26.

Kontorsskrivare (kassör) (9).

Nilsson, R. Anna-Lisa; t. 45 10 32.

En e. o. assistent (1 kl.) (XII), ett första kontorsbiträde (7), ett kontorsbiträde (5), ett e. o. kontorsbiträde (V), en vaktmästare.

Sociala byrån nr I A.

Kyrkogårdsvägen 43, Enskede 1; expeditionstid 9—11.

Extra inspektör (3 kl.) (6,576 kr.).

Rydström, O. G. W., tf.; mottagningstid: 9—11; t. 49 65 20.

Assistenter (1 kl.) (12).

Andersson, N. G., kretsassistent C; t. 48 15 81; mottagning: måndagar, onsdagar och fredagar; se även under sociala byrån nr IV; Andersson, S. V., tf., kretsassistent B; t. 49 29 70.

E. o. assistent (1 kl.) (XII).

Jonsson, E. O., kretsassistent A; t. 49 55 99.

Första kontorsbiträde (kassör) (7).

Alvén, Helfrid S. M., tf.; t. 49 55 59.

Ett kontorsbiträde (5), en vaktmästare.

Distrikt II

(omfattande Högalids församling).

Högalids församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Axi, S. G. E., f. d. fängelsedirektör, vice ordf.; Claesson, E. L., tjänsteman, ordf.; Hedin, W. I., kamrerare; Hjörn, J. M., byråsekreterare; Jansson, M. Viktoria, fröken; Johansson, B. E., ombudsman, kassaförvaltare för styrelsens fonder; Lövgren, f. Eriksson, Hulda T., fru.

Suppleanter: Hermansson, f. Johansson, Agnes E., folkskollärarinna; Lundquist, f. Pettersson, Ester T., fru; Sund, S. I., verkställare; Åstrand, O. ombudsman.

Diakonissa.

Claesson, Ruth D. C. (bostadstel. 41 89 85); mottagning: alla vardagar 9—10, Krukmakargatan 42, n. b., Sv.; t. 43 01 00.

Sociala byrån nr II.

Krukmakargatan 42, n. b., Sv.; expeditionstid: 9—11.

E. o. inspektör (1 kl.) (XIX).

Östlund, N. E., tf.; mottagningstid: 9—11; t. 40 14 06.

Kammarsskrivare (15).

Rick, F. G. V., inspektörsassistent, *tf.*; t. 42 42 11.

Förste assistent (14).

Mathson, A. I. M., tf., kretsassistent C; t. 40 14 54.

Assistenter (1 kl.) (12).

Svensson, K. G., kretsassistent A; t. 40 50 80;

Bagge, E. G., kretsassistent B; t. 40 73 80.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Thunblad, Lydia S. E., kretsassistent D; t. 42 98 45.

Kontorsskrivare (kassör) (9).

Larsson, Brita M., tf.; t. 40 20 33.

Ett *första kontorsbiträde* (7), två *e. o. kontorsbiträden* (V), en *vaktmästare*.

Distrikt II A

(omfattande Maria Magdalena församling).

Maria församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Anderberg, G. H. A., tjänstesekreterare, vice ordf.; **Johanson, f. Sjöberg, Emilie K., fru;** **Karling, K. G.,** typograf, kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Kulin, H. V.,** chaufför, ordf.; **Masreliez, Anna M. E.,** fröken.

Suppleanter: **Blomstrand, f. Ekberg, Ester, fru;** **Carlberg, O. Ch.,** stationsskrivare; **Erikson, B. E.,** bryggeriarbetare; **Johansson, A. S.,** tjänsteman.

Diakonissa.

Tydell, Doris M. E. (bostadstel. 40 77 32); mottagning: alla vardagar 9—10, Blecktornsgränd 12, n. b, *Sö.*; t. 40 47 07.

Sociala byrån nr II A.

Hornsgatan 52, 1 tr., Sö., för hjälpsökande Blecktornsgränd 12, n. b., Sö.; expeditionstid: 9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Holmberg, F. N. G. R.; mottagningstid: 9—11; t. 41 33 41.

Kammarsskrivare (15).

Gummesson, G. A., inspektörsassistent; t. 40 47 27.

E. o. förste assistent (XIV).

Dahlgren, f. Huss, Margit, kretsassistent D; t. 40 47 53.

Assistenter (1 kl.) (12).

Blanck, A., kretsassistent B; t. 40 47 49; **Larsson, C. H.,** kretsassistent A; t. 40 47 04; **Blom, Y. N. L.,** kretsassistent C; t. 40 47 28.

Kontorsskrivare (kassör) (9).

Handberg, Signe L.; t. 40 29 16.

Ett *första kontorsbiträde* (7), ett *kontorsbiträde* (5), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), en *ordningsvakt*.

Distrikt III

(omfattande södra delen av Katarina församling).

Södra Katarina församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Brolin, T. E., kassadirektör; **Carlsson, H. T.,** slöjdlärare, ordf.; **Garsten, f. Hesselius, Margit B., fru;** **Johansson, G. E.,** kommunalarbetare; **Lindberg, W. D.,** konditor; **Svensson, Anna V., tf. förste biblioteksassistent, vice ordf.;** **Zetterberg, G. R. H., e. o. assistent, kassaförvaltare för styrelsens fonder.**

Suppleanter: **Borglund, f. Lundberg, Olga S., fru;** **Lundevall, f. Klöfverskjöld, Irma A., fru;** **Olsson, J. A.,** järnvägsman; **Svensson, f. Johansson, Anna-Lisa, fru.**

Diakonissor.

Ekberg, Elna M. K. (bostadstel. 41 38 51); Carlstedt, G. Valborg K. (bostadstel. 40 04 49); mottagning: alla vardagar 9—11, Allhelgonagatan 14, *Sö.*; t. 40 62 77.

Sociala byrån nr III.

Allhelgonagatan 14 eller Götgatan 94, 2 tr., Sö.; expeditionstid: 9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Larsson, J. L., tf.; mottagningstid: 9—11; t. 40 08 32.

Kammarsskrivare (15).

Dahlgren, T. E., inspektörsassistent; t. 40 84 48.

Förste assistent (14).

Blanck, A. V., kretsassistent A; t. 42 98 46.

FvN

Assistenten (1 kl.) (12).

Clarholm, A. V., kretsassistent B; t. 40 64 27;
Söderström, K. H., kretsassistent D; t. 40 65 57.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Wennerborg, O. H. I., kretsassistent E; t. 40 28 86;
Rönngrén, Hilma K. S., kretsassistent C; t. 40 29 19.

Kontorsskrivare (kassör) (9).

Dahlgren, Margit S.; t. 40 25 14.

Ett första kontorsbiträde (7), två kontorsbiträden (5), en vaktmästare.

Distrikt IV

(omfattande norra delen av Katarina församling och Sofia församling).

Norra Katarina församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Bornby, C. A., tillskärare; Forsberg, K. W. G., kemigraf; Gyhlenius, J. P., guldsmedsarbetare, ordf.; Lindström, O. H., tryckare; Ljunggren, f. Brandt, H. T. (Jeanne), fru; Lund, K. (Stina), fröken, vice ordf.; Wikland, f. Roosvall, Dagmar M. V., fru, kassaförvaltare för styrelsens fonder.

Suppleanter: Emanuelson, K. A. S., linjearbetare; Karlsson, O. S., sekreterare; Olsson, Maud I. D., fru; Thelander, G. E., tulltjänsteman.

Sofia församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Johansson, A. J., elektriker, vice ordf.; Johansson, K. V., filare, ordf.; Lindquist, f. Kylander, Elin A., fru; Nordenson, f. Lagercrantz, Clare, fru; Nyström, G. H., instrumentmakare; Perup, J. W., extra inspektör; Stjernström, f. Pettersson, Sara E., fru, kassaförvaltare för styrelsens fonder.

Suppleanter: Anderson, f. Enroth, A. M. (Annagreta), fru; Hjelmström, L. T., kamrerare; Rögeby, O. S. I., journalist; Sjöström, K. E., torpedmontör.

Diakonissor.

Björnstedt, Anna-Lisa A. G. (bostadstel. 40 00 65); Carlsson, Hanna M. (bostadstel. 41 59 42); mottagning: alla vardagar 9—11, Erstagatan 32, 1 tr., Sö.; t. 40 10 65.

Sociala byrån nr IV.

Erstagatan 32—34, Sö.; expeditionstid: 9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Lovén, N. W.; mottagningstid: 9—11; t. 40 10 12.

Kammarskrivare (15).

Öhnell, G. H., inspektörsassistent; t. 40 10 47.

Assistenten (1 kl.) (12).

Andersson, N. G., kretsassistent E; mottagning: tisdagar, torsdagar och lördagar; se även under sociala byrån nr I A; t. 40 10 50; Malmberg, S. F. J., kretsassistent D; t. 42 64 86; Tetzell, G., kretsassistent C; t. 40 10 57.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Åmark, F. R., kretsassistent B; t. 40 10 19; Lindqvist, E. V. H., kretsassistent A; t. 40 58 15.

Kontorsskrivare (kassör) (9).

Notini, f. Brohlén, O. W. M. (Wivan), tjl., tf. Hedberg, f. Ahlfeldt, H. Margareta; t. 40 25 19.

Ett första kontorsbiträde (7), ett kontorsbiträde (5), ett e. o. kontorsbiträde (V), en vaktmästare.

Distrikt V

(omfattande Kungsholms och S:t Görans församlingar samt Essingeöarna av Bromma församling).

Kungsholms församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Bengtberg, M. Adèle, fröken; Hellström, f. Lind, E. A. Ingrid, fru, kassaförvaltare för styrelsens fonder; Holm, J. A., vaktmästare, vice ordf.; Karlsson, A. F., järnarbetare, ordf.; Tomson, R. V., redaktör, stadsfullm.

Suppleanter: Ekgren, E. T., redaktör; Qvarfordt, f. Svensson, Hedvig A. K., fru; Söderberg, B. F., timmerman; Söderlund, C. H., järnarbetare.

Diakonissa.

Dunér, Astrid E. (bostadstel. 50 01 22); mottagning: alla vardagar 9—10, Svedbergsplan 2, n. b., K.; t. 50 76 61.

S:t Görans församlings fattigvårdsstyrelse.¹⁾

Ledamöter.

Allard, O. E., ingenjör, vice ordf. och kassaförvaltare för styrelsens fonder; Creutz, L., friherre; Edberg, f. Janson, W. (Mimmi), fru; Eén, O. B. L., f. d. föreståndare, ordf.; Engberg, Hj. A. A., typograf; Sjöstrand, G. E., typograf; Wallén, A. M. V. (Alli), fröken;

¹⁾ S:t Görans församlings fattigvårdsstyrelsens område omfattar även Stora och Lilla Essingen.

Suppleanter: **Håkansson**, B. R., journalist;
Kärnevald, K. B., verkmästare; **Stefanson**, f.
Lundholm, Ester W., fru; **Trotter**, J. K., kam-
marskrivare.

Diakonissor.

Hassler, M. A. Birgitta (bostadstel. 53 18 47);
Wallengren, Anny (bostadstel. 53 42 15); mot-
tagning: alla vardagar 9—11, Svedbergsplan 2,
K.; t. 53 75 70.

Bromma församlings fattigvårds-
styrelse.¹⁾

Ledamöter.

Andersson, K. A., grundläggare, ordf.; **Carström**,
A. E., spårvägsman; **Jonsson**, f. Lundquist,
Clary H., fru, stadsfullm.; **Kjellgren**, f. Lars-
sén, Elsa E., fru, vice ordf.; **Möller**, f. An-
dersson, Gerda, fru; **Twengström**, f. Bruhn, H.
M. Lill, fru; **Wirström**, C. G. A., kassör,
kassaförvaltare för styrelsens fonder.

Suppleanter: **Dolk**, f. Fridlund, Margit M. E.,
fru; **Hjertberg**, E. O., plåtslagare; **Huith**, O. V.,
typograf; **Nordström**, M. B. (Maja), sekreterare.

Socialvårdssystrar (7).

Nord, A. M. (Greta) (östra distr.) (bostadstel.
25 15 94); mottagning: alla vardagar 9—11,
Kommunalhuset, Gustavslundsvägen 170, Al-
vik; t. 25 66 40.

Kärremark, Hilma P. (västra distr.) (bostads- och
tjänstetel. 28 30 42); mottagning: alla var-
dagar 9—11, kommunalhuset, Alvik, Gustavs-
lundsvägen 170, t. 25 98 10 samt helgfria
tisdagar och fredagar 15—16, föramlings-
huset, Bällsta villastad; t. 28 30 42.

Sociala byrån nr V.²⁾

Svedbergsplan 2, K.; expeditionstid:
9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Berg, E. A. G.; mottagningstid: 9—11; t. 50 47 60.

Kammarsskrivare (15).

Hansson, H. A. S., inspektörsassistent, *tf.*; t.
50 01 64.

Assistenter (1 kl.) (12).

Blücher, H. K., kretsassistent C; t. 51 56 42;
Eriksson, S., kretsassistent C; t. 50 14 67; **Flo-
rin**, f. Fredriksson, Birgit E., kretsassistent
A; t. 53 75 72; **Nilsson-Müller**, Karna G.,
tf., kretsassistent C; t. 50 14 67.

¹⁾ Se not å sid. 260.

²⁾ Rörande denna byrå, se vidare sid. 267
och 274.

E. o. assistent (1 kl.) (XII).

Boström, K. Ö., kretsassistent B; t. 53 75 71;
Frivall, P. H., kretsassistent B; t. 53 75 75;
Rosenlund, T. L., kretsassistent A; t. 50 33 44;
en vakant, kretsassistent B; t. 51 19 35.

Kontorsskrivare (kassör) (9).

Lindström, Flossy M.; t. 53 93 07.

Extra sociallärare (7,692 kr.).

Inghe, P. G.; mottagningstid: 9—11; t. 53 01 30.

En *e. o. fosterbarnsinspektör* (IX), ett
första kontorsbiträde (7), två *e. o. kontors-
biträden* (V), ett *extra skrivbiträde* (2,400
kr.), en *ordningsvakt*.

Sociala byrån nr V A.

*Kommunalhuset, Gustavslundsvägen
170, Alvik.*

Extra inspektör (3 kl.) (6,624 kr.).

Hedberg, E. A.; mottagningstid: 9—11; t. 25 16 09.

Assistent (1 kl.) (12).

Ljungdahl-Morin, Irma E., fru, *tf.*; kretsassi-
stent A; t. 26 05 63.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Billing, K. M., kretsassistent B; t. 25 93 40;
Berg, K. G. E., kretsassistent C; t. 26 39 69.

Första kontorsbiträde (kassör) (7).

Hagström, Ingrid M., *tf.*; t. 25 61 58.

Ett *kontorsbiträde* (5), en *vaktmästare*.

Distrikt VI

(omfattande Gustav Vasa och Matteus försam-
lingar).

**Gustav Vasa församlings fattigvårds-
styrelse.**

Ledamöter.

Bjurström, O. V., f. d. linjeförman, kassaför-
valtare för styrelsens fonder; **Borg-
ström**, F. R., målarmästare; **Hallström**, K. I.
F., tjänsteman, ordf.; **Holmberg**, Agnes V.,
kontorsskrivare, vice ordf.; **Ohlsson**, f.
Augustdotter, Elin C., fru.

Suppleanter: **Bock**, f. Albinsson, F. M. (Maj),
fru; **Eriksson**, R. E., metallarbetare; **Lundfors**,
Hj., posttjänsteman; **Sundberg**, R. E. K.
(Stina), fröken.

Diakonissa.

Olson, J. (Nanna) (bostadstel. 30 96 39); mot-
tagning: alla vardagar 9—10, Surbrunnsgatan
61, Va.; t. 32 53 92.

FvN

Matteus församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Eriksson, E. G., pianoarbetare; **Fries, N. O. E.**, järnvägstjänsteman; **Karlén, f. Ullman, Anna M. L.**, fru, kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Karlsson, f. Sundberg, Elsa J.**, fru; **Nilsson, f. Gäfvert, Ingegerd A. M.**, föreståndarinna, vice ordf.; **Steen, S. G.**, färg-handlare; **Söderholm, A. H.**, f. d. järnvägstjänsteman, ordf.

Suppleanter: **Appelqvist, S. H.**, postmästare; **Björklid, O. E.**, ekonomichef; **Blomberg, N. W.**, försäkringstjänsteman; **Stenhager, E. J. W.**, plåtslagare.

Diakonissor.

Djurson, E. L. (Lisa) (bostadstel. 33 46 36); **Larsson, A. K. (Amy)** (bostadstel. 33 75 58); mottagning: alla vardagar 9—10, Birkagatan 30, Va.; t. 33 55 11.

Sociala byrån nr VI.

Surbrunnsgatan 61, Va.; expeditionstid: 9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Thurberg, G. O.; mottagningstid: 9—11; t. 32 48 05.

Kammarsskrivare (15).

Ljungquist, K. H., inspektörsassistent, tf.; t. 32 48 33.

E. o. förste assistent (XIV).

Eklundh, f. von Bahr, Sigrid G. E., kretsassistent F; t. 32 48 37.

Assistenter (1 kl.) (12).

Morin, C.-A., kretsassistent B; t. 32 71 33; **Franzon, Annie L. G.**, kretsassistent E.; t. 32 48 37; **Sandström, H. S.**; t. 32 71 60.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Garde, f. Karlson, S. Margit, kretsassistent C; t. 31 47 84; **Lundgren, A. V.**, kretsassistent D; t. 31 47 84.

Kontorsskrivare (kassör) (9).

Malmström, f. Johansson, L. Ingeborg; t. 32 48 03.

Ett första kontorsbiträde (7), två e. o. kontorsbiträden (V), en vaktmästare.

Distrikt VII

(omfattande Storkyrkans, Klara och Adolf Fredriks församlingar).

Storkyrkoförsamlingens fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Eklund, J. O., specerihandlare, vice ordf. och kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Hedlund, f. Karlsson, Aina M.**, sömmerska; **Lindkvist, K. M.**, värmeledningsskötare; **Nyse-lius, f. Ågren, D. E. (Betty)**, fru; **Winblad, E. H.**, handlande.

Suppleanter: **Appelgren, H. F. G.**, maskinist; **Kobbe, W. E.**, köpman; **Ohlsson, f. Lundgren, Siri E.**, fru; **Wickman, V. F.**, rörarbetare.

Diakonissa.

Ralf, Hanna F. (gemensam med Klara församlingens fattigvårdsstyrelse; ang. mottagningstid se nedan).

Klara församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Erikson, K. M., vaktmästare, kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Hintze, P. R.**, typograf; **Larsson, f. Bylund, Judith**, fru; **Martin, L. G. M.**, advokat, ordf.; **Salén, C. L.**, handlande.

Suppleanter: **Blomstedt, R. O. G.**, affärsbiträde; **Lindqvist, E. F.**, vaktmästare; **Sandell, H. M.** Wiola, ombudsman; **Westerdahl, E. A.**, verkst. direktör.

Diakonissa.

Ralf, Hanna F. (bostadstel. 21 38 43); mottagning: alla vardagar 9—11, Herkulesgatan 24, C.; t. 11 31 64.

Adolf Fredriks församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Carlson, C. G., fabrikör, ordf. och kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Hjelm, C. A.**, järnvägstjänsteman; **Ingmanson, E. A.**, förste bokhållare; **Törnqvist, f. Karlsson, Gerda T.**, fru; **Wallén, O. A.**, spårvägsman, vice ordf.

Suppleanter: **Achilles, A. L.**, verkstästare; **Andersson, Elin M.**, kontorist; **Grubb, T. S.**, kyrkovaktmästare; **Lagergren, Maria S. V.**, fröken; **Malmström, G. M.**, övermaskinist.

Diakonissa.

Andersson, Signe M. (bostadstel. 10 42 37); mottagning: alla vardagar 9—10, Kammakargatan 13, C.; t. 10 42 37.

Sociala byrån nr VII.

Herkulesgatan 24, C.; expeditionstid:
9—11.*Inspektör (1 kl.) (19).*Claësson, P. J.; mottagningstid: 9—11; t.
20 23 30.*Kammarsskrivare (15).*Ernstström, C. W., inspektörsassistent, *tf.*; t.
20 23 25.*Förste assistent (14).*

Linné, R. Maria A., kretsassistent B; t. 20 25 40.

Assistent (1 kl.) (12).

Hagenby, H. M. E., kretsassistent D; t. 20 25 05.

*E. o. assistenter (1 kl.) (XII).*Collander, B. A. R., kretsassistent A; t. 20 22 12;
Notini, T. E., kretsassistent C; t. 20 24 50.*Kontorsskrivare (kassör) (9).*

Gummesson, f. Sundén, Rut A. S.; t. 20 82 32.

Ett *första kontorsbiträde* (7), ett *kontorsbiträde* (5), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), en *vaktmästare*.

Distrikt VIII

(omfattande Jakobs, Johannes, Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar).

Jakobs och Johannes församlingars
fattigvårdsstyrelse.*Ledamöter.*

Andersson, f. Ekström, Ewy C., fru; Eriksson, E. J. G., tjänsteman; Johansson, P. H., snickare; Kock, f. Wiik, Elsa M., fru, vice ordf.; Nilverud, A. H. E., reparatör, ordf.

Suppleanter: Hedlund, W. T., tillsyningsman; Karlsson, f. Karlsson, A. M. B. (Britta), fru; Svensson, T. V., journalist; Tholander, Anna M., kamrerare.*Diakonissa.*

Ericsson, Karin I. (bostadstel. 20 43 37); mottagning: alla vardagar 9—10, Malmskillnadsgatan 45, n. b., C.; t. 10 27 29.

Engelbrekts församlingars fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Erikson, E., reseffektmakare, ordf. och kassaförvaltare för styrelsens fonder; Frantzén, H. P. M., montör; Hurtig, C., konditor; Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.; Kyhlberg, G., komminister; Lundh,

E. V. R., ombudsman; Åkerman, G. A., f. d. kansliråd, vice ordf.

Suppleanter: Cronström, f. Arbin, A. H. E. (Elsie), fru; Gustavsson, G. F., elektriker; Riby, f. Carlsson, Karin E. S., fru; Ringdahl, K. J. T., kommunalarbetare.*Diakonissa.*

Ahlin, Elly P. (bostadstel. 20 07 43); mottagning: alla vardagar 9—10, Sturegatan 62, Ö.; t. 62 03 40.

Hedvig Eleonora församlingars fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Erdmann, f. Malm, E. K. G. (Gertie), fru, ordf. och kassaförvaltare för styrelsens fonder: Lindkvist, S. G. A., smed, vice ordf.; Ohlsson, Anna O., sömmerska; Olsson, K. G., reparatör; Salchow, f. Bahnson, Anna E., fru.

Suppleanter: Carlson, K. S., konditoriarbetare; Cedergren, G. A., hamnarbetare; Hjelmström, G.-A., tjänsteman; Viktorsson, K. E., grovarbetare.*Diakonissa.*

Jonasson, Anna E. K. (bostadstel. 60 04 75); mottagning: alla vardagar 9—10, Sturegatan 62, Ö.; t. 62 03 40.

Oscars församlingars fattigvårdsstyrelse.

*Ledamöter.*Carlweitz, J. R. T., *tf. e. o.* inspektör; Isander, Margareta, sekreterare, vice ordf.; Möller, f. Rietz, Ingegerd, fru; Nilsson, f. Lilja, Anna-Lisa, fru, kassaförvaltare för styrelsens fonder; Ohlsson, A. O., tjänsteman, ordf.*Suppleanter:* Ekenberg, f. Wetterström, Hilda M., fru; Lind, f. Nordwall, Elin K., fru; Nilsson, f. Jansson, Mary L., fru; Palme, E. R. C., advokat; Rollsbj, A. G., kontorschef.*Diakonissa.*

Timberg, A. I. Margit (bostadstel. 60 31 10); mottagning: alla vardagar 9—10, Banérgatan 23, Ö.; t. 61 30 25.

Sociala byrån nr VIII.

Sturegatan 62, Ö.; expeditionstid: 9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Fredriksson, K. G. A.; mottagningstid 9—11; t. 60 71 26.

E. o. kammarsskrivare (XV).

Norén, A. S., inspektörsassistent, *tf.*; t. 60 70 72.

Assistenter (1 kl.) (12).

Egnér, Ellen I., kretsassistent F.; t. 60 71 32;
Eidem, S. A. R., *tf.*, kretsassistent A; t.
62 50 26; Rahm, A. E. M., *tf.*, kretsassistent
B; t. 62 50 26; Lindström, J. F., kretsassi-
stent D; t. 60 71 32.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Westlund, f. Lindquist, D. A. Margareta, krets-
assistent C; t. 60 71 42; Öhman, E. E., krets-
assistent G; t. 60 85 48; Sandberg, Karin I.
Ch., kretsassistent E; t. 60 71 28.

Kontorsskrivare (kassör) (9).

Södergren, Wera F. E.; t. 62 03 35.

Ett första kontorsbiträde (7), två kon-
torsbiträden (5), ett e. o. kontorsbiträde (V),
en vaktmästare.

**Fattigvårdsnämndens och arbetslös-
hetsnämndens gemensamma hjälpor-
ganisation för arbetslösa.**

Med anledning av den omkring årsskiftet
1932/1933 starkt ökade omfattningen av under-
stödsverksamheten, i synnerhet i fråga om ar-
betslösa, framlade den av stadskollegiet tillsatta
kommittén för utredning av understödsfrågor
ett förslag till omorganisation av stadens hjälp-
verksamhet för arbetslösa. Denna organisation
godkändes av stadsfullmäktige den 23 januari
1933, trädde i kraft den 1 mars 1933 och
gällde till den 1 juli 1934. Enligt beslut av
stadsfullmäktige den 18 juni 1934 har giltighets-
tiden utsträckt tills vidare även för tiden efter
den 1 juli 1934. Organisationen innebär i huvud-
sak, att fattigvårdsstyrelser och distriktens sociala
byråer äro befriade från det i reglementet för fat-
tigvården i Stockholms stad innefattade åliggan-
det att mottaga och bereda ansökningar om fattig-
vård eller annat understöd åt arbetslösa perso-
ner, som äro ofrivilligt arbetslösa (jfr nedan).
Undantag härifrån utgör sociala byrån nr V,
vilken fr. o. m. den 1 januari 1944 i egenskap
av för fattigvårds- och barnavårdsnämnderna
jämför arbetslöshetsnämnden gemensam försöksbyrå
jämväl handlägger ansökningar om arbetslöshets-
hjälp. Sådana ansökningar skola inom övriga
distrikt mottagas å särskilda för bland annat
detta ändamål inrättade arbetslöshetsbyråer
och därifrån omedelbart vidareändas till en
central expedition. Arbetslöshetsbyråerna och
understödsavdelningen äro gemensamma för fat-
tigvårdsnämnden och arbetslöshetsnämnden.

För den händelse det genom ansökningens be-
redning visats, att sökanden är arbetslös och

ofrivilligt arbetslös, tillkommer det arbetslöshets-
nämnden att fatta beslut angående understöd
m. m. enligt gällande kungörelse angående stats-
bidrag till arbetslöshetsbarn eller, därest så-
dan hjälp ej kan beviljas, fattigvårdsnämndens
delegerade för understödsärenden att omedel-
bart, utan att yttrande inhämtats av veder-
börande fattigvårdsstyrelse, fatta beslut enligt
gällande författningar angående fattigvård eller
annat understöd.

För den händelse det visats, att sökanden är
oförmögen till arbete, skall ansökningen snarast
möjligt överlämnas till fattigvårdsnämndens ve-
derbörande sociala byrå för beredning och beslut
i den ordning reglementet för fattigvården före-
skriver.

Författningar m. m. Reglemente för
fattigvården i Stockholm, antaget av SF 14
sept. 1931 och fastställt av ÖA 28 nov. 1931,
med provisoriskt tillägg, antaget av SF 23 jan.
1933, fastställt av ÖA 9 febr. 1933 och för-
längt genom SF:s beslut 18 juni 1934, som
fastställes av ÖA 14 juli 1934 (Kf 1931:
nr 80, 1933: nr 4, 1934: nr 17). ÖA:s beslut
13 febr. 1933 och 9 aug. 1934 ang. särskild
ordning för mottagande och beredande av an-
sökningar om fattigvård och annat understöd
åt arbetslösa. K. kung. 30 juni 1934 ang. stat-
lig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid ar-
betslöshet, med ändr. jämlikt k. kung. 28 juni
1935, 30 juni 1936 och 30 juni 1937. Statens
arbetsmarknadskommissions cirkulär till arbets-
löshetsnämnderna: C 8 30 juni 1940, C 1 jan.
1941, C 5 febr. 1941, C 11 mars 1941, D 4
23 april 1941, C 45 30 juni 1941, D 10 juli
1941, D 1 febr. 1942 och D 7 sept. 1943. Ar-
betsmarknadskommissionens i övrigt meddelade
råd och anvisningar rör. hjälpverksamheten för
arbetslösa. Lag 30 juni 1944 om arbetslöshets-
nämnd. K. kung. med tillämpningsföreskrifter
till lagen 30 juni 1944 om arbetslöshetsnämnd.

Beträffande expedition, arbetslöshetsbyråer
och personal hänvisas till arbetslöshetsnämnden,
sid. 306.

Anstaltsvård.

Enligt av stadsfullmäktige godkända grun-
der för den fattigvårdsnämnden underställda an-
staltsvården för vuxna bör anstaltens klientel
fördelas på så sätt att medellösa, orkeslösa äld-
ringar sammanföras å ålderdomshem, medel-
lösa personer med någon arbetsförmåga å för-
sörjningshem och medellösa, som äro i behov
av mera varaktigt sjukvård, å vårdhem. Inom ett
vårdhem (Stureby) har inrättats en vårdavdelning,
vilken godkänns såsom hem för kroniskt sjuka.
För omhändertagande av försämrade försörjnings-
pliktiga har nämnden tvenne arbetshem att
tillgå. Till stadens fattigvårdsanstalter höra även
sinnesslösanstalten Årsta samt Jacques

och Galathée Lamms hem för behövande blinda, av vilka det sistnämnda står under särskild styrelse. Vård å detta hem är ej att hänföra till fattigvård.

Den 12 februari 1945 har fattigvårdsnämnden antagit nya bestämmelser för ålderdomsvården.

Upphandlingen av förnödenheter för anstaltens räkning ankommer på särskilda delegerade för upphandlingsärenden, vilka årligen utses av fattigvårdsnämnden till ett antal av minst tre och högst fem jämte två eller tre suppleanter. Årendena beredas och föredragas inför upphandlingsdelegerade av intendenten, som även är delegerades sekreterare.

Ansökningar om inträde å fattigvårdsnämndens anstalter behandlas av delegerade för understödsärenden (se sid. 262) utom ifråga om Jacques och Galathée Lamms hem för behövande blinda (se sid. 280).

Författningar. Reglemente för Stockholms stads fattigvårdsanstalter (Kf 1932: nr 64) och instruktion för Stockholms stads fattigvårdsnämnds anstaltsdelegerade (Kf 1932: nr 63), fastställda av fattigvårdsnämnden 22 nov. 1932. K. kung. 27 juni 1927 ang. statsbidrag till uppförande eller inrättande av hem för kroniskt sjuka, med ändr. K. kung. 27 juni 1927 ang. statsbidrag till driftkostnaderna vid hem för kroniskt sjuka, med ändr.

Stat år 1945. (Anstaltsvård.) Utgifter: driftbudgeten 10,440,221 kr.; inkomster: driftbudgeten 4,773,838 kr.

Anstaltsdelegerade.

Anstaltsdelegerade hava till huvudsaklig uppgift att med uppmärksamhet följa förvaltningen av de anstalter, som sortera direkt under fattigvårdsnämnden.

Hermansson, K. Ture E., vaktmästare, stadsfullm., ordf.; **Levin**, f. Kaijser, Gerd, fru, vice ordf.; **Ewerlöf**, f. Löwenadler, Elsa H. E. J., fru, stadsfullm.; **Johansson**, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.; **Johnsson**, J. W., pastor, stadsfullm.; **Robinsson**, S. N. A., typograf, stadsfullm.; **Sjöstrand**, G. E., typograf; **Ström**, f. Hånes, Hildegard A., fru.

Delegerade för upphandlingsärenden.

Hartmann, J. L., journalist; **Hermansson**, K. Ture E., vaktmästare, stadsfullm., ordf.; **Ewerlöf**, f. Löwenadler, Elsa H. E. J., fru, stadsfullm., vice ordf.; **Robinsson**, S. N. A., typograf, stadsfullm.; **Ström**, f. Hånes, Hildegard A., fru,

Suppleanter: **Hagström**, f. Svensson, Anna M., riksstudiedlare, stadsfullm.; **Svensson**, Knuth G., verktygsarbetare, stadsfullm.

Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem.

Torsgatan 32, Va. (postgirokonton nr 100 031); t. 23 55 10; expeditionstid: 9—12 och 13—16 (lördagar 9—14).

Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem har f. n. å ålderdomshemsavdelningen 362 platser, därav 213 avsedda för män och 149 för kvinnor och å vårdhemsavdelningen 273 platser.

En hemmet tillhörig byggnad, det s. k. Johannessuset, kommer under år 1945 att ombyggas till vårdhem.

Å staten för Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem har jämväl uppförts driftkostnaderna för Bromma ålderdomshem och vårdhemmet Södermannagatan 2 (se nedan).

Sysselman (2 kl.) (20).

Valdén, G. F.; träffas säkrast måndagar, onsdagar och lördagar 9—11.

Kontorsassistenter (13).

Cronvall, M., tjf. (se sid. 277), *tf.* **Nilsson**, H. V.; **Wenggren**, T. S. R.

En *e. o. kontorskrivare* (IX), ett *första kontorsbiträde* (7), ett *e. o. kontorsbiträde* (V).

E. o. överläkare (XXI).

Erlandsson, S. G. G.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Rosenqvist, N. Hj. S.

Extra husmoder (4,476 kr.).

Larsson, Greta K.

En *sjukvårdsförestånderska* (7), tre *e. o. sjuksköterskor* (VI), fjorton *extra sjuksköterskor* (2,820—2,664 kr.), två *extra sjukgymnaster* (3,120—1,500 kr.), en *tvättförestånderska* (4), en *biträdande föreståndarinna* (4), nitton *vårdarinnor* (2 kl.) (3), tio *e. o. vårdarinnor* (2 kl.) (III). — Sextioåtta *sköterskebiträden* (1 a).

Predikant (2,280 kr.).

Vakant.

En *organist och försångare* (570 kr.).

En *maskinist* (3 kl.) (12), en *förråds-mästare* (3 kl.) (9), två *vaktmästare* (1 kl.) (8), en *köksförestånderska* (2 kl.) (8), en *hantverkare* (reparatör) (7), en *e. o. hantverkare* (VII), en *eldare* (6), två *biträdande köksförestånderskor* (2 kl.) (6), en *e. o. vaktmästare* (2 kl.) (VI), en *baderska* (3), en *e. o. portvakt* (2 kl.) (II), en *extra telefonist* (2,040 kr.). — Tre *eldare* (2 b), tre *kokerskor* (1 d), ett *första biträde* (1 b), tre *matsalsbiträden* (1 b), en *sömmers-*

FVN ka (1 b), elva köksbiträden (1 a), sex städerskor (1 a), två arbetsbiträden (1 a), två baderskebiträden (1 a), ett tvättbiträde (1 a).

Bromma ålderdomshem.

Fornborgsgränd 5, Ängby 3; t. 37 20 59.

Hemmet har 37 platser, därav 24 för män och 13 för kvinnor.

Syssloman.

Se ovan under Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem.

Läkare.

Se ovan under Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem.

Predikant (240 kr.).

Hjorth, C. N., komminister i Bromma förs.

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Vakant.

En kokerska (1 c), ett första biträde (1 b), två arbetsbiträden (1 a).

Vårdhemmet Södermannagatan 2.
Södermannagatan 2, Sö.; t. 43 48 40.

Hemmet har 110 platser för kvinnor.

Läkare.

Se ovan under Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem.

Predikant (360 kr.).

Dahl, H. H., kyrkoadjunkt i Katarina förs.

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Vakant, *tf.* Johansson, Dagmar C.

En sjuksköterska (6), en e. o. sjuksköterska (VI), en extra sjuksköterska (1,702 kr.) med tjänstgöring tre dagar per vecka, en vaktmästare (1 kl.) (8). — Aderton sköterskebiträden (1 a), sex städerskor (1 a).

Gammelbyns ålderdomshem.

Stureby (postgirokonton nr 55406); t. 49 25 00 (växel); expeditionstid: å sysslomanskontoret 9—12 och 13—15 (lördagar 9—12); besökstid: alla dagar 13,30—19.

Hemmet är anordnat enligt s. k. kolonisystem, d. v. s. med ett antal friliggande byggnader, grupperade omkring en ekonomibyggnad med kök, matsalar, en mindre sjukavdelning m. m. Första utbyggnaden omfattar, förutom ekonomibyggnad, 9 ålderdomshembyggnader. I varje byggnad, som består av två våningar, äro inredda cirka 15 rum, avsedda för en eller två personer. Därjämte finnas i varje byggnad dagrum, kaffekök och badrum. Då hemmets syfte är att bereda ett verkligt hem för friska åld-

ringar, har man här frångått systemet med stora salar. Förvaltningen är gemensam med vårdhemmet Stureby.

Hemmet har plats för 243 åldringar.

Syssloman.

Larsson, E. H. (se även under vårdhemmet Stureby); träffas å vårdhemmet Stureby (kontoret) vardagar säkrast 9—11.

Läkare.

Grahn, K. E., Westberg, F. G. O. (se även under vårdhemmet Stureby).

Predikant.

Waller, S. Å. A., kyrkoadjunkt (se även under vårdhemmet Stureby).

Föreståndarinna (1 kl.) (8).

Horn, Stina U. M.

En vaktmästare (1 kl.) (8), en biträdande föreståndarinna (4), sex vårdarinnor (2 kl.) (3), två e. o. vårdarinnor (2 kl.) (II), en portvakt (1,020 kr.). — En eldare (2 b), en gårdskarl (2 a), sju sköterskebiträden (1 a).

Rosenlunds vård- och ålderdomshem.

Skånegatan 1, Sö. (postgirokonton nr 153 628); t. 44 02 90 (växel); expeditionstid: 9—12 och 13—15 (lördagar 9—14).

Rosenlunds vård och ålderdomshem har f. n. å vårdhemmen 193 platser, därav 71 avsedda för män och 122 för kvinnor. Antalet ålderdomshemsplatser utgör 565, därav äro 358 avsedda för män och 207 för kvinnor.

Å samma stat som Rosenlunds vård- och ålderdomshem är även uppfört guldbrällöps-hemmet (se vidare nedan).

Syssloman (2 kl.) (20).

Biltberg, C. H.; träffas säkrast 9—11.

Kontorsassistenter (13).

Lüfroth, A. E. (Lisbet); Valdén, Y.

Ett e. o. kontorsbiträde (V), ett extra kontorsbiträde (2,220 kr.), en extra telefonist (2,160 kr.).

Läkare (7,692 kr.).

Værnéus, A. G.

Biträdande läkare (8,436 kr.).

Lindqvist, S. G. E.

Röntgenläkare (5,100 kr.).

Axén, C. O.

Husmoder (4,476 kr.).

Carlsson, Edith E.

En *extra sjukgymnast* (3,180 kr.), tre *sjukvårdsförestånderskor* (7), en *e. o. röntgensköterska* (VII), tre *sjuksköterskor* (6), tre *e. o. sjuksköterskor* (VI), sex *extra sjuksköterskor* (2,664 kr.), sju *vårdarinnor* (2 kl.) (3), nio *e. o. vårdarinnor* (2 kl.) (III), ett *extra röntgen- och ljusbehandlingsbiträde* (2,160 kr.). — Sextioåtta *sköterskebiträden* (1 a).

Predikant (2,280 kr.).

Lundberg, P. I., tf. komminister i Adolf Fredriks förs.

En *organist och försångare* (570 kr.).

En *maskinist* (2 kl.) (13), en *förråds-mästare* (3 kl.) (9), en *köksförestånderska* (2 kl.) (8), en *vaktmästare* (1 kl.) (8), en *hantverkare* (7), tre *eldare* (6), en *biträdande köksförestånderska* (2 kl.) (6), en *tvättförestånderska* (4), en *köksförestånderska* (3), en *extra vaktmästare* (1 kl.) (2,940 kr.), en *extra vaktmästare* (2 kl.) (2,580 kr.). — Tre *eldare* (2 b), en *gårdskar* (2 a) en *fyra kokerska* (1 e), *fyra kokerskor* (1 d), två *matsalsbiträden* (1 b), två *tvättbiträden* (1 b), *fyra baderskebiträden* (1 a), *fjorton köksbiträden* (1 a), *tolv städerskor* (1 a).

Oscars och Sofias guldbrölloppshem för åldriga makar (>guldbrölloppshemmet).

Skånegatan 1, Sö.; t. 44 02 90.

Hemmet, som upprättats med anledning av konung Oscar II:s och drottning Sofias guldbrolopp, är avsett till beredande av ett hem för mindre bemedlade ålderstigna makar. Det har plats för 80 par åldringar.

Syssloman.

Se ovan under Rosenlunds vård- och ålderdomshem.

Läkare.

Se ovan under Rosenlunds vård- och ålderdomshem.

En *sjukvårdsförestånderska* (7), två *vårdarinnor* (2 kl.) (3). — Tre *sköterskebiträden* (1 a), en *städerska* (1 a).

Vårdhemmet Högalid.

Maria Ban- och Wollmar Yxkullsgatorna, Sv. (postgirokonton nr 2439); t. 44 00 95 (växel); expeditionstid: 9—12 och 13—15 (lördagar samt juni—aug. alla dagar 9—14).

Vårdhemmet Högalid har 1,068 platser för män, varav 740 å försörjningsavdelningen och 328 å vårdhemsavdelningen.

Å hemmets försörjningsavdelning intagas dels i någon mån arbetsföra män, vilka äro i behov av anstaltsvård, men ej lämpligen böra vårdas å kommunens andra fattigvårdsanstalter, dels nödställda, kommunen tillhörande arbetsföra personer, som sakna stadigt hemvist och önska att intagas å vårdhemmet, dels slutligen även välfredade, avskedade militärer, som tillhört manskapet vid värvad trupp samt inom kommunen befinnas vara i behov av fattigvård. Dessa utgöra en särskild underavdelning, kallad militäravdelningen.

Å försörjningsavdelningen intagna personer äro skyldiga att efter sin förmåga förrätta det arbete inom anstalten, som av sysslomannen dem anvisas. Arbetet består huvudsakligast av vedsågning, utarbeten, bakning, tvätt, mangling, skomakeri, skrädderi, snickeri m. m.

Å hemmets vårdavdelning intagas endast sådana män, som äro i behov av vård men icke av sjukvård.

Å vårdhemmet mottagas ej personer, som på grund av kropps- eller sinnessjukdom kräva särskild vård och tillsyn, ej heller den, som ej fyllt 18 år. Intagning sker allenast efter remiss av fattigvårdsdirektören på fattigvårdsnämndens delegerades för understödsärenden vägnar.

Som filial till vårdhemmet Högalid sorterar fr. o. m. år 1942 förutv. upptagningshärbärget vid Östgötagatan 61—63. Anstalten benämnes försörjningshemmet vid Östgötagatan 61—63 (se nedan). — F. n. är filialen uthyrd till Stockholms bespisningsförening, som där bedriver hotellrörelse.

Syssloman (1 kl.) (21).

Silversparre, C. G. C:son; träffas säkrast 8—9,30.

Förste kammarskrivare (17).

Vakant, tf. Cronvall, M.

Kontorsassistent och kassör (13).

Nilsson, H. V., tjf. (se sid. 275), tf. Sjöberg, J. V. S.

Kontorsassistenter (13).

Sörenstam, A. I.; Paulson, E. N.

Ett *första kontorsbiträde* (7), ett *extra första kontorsbiträde* (2,640 kr.), ett *kontorsbiträde* (5), ett *e. o. kontorsbiträde* (V).

FvN

Läkare (7,380 kr.).

Höglund, G.

En *sjukvårdsförestånderska* (7), fyra *sjuk-sköterskor* (6), två *e. o. sjuksköterskor* (VI), sex *extra sjuksköterskor* (2,664 kr.). — Sextiofyra *sköterskebiträden* (1 a).

Predikant (1,620 kr.).

Ainer, Hj. P., komminister i Högalids förs.

En *organist och försångare* (570 kr.).

Maskinist (1 kl.) (14)

(för verkmästargöromål 690 kr.).

Petersson, K. I.

En *biträdande maskinist* (1 kl.) (12), två *biträdande maskinister* (2 kl.) (11), fem *arbetsföreståndare* (11), en *arbetsförman* (9), en *extra hantverkare* (2,988 kr.), tolv *vaktmästare* (1 kl.) (8), en *köksförestånderska* (2 kl.) (8), tre *automobilförare* (7), en *tvättförestånderska* (1 kl.) (7), två *biträdande köksförestånderskor* (2 kl.) (6), två *biträdande tvättförestånderskor* (2 kl.) (4), en *portvakt* (1,884 kr.). — Fyra *automobilförare* (2 b), en *första kokerska* (1 e), tre *kokerskor* (1 d), två *matsalsbiträden* (1 b), två *första biträden* (1 b), två *strykerskor* (1 b), tre *tvättbiträden* (1 b), två *baderskebiträden* (1 a), sju *köksbiträden* (1 a).

Vårdhemmet Stureby.

Stureby (postgirokonton nr 55406); t. 49 25 00 (växel); expeditionstid; å sysslomanskontoret 9—12 och 13—15 (lördagar 9—12).

Besökstid: söndagar, tisdagar, torsdagar och lördagar 13,30—15.

Vårdhemmet Stureby, som fullbordades och togs i bruk i början av år 1936, har 692 platser, varav 195 för försörjningsklientel, 56 för ålderdomshemsklientel samt 441 platser för vårdhems-klientel. Av dessa senare platser äro 322 godkända som sjukplatser, anordnade i enlighet med k. kung. den 27 juni 1927 angående statsbidrag till uppförande eller inrättande av hem för kroniskt sjuka. Statsbidrag utgår till driftkostnaderna.

Å avdelningen för kroniskt sjuka, som är avsedd för patienter från Stockholms stad, intagas obotligt eller svårbotligt kroppssjuka, vilka äro i behov av sjukhusvård, och därför icke lämpligen kunna vårdas å allmän fattigvårdsanstalt men vilkas tillstånd icke berättigar till och vilka icke heller kunna erhålla den särskilda vård, för vilken lasarett samt därmed jämförliga anstalter äro avsedda. Intagning sker efter överläkarens hörande och remiss av fattigvårdsdirektören på understödsdelegerades vägnar.

Intagning å ålderdomshemsavdelningen sker efter remiss från nämnda delegerade.

Å hemmets försörjningsavdelning intagas i någon mån arbetsföra män och kvinnor, vilka äro i behov av anstaltsvård men ej lämpligen böra vårdas å kommunens andra fattigvårdsanstalter.

Å försörjningsavdelningen intagna personer äro skyldiga att efter sin förmåga förrätta det arbete, som av sysslomannen dem anvisas. Arbetet består huvudsakligast av trädgårdsarbete, tvätt, vävning, snickeri, skomakeri m. m.

Syssloman (1 kl.) (21).

Larsson, E. H.; träffas säkrast 9—11.

Kammarsskrivare (15).

Lindberg, K. G.

En *kontorsskrivare* (9), ett *första kontorsbiträde* (7), två *extra första kontorsbiträden* (2,760—2,460 kr.), ett *e. o. kontorsbiträde* (V).

Överläkare (21).

Grahn, K. E. (förordn. t. o. m. ^{31/12} 1945); mot-tagningstid: vardagar 9,30—10,30.

Förste underläkare (10,272-8,040 kr.).

Westberg, F. G. O.; Andrell, B. P. O.

Röntgenläkare (5,100 kr.).

Jönsson, N. G.

Obducent och patolog (3,000 kr.).

Ringertz, N. O. E.

Husmoder (2 kl.) (9).

Johansson, Kerstin M.

En *e. o. sjukgymnast* (X), fyra *sjuksköterskor* (6), tretton *e. o. sjuksköterskor* (VI), en *extra röntgensköterska* (3,564 kr.), två *extra sjuksköterskor* (2,820 kr.), sex *assistentersköterskor* (2,820—2,580 kr.), ett *e. o. ljusbadsbiträde* (IV), en *extra sjukgymnast* (2,640 kr.). — Ethundratolv *sköterskebiträden* (1 a).

Predikant (1,620 kr.).

Waller, S. Å. A., kyrkoadjunkt i Enskede förs.

En *organist* (570 kr.).

Maskinist (1 kl.) (14).

Dahlquist, J. V.

En *biträdande maskinist* (1 kl.) (12), en *arbetsföreståndare* (11), en *e. o. arbetsförman* (IX), en *köksförestånderska* (2 kl.)

(8), fyra vaktmästare (1 kl.) (8), en automobilförare (7), en tvättförestånderska (1 kl.) (7), en e. o. hantverkare (VII), en biträdande köksförestånderska (2 kl.) (6), en e. o. arbetsförestånderska (VI), två e. o. vaktmästare (2 kl.) (VI), en biträdande föreståndarinna (4; nuv. inneh. åtnjuter avlönning enl. lönegrupp 6), en biträdande tvättförestånderska (2 kl.) (4), en e. o. telefonist (IV). — Fyra eldare (2 b), en första kokerska (1 e), två kokerskor (1 d), en maskintvätterska (1 e), nio matsalsbiträden (1 b), två sömmerskor (1 b), två strykerskor (1 b), fyra tvättbiträden (1 b), en kallskänka (1 b), sexton köksbiträden (1 a), fyra baderskebiträden (1 a), två städerskor (1 a).

Försörjningshemmet Skarpnäck.

Skarpnäck, Enskede 2; t. 49 20 08 (föreståndarinna), 48 03 91 (exp. och inspektor).

Hemmet har plats för högst 50 manliga försörjningstagare.

Å hemmet intagas arbetsföra män, vilka äro i behov av anstaltsvård och de äro skyldiga att efter sin förmåga förrätta det arbete, som av sysslomannen dem anvisas. Arbetet består huvudsakligast av lantbruks- och trädgårdsarbete.

Syssloman.

Larsson, E. H., träffas å vårdhemmet Stureby, kontoret, vardagar säkrast 9—11.

E. o. föreståndarinna (2 kl.) (VII).

Vakant.

Inspektor (4,500 kr.).

Iwerbo, G. W.

En extra automobilförare (2,220 kr.), en extra vaktmästare (2,340 kr.), en kokerska (1 d), två första biträden (1 b), ett köksbiträde (1 a), två arbetsbiträden (1 a).

Mödrahem och härbärgen.

Expeditionen.

Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem; Torsgatan 32, Va. (postgirokonto nr 100 031); t. 23 55 10: expeditionstid: 9—12 och 13—16 (lördagar 9—14).

Ifrågavarande fattigvårdsanstalter ha förut betecknats såsom stadens asyl för husvilla samt de mindre vårdhemmen. Den närmaste uppsikten över och vården av dessa anstalter handhas av sysslomannen vid Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem.

Syssloman.

Se under Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem.

Mödrahemmet vid Åsögatan 44.

Åsögatan 44, Sö.; t. 41 58 66.

Hemmet, som är avsett för mödrar med barn samt för havande kvinnor, har 94 platser, därav 40 för mödrar, 40 för barn och 14 för havande kvinnor, däri inberäknat det antal platser, som tidigare disponerades av asylen för fattiga barnaföderskor ej tillhörande Stockholms kommun (»landsasylen»).

Intagning å mödrahemmet sker efter remiss av fattigvårdsdirektören på fattigvårdsnämndens delegerades för understödsärenden vägnar. Remittering till mödrahemmet av moder med barn under ett år sker dock genom barnavårdsnämnden.

Läkare (1,980 kr.).

Belfrage, C. E.

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Karlberg, E. K. (Connie).

En vaktmästare (1 kl.) (8), en värmeledningsskötare (7), en biträdande föreståndarinna (4; nuv. inneh. åtnjuter avlönning enl. lönegrupp 6), två barnsköterskor (3), en e. o. barnsköterska (III), en extra barnsköterska (1,980 kr.), en portvakt (1,020 kr.). — Ett första biträde (1 b).

Daghärbärgen.

Klara Norra Kyrkogata 5, C.; t. 10 54 09; Bondegatan 44, Sö.; t. 40 48 20; Lilla Nygatan 3—5 (ing. från Yxmedsgränd), C.; t. 20 80 76.

Personal.

Sex e. o. vaktmästare (2 kl.) (VI).

Provisoriska vårdhemmet Åsögatan 141.

Åsögatan 141, Sö.; t. 43 99 00.

Hemmet har 60 platser för kvinnor.

Läkare.

Se ovan under Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem.

Syssloman.

Se ovan under Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem.

Predikant (360 kr.).

Dahl, H. H., kyrkoadjunkt i Katarina förs.

FVN

Föreståndarinna (3 kl.) (6).

Hedgren, Sofia E.

En *extra sjuksköterska* (2,820 kr.). —
En *gårdskarl* (2 a), sex *sköterskebiträden*
(1 a).

Sinnesslöanstalten Årsta.

Årsta, Ljiljeholmen, Stockholm 9;
t. 45 10 20.

Efter ombyggnad år 1942 av det tidigare
försörjningshemmet vid Årsta har sinnesslö-
anstalten överflyttats hit från Åkeshov.

Anstalten, som är av k. m. t. för sitt ända-
mål godkänd, står under medicinalstyrelsens över-
inseende och under närmaste tillsyn av över-
inspektören för sinnesslövården i riket. Stats-
bidrag utgår halvårsvis med högst 225 kr. för en
var. av det antal obildbara sinnesslöa, som i medel-
tal för dag under nästföregående halvår vårdats å
anstalten. Anstalten har 50 platser för män.

Författningar. K. kung. 19 maj 1933
ang. statsbidrag till driftkostnader vid anstalter
för obildbara sinnesslöa.

Sysselman.

Se under vårdhemmet Stureby.

Läkare (1,620 kr.).

Eneström, Hj. E.

Förestånderska (7).

Vakant.

En *vaktmästare* (1 kl.) (8), en *skötare*
(7), en *sköterska* (5). — Ett *köksbiträde*
(1a), fem *sköterskebiträden* (1 a), ett *arbets-
biträde* (1 a).

Jacques och Galathée Lamms hem för behövande blind.

Hornsgatan 52, Sö.; t. 41 04 11.

Hemmet har tillkommit på grund av en
testamente av änkefru Galathée Lamm år 1913
till staden gjord donation å ett belopp av 100,000
kr., vartill sedermera ytterligare tillkommit do-
nationer av fröknarna Agnes och Ida Lamm å
sammanlagt 20,000 kr. Medlen skulle använ-
das till ett hem för behövande blind mot villkor
bl. a. att staden upplåte för ändamålet lämpad
lokal och omhändertog bestyret med förvaltning-
en av såväl hemmet som penningmedlen. Det i
anledning härav upprättade hemmet är numera in-
rymt i en staden tillhörig fastighet, Hornsgatan 52.

År 1937 har hemmet enligt testamente år
1934 av fabrikören Henrik Vilhelm Lyberg
emottagit en ny donation å 10,000 kr., med
avdrag av därå belöpande arvskatt 600 kr. Do-

nationen benämnas »Henrik Lybergs donations-
fond», och rätten å densamma skall användas till
att bereda hemmets pensionärer fördelar, som icke
kunna beredas genom Stockholms stads anslag.

Hemmets angelägenheter handhas av en
styrelse, bestående av en ordförande och två
andra ledamöter jämte tvenne suppleanter, årligen
utsedda av fattigvårdsnämnden. Ansökan om in-
träde å hemmet inlämnas till hemmets styrelse
och skall vara åtföljd av läkarintyg, av veder-
börande församlings sociala byrå (se sid. 267) ut-
färdat intyg om medellöshet samt prästbetyg.
Den å hemmet åtnjutna vården är ej att hän-
föra till fattigvård.

Hemmet är t. v. avsett uteslutande för män
och har f. n. 9 pensionärer.

Reglemente. Fattigvårdsnämndens regle-
mente 20 juni 1916 för Jacques och Galathée
Lamms hem för behövande blind.

Styrelse.

Lamm, C. J., docent, ordf.; Ljungberg, I., e. o.
vice värd; Sjöstrand, G. E., typograf.

Suppleanter: Johansson, J. W., pastor, stads-
fullm.; Löwgren, K. G., disponent, kassa-
förvaltare.

Revisorer.

Fattigvårdsnämndens revisorer granska hem-
mets räkenskaper.

E. o. föreståndarinna (V).

Johansson, Anna.

Ett *köksbiträde* (1 a).

Arbetshem.

Enligt 33 § fattigvårdslagen hava lands-
ting och städer, som ej deltaga i landsting,
ålagts att upprätta särskilda arbetshem för
omhändertagande av dels i någon mån arbets-
föra behövande, vilka äro i behov av anstalts-
vård, men ej lämpligen kunna emottagas eller
behållas å ålderdomshem, försörjningshem eller
vårdhem, dels ock försörjningspliktiga, vilka
jämlikt 71 § samma lag förelagts arbete. Män
och kvinnor må ej intagas i samma arbetshem,
såvida ej för dem finnas fullständigt skilda av-
delningar. Personer under aderton år må ej in-
tagas i arbetshem. Arbetshem skall stå under
ledning av en styrelse, som har att besluta om
intagning i hemmet, samt vara försett med av
konungen fastställt reglemente.

Enligt särskilda kungörelser utgår statsbidrag
såväl till uppförande eller inrättande av arbets-
hem som ock till driftkostnaderna. Det senare bi-
draget utgår halvårsvis med 250 kr. för var och
en av det antal personer, som i medeltal för
dag under nästföregående halvår varit intagna å
arbetshemmet.

I anledning av omförmälda stadganden i fattigvårdslagen har fattigvårdsnämnden, i enlighet med av stadsfullmäktige lämnat bemyndigande, den 1 juni 1923 träffat avtal med Kristliga föreningens av unga kvinnor centralförening angående upplåtande till arbetshem för kvinnor av den föreningens tillhöriga småbrukskolonien Emaus vid Norrtälje. Enligt avtalet skall anstaltens drift handhas av föreningen under det att staden för disponerandet av de tillgängliga platserna (5) skall betala dels ett årligt bidrag (för år 1945 4,000 kr.), dels ersättning för vårdkostnaderna för å hemmet intagna personer från Stockholm efter viss dagavgift (för år 1945 3,50 kr.). Statsbidraget till driftkostnaderna skall av arbetshemmet inlevereras till fattigvårdsnämnden. Reglemente för arbetshemmet Emaus för kvinnor fastställdes av k. m:t den 27 april 1923, med ändr. 29 juli 1938.

Efter bemyndigande av stadsfullmäktige har fattigvårdsnämnden vidare träffat avtal med Svenska diakonsällskapet om inrättande för Stockholms stads räkning av ett arbetshem för män å den av sällskapet för ändamålet inköpta Ösbyholms egendom inom Frötuna socken av Stockholms län. Arbetshemmet, som har plats för 70 personer, drives av diakonsällskapet, mot det att staden lämnar ersättning för driftkostnaderna med dels ett fast garantibelopp av 15,000 kr., dels en dagavgift av 3 kr. för varje å hemmet intagen person från Stockholm. Reglemente för arbetshemmet Ösbyholm för män fastställdes av k. m:t den 19 december 1924, med ändr. 8 juli 1938.

Sedan genom bestämmelser i 1924 års barnavårdslag barnavårdsnämnden erhållit befogenhet att meddela försumliga underhållsskyldiga arbetsförelägganden, får även denna nämnd disponera platser å de båda ovannämnda arbetshemmen mot ersättning av kostnaderna härför.

Med hänsyn till de av Stockholms stad i förvarande hänseende vidtagna åtgärderna har k. m:t den 15 oktober 1926 tills vidare befriat staden från skyldigheten att själv upprätta arbetshem jämlikt 33 § fattigvårdslagen.

Arbetarebostadsfonden till minne av den 9 februari 1853.

Denna fond bildades av bidrag, som nämnda år, i anledning av konung Oscar I:s återställande till hälsan efter en långvarig sjukdom samt födelsen av kronprins Carls son Carl, subskriberades för att användas till uppförande av sunda och tjänliga bostäder åt arbetare eller därmed jämställda. Fonden förvaltas av en styrelse bestående av sex personer, vilka utses av Stockholms stads fattigvårdsnämnd för två år i sänder. Styrelsen väljer inom sig ordförande.

Styrelsen åligger att till förverkligande av det med fondens bildande avsedda ändamål använda de medel, som nu redan finnas och framdeles komma att till fonden inflyta samt i sådant avseende vidtaga alla erforderliga åtgärder. Fondens värdehandlingar och medel förvaras hos fattigvårdsnämnden.

Fondens kapital, som vid början av dess verksamhet var 16,668 rdr banko, hade vid 1944 års slut växt till 2,660,000 kr.

Fonden äger sju fastigheter med ett sammanlagt taxeringsvärde av 5,180,000 kr. samt disponerar därjämte, så länge den ej erfordras för stadsplaneändamål, ytterligare en fastighet. Dessutom har till fonden med tomträtt upplåtits två tomter, å vilka uppförts tvenne byggnader taxerade till 2,050,000 kr., innehållande 132 lägenheter för mindre bemedlade, barnrika familjer enligt k. kung. den 4 september 1935. De till fonden hörande fastigheterna innehålla inalles c:a 700 bostadslägenheter.

För uppgifter i övrigt angående fondens fastigheter hänvisas till kommunalkalendern 1933.

Reglemente. Fattigvårdsnämndens reglemente 7 mars 1904 för styrelsen för arbetarebostadsfonden till minne av den 9 februari 1853, med ändr. 21 mars 1933 samt 8 och 29 jan. 1945.

Styrelse.

Engberg, J. A. A., murare; Hallström, K. L. F., tjänsteman, vice ordf. och sekr.; Ljungberg, I., e. o. vice värd; Ringholm, K. E., generalkonsul; Svensson, G. A., byggmästare, ordf.; Wahlbärj, J., annonschef, stadsfullm.

Revisorer.

Gemensamma för fattigvårdsnämnden m. fl. (se sid. 262).

Kontor.

Åsögatan 200, Sö.; (postgirokonton nr 50259); t. 43 13 57.

Vice värd.

Jernberg, O. E.

Stockholms bospisningsförening.

Bospisningslokaler: Malmgårdsvägen 16 —18, Sö.; t. 40 58 33; Apelsbergsgatan 34, C.; t. 20 67 67.

Ungkarlshotell: Stora Glasbruksgatan 25, Sö.; t. 42 90 60, 44 37 00; Östgötagatan 61—63, Sö.; t. 42 09 06.

Natthärbärgen: Bastugatan 4, Sö.; t. 44 37 37; Skarpskyttegatan (Wollmar Yxkullsgatan), Sö.; t. 42 67 71.

Ungdomsförläggningen Kronan: Ringvägen 52, Sö.; t. 44 37 55.

FvN

Centralkök jämte utspisningslokaler för arbetslösa ungarkarl hava genom fattigvårdsnämndens försorg anordnats i fastigheterna Malmgårdsvägen 16—18 och Apelbergsgatan 34. För omhändertagande av denna verksamhet har bildats en särskild förening, Stockholms bespisningsförening, vilken har till ändamål att under samarbete med Stockholms stads fattigvårdsnämnd idka matserveringsförelse och uthyrningsförelse samt försälja livsmedel och andra förnödenheter åt hjälpbehövande i staden.

Fattigvårdsnämnden har dessutom uppdragit åt föreningen att fr. o. m. den 1 november 1941 handhåva driften av ungarkarlshotellet i fastigheten Stora Glasbruksgatan 25. Detta hotell har efter modernisering år 1944 224 platser. Till följd av bristen på natthärbärgesplatser öppnade föreningen den 18 september 1943 ett ungarkarlshotell i fastigheten Östgötagatan 61—63, med plats för 80 män. Provisoriska natthärbärgen hava år 1944 inrättats i fastigheten Bastugatan 4 med 45 platser och i vissa förhyrda lokaler vid Skarpskyttegatan med 180 platser. Dessutom har en ungdomsförläggning med 50 platser iordningställt i den s. k. barackbyggnaden, Ringvägen 52.

Föreningens angelägenheter handhavas av en styrelse bestående av tre ledamöter, valda å föreningens ordinarie sammanträde för ett år. Jämte styrelsen utses årligen två suppleanter, vilka vid styrelseledamöts avgång inträda i den ordning de äro valda.

Stadga. Stadgar för Stockholms bespisningsförening u. p. a., antagna av föreningen den 2 april 1932, med ändr. 30 juni och 17 okt. 1941.

Styrelse.

Ekdahl, H. O. S., postmästare, stadsfullm.; **Wangson**, O. R., fattigvårdsdirektör, ordf.; **Åstrand**, N., ombudsman, stadsfullm.

Suppleanter: **Hallström**, K. L. F., tjänsteman; **Engzelius**, f. Hansson, Ester K., fru, stadsfullm.

Sekreterare.

Edvall, N. G. F., tf. ombudsman (se sid. 264).

Revisorer.

Edstam, N. Hj., kamrerare; **Hermansson**, K. Ture E., vaktmästare, stadsfullm.

Suppleanter: **Kollberg**, f. Lagerheim-Lager, Gurli M., fru, stadsfullm.; **Johansson**, f. Nilsson, J. V. B. (Thora), fru, stadsfullm.

Stockholms beklädnadsförening.

Distributionscentraler: **Herkulesgatan 14, C.; t. 21 00 67; Hornsgatan 52, Sö.; t. 42 84 64.**

Fattigvårdsnämnden beslöt den 10 november 1941 att tillsammans med vissa enskilda personer bilda en ekonomisk förening för handhavande av inköp och utlåmning av beklädnadsartiklar åt understödstagare i öppen vård. Beklädnadsföreningen är avsedd att stå till tjänst även åt andra kommunala eller sociala institutioner än fattigvårdsnämnden. Härmed avses framför allt den beklädnadsutlåmning, som sker till barn i stadens folkskolor. Tvenne lokaler för utlåmning av beklädnadsartiklar m. m.

Föreningen bildades vid sammanträde den 8 januari 1942. Dess angelägenheter handhavas av en styrelse på tre ledamöter, valda å föreningens ordinarie sammanträde för ett år. Jämte styrelsen utses årligen två suppleanter samt tvenne revisorer jämte ersättare för dessa.

Stadga. Stadgar för Stockholms beklädnadsförening u. p. a., antagna av föreningen 10 nov. 1941.

Styrelse.

Höjer, f. Dahl, T. Signe E., fru, stadsfullm.; **Wangson**, O. R., fattigvårdsdirektör, ordf.; **Hagström**, f. Svensson, Anna M., riksstudieledare, stadsfullm.

Suppleanter: **Johansson**, P. V., kamrerare; **Johansson**, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.; **Hartmann**, J. L., journalist.

Sekreterare.

Karlberg, G. K. A., extra kammarskrivare (se sid. 264).

Revisorer.

Unell, F. M., kamrerare; **Åstrand**, N., ombudsman, stadsfullm.

Suppleanter: **Edstam**, N. Hj., kamrerare; **Söderström**, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullm.

Pensionärshemmen

(se sid. 175).

Sociala hemhjälsbyrån.

Beträffande den hemhjälpverksamhet, som med bidrag från Stockholms stad organiserats som en avdelning av hemhjälpnämnden, se sid. 323.

Stockholms stads barnavårdsnämnd och i samband därmed stående institutioner.

Barnavårdsnämnden.

(Ungdomsnämnden.)

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25, C. (postgirokonto nr 3173); t. »sociala nämnderna» samt 11 99 88. Nämnden sammanträder i regel varannan tisdag och delegerade varannan onsdag och varje torsdag.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stockholms stads barnavårdsnämnd, vars uppgifter tidigare påvilat [folkskoleöverstyrelsen] folkskoledirektionen och en inom denna tillsatt barnavårdsnämnd, tillkom som självständig nämnd genom den av k. m:t den 8 maj 1925 fastställda instruktionen samt trädde i verksamhet den 1 januari 1926.

Enligt lagen den 6 juni 1924 om samhälls barnavård och ungdomsskydd (barnavårdslagen) skall den samhälleliga barnavårdsverksamheten obligatoriskt tillhöra en särskild, för ändamålet inrättad barnavårdsnämnd, som jämväl har att vidtaga åtgärder till skydd för ungdom inom kommunen. Understöd åt barn, som vårdas i sina hem, skola dock fortfarande utgivas genom fattigvårdsnämnden. Barnavårdsnämnd har att med uppmärksamhet följa de inom kommunen rådande förhållandena i avseende å barns och ungdoms vård och uppfostran samt noggrant tillse, att barn och ungdom, som vistas inom kommunen och äro i den belägenhet, att det enligt barnavårdslagen ankommer på nämnden att ingripa, bliva föremål för dess åtgärder. Nämnden skall ock verka för förbättrad barn- och ungdomsvård och i sådant syfte söka främja tillkomsten och utvecklingen av barnhem och anstalter till stöd för hemuppfostran ävensom andra anordningar till barns och ungdoms välfärd. Jämlikt barnavårdslagen må barnavårdsnämnd vid handläggning av ärenden rörande ungdomsskydd kallas ungdomsnämnd.

Utom sina övriga uppgifter har barnavårdsnämnd att fullgöra vissa uppgifter enligt lagen om barn utom äktenskap ävensom att i äktenskapsmål och adoptionsärenden på domstols begäran avgiva yttrande rörande vederbörandes lämplighet såsom barnafostrare. Nämnden äger därjämte bl. a. befogenhet att under särskilda

omständigheter för adoptivbarn föra talan om hävande av adoptivförhållande samt att i vissa fall hos domstol göra anmälan om föräldrars skiljande från vårdnaden, om entledigande av förmyndare samt om förordnande av god man för bevakande av barns rätt vid talan om dess börd. Genom k. förordningen den 11 juni 1937 om mödrahjälp (med ändr.), lagen den 11 juni 1943 om förskottering av underhållsbidrag till barn (bidragsförskottslag) samt lagen den 19 maj 1944 om eftergift av åtal mot vissa underåriga har barnavårdsnämnden ålagts nya arbetsuppgifter.

Enligt beslut av stadsfullmäktige den 17 december 1937, som fastställdes av k. m:t den 25 februari 1938, tillkom det barnavårdsnämnden att handhåva ledningen av den förebyggande barnavårdsverksamheten i Stockholm. Genom beslut av k. m:t den 29 oktober 1943 har barnavårdsnämnden erhållit medgivande att fortfarande tills vidare handhåva ledningen av samma verksamhet, som bedrives genom s. k. barnavårdscentraler (se sid. 291).

Barnavårdsnämnden har dessutom av stadsfullmäktige erhållit anslag för öppnande av s. k. barnstugor i sådana stadsdelar, där det förekommer ett större antal mindre bemedlade, barnrika familjer (se sid. 292).

Barnavårdsnämnden skall enligt sin instruktion handhåva de uppgifter, som enligt allmän lag eller författning tillkomma barnavårdsnämnd, förvalta stadens barnavårdsanstalter med undantag av skyddshemmen samt ombesörja övriga barnavården och ungdomsskyddet rörande angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas.

Nämnden består av nio ledamöter, vilka jämte sju suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. Nämndens ledamöter skola vara a) en lagkunnig, i domarvärv erfaren man, b) en ledamot av fattigvårdsnämnden, c) en i församlings-tjänst inom staden anställd ordinarie präst, d) en vid stadens folkskolor eller fortsättningsskolor anställd lärare eller lärarinna eller en av stadens folkskolinspektörer, e) en läkare samt f) fyra andra för nit och intresse för barn- och ungdomsvård kända personer, därav minst en kvinna. För en var av de ledamöter, som avses i a) b) c) d) och e) utses en suppleant i samma ställning, som föreskrivits i fråga om ledamöterna. För de i

BvN f) omförmälda ledamöterna väljas två suppleanter, varav minst en skall vara kvinna. Stadsfullmäktige utse en av nämndens ledamöter till ordförande, att tjänstgöra för den tid han är vald till ledamot. Vice ordförande utser nämnden inom sig vid början av varje kalenderår. Vederbörande borgarråd äger, även om han icke är ledamot av nämnden, närvara vid nämndens sammanträden samt deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet. Enhanda befogenhet tillkommer barnavårdsdirektören, förste folkskoleinspektören och förste stadsläkaren.

Med hänsyn till det nära sambandet mellan barnavårdsnämndens och fattigvårdsnämndens verksamhet föreskrives i barnavårdslagen, att, i den mån så prövas påkallat, representanter för dessa nämnder eller nämnderna i deras helhet böra sammankomma för rådplägnung om angelägenheter, som beröra bådas verksamhet. Äro beträffande visst ärende barnavårdsnämnden och fattigvårdsnämnden av olika mening, vilkendera myndigheten som har att ingripa, bör ärendet överlämnas till en tremannanämnd, bestående av den för båda nämnderna gemensamma ledamoten samt ytterligare en för ett år utsedd ledamot från vardera av nämnderna. Denna nämnd avgör, vilken av myndigheterna som skall taga befattning med ärendet.

Sedan år 1943 har i samarbete med fattigvårdsnämnden och arbetslöshetskommittén inrättats en gemensam försöksbyrå i avsikt att pröva en central handläggning av vissa sociala ärenden (se sid. 271).

Under barnavårdsnämnden sorterar nämndens expedition och de under nämnden ställda anstalterna. Barnavårdsdirektören är chef för expeditionen och anstalterna. Dessa anstalter utgöras f. n. av sju barnhem, två lärlingshem och tio barnstugor. Härtill komma lärlingshemmet Fredrik Barks minne, ungdomshemmen Giovanni d'Anastasy's minne samt barnhemmet Eurenii-Ljungcrantz' minne, vilka hem liksom skyddshemmen förvaltas av särskilda styrelser.

Författningar. Instruktion för Stockholms stads barnavårdsnämnd, fastställd av k. m:t 31 jan. 1941 (Kf 1940: nr 70), med ändr. Lag 6 juni 1924 om samhällets barnavård och ungdomsskydd (barnavårdslag), med ändr.

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 9,246,824 kr., kapitalbudgeten, lånemedel, inom linjen 1,048,000 kr., dessutom förlagsmedel 472,500 kr.; inkomster: driftbudgeten 2,922,228 kr.

Barnavårdsnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadsfullmäktige).

Karlsson, Wictor E., borgarråd, stadsfullm.; t. >stadshuset; träffas i stadshuset alla vardagar utom lördagar 11—12.

Vice ordförande.

Trotzig, C. A. F., rådman.

Övriga ledamöter.

- ***Cedergren**, f. Bernadotte af Wisborg, Elsa V., fru, stadsfullm.
- ***Hermansson**, f. Johansson, Agnes E., folkskollärarinna.
- ***Höjer**, f. Dahl, T. Signe E., fru, stadsfullm.
- Inghe**, P. G., socialläkare.
- Malmroth**, f. Herlitz, Elsa, fru, stadsfullm.
- Mogård**, J. A. B., kyrkoherde, stadsfullm.
- ***Wahlbärj**, J., annonschef, stadsfullm. (vald som ledamot i fattigvårdsnämnden).

Suppleanter.¹⁾

- Grönblad**, Ester E., prakt. läkare.
- Gullstrand**, A. M., rådman.
- ***Gunnard**, O. B., kyrkoherde.
- ***Ljungqvist-Melosch**, Ingrid G., fru, lärarinna.
- Nordenson**, f. Lagercrantz, Clare, fru.
- ***Söderström**, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullm.
- ***Wirén**, f. Fransén, E. Maria, fru.

Sekreterare.

Vakant.

Barnavårdsnämndens delegerade.

Tjänstedelegerade.

Karlsson, Wictor E., ordf.; **Cedergren**, f. Bernadotte af Wisborg, Elsa V.; **Höjer**, f. Dahl, T. Signe E.; **Mogård**, J. A. B.; **Trotzig**, C. A. F.

Suppleanter: **Gullstrand**, M.; **Inghe**, P. G.; **Malmroth**, f. Herlitz, Elsa; **Wahlbärj**, J.

Samhällsvårdsärenden.

Wahlbärj, J., ordf.; **Grönblad**, Ester E.; **Hermansson**, f. Johansson, Agnes E.; **Inghe**, P. G.; **Ljungqvist-Melosch**, Ingrid G.

Suppleanter: **Höjer**, f. Dahl, T. Signe E.; **Malmroth**, f. Herlitz, Elsa; **Nordenson**, f. Lagercrantz, Clare; **Söderström**, f. Hagberg, Vera M.

¹⁾ Enligt nämndens beslut skola ordföranden och ledamöterna fruarna Cedergren och Höjer vid förfall ersättas av suppleanten fru Söderström, ledamoten fru Malmroth av suppleanten fru Nordenson och ledamoten hr Wahlbärj av suppleanten fru Wirén. Övriga ledamöter skola vid förfall ersättas: vice ordföranden av suppleanten hr Gullstrand, fru Hermansson av suppleanten fru Ljungqvist-Melosch, hr Inghe av suppleanten fröken Grönblad samt hr Mogård av suppleanten hr Gunnard.

Anstaltsdelegerade.

Karlsson, Victor E., ordf.; Cedergrén, f. Bernadotte af Wisborg, Elsa V.; Höjer, f. Dahl, T. Signe E.; Malmroth, f. Herlitz, Elsa; Mögård, J. A. B.

Suppleanter: Grönblad, Ester E.; Gunnard, O. B.; Söderström, f. Hagberg, Vera M.; Wahlbärj, J.

Mödrahjälpsdelegerade.

Söderström, f. Hagberg, Vera M., ordf.; Hermansson, f. Johansson, Agnes E.; Malmroth, f. Herlitz, Elsa; Nordenson, f. Lagercrantz, Clare; Wirén, f. Fransén, E. Maria.

Suppleanter: Cedergrén, f. Bernadotte af Wisborg, Elsa V.; Grönblad, Ester E.; Inghe, P. G.; Wahlbärj, J.

Delegerade för granskning av fosterhemsredogörelser och inspektionsrapporter.

Inghe, P. G.; Nordenson, f. Lagercrantz, Clare.

Tremanuannämnden.

(Se ovan.)

Ekdahl, H. O. S., postmästare, stadsfullm. (utsedd av fattigvårdsnämnden); Trotzig, C. A. F., rådman (utsedd av barnavårdsnämnden); Wahlbärj, J., annonschef, stadsfullm. (självskrivnen såsom ledamot i såväl fattigvårdsnämnden som barnavårdsnämnden).

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december tre revisorer jämte två suppleanter för granskning av barnavårdsnämndens samt nykterhetsnämndens räkenskaper och förvaltning under nästföljande år. Hermansson, K. Ture E., vaktmästare, stadsfullm.

Larsson, f. Karlsson, Jenny A. F., fru. Montelius, G. H., aktuarie, stadsfullm., ordf.

Suppleanter:

Carlberg, O. Ch., stationsskrivare.

Olsson, Svea M. E., fröken.

Central förvaltning.**Barnavårdsnämndens expedition.**

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25; t. »sociala nämnderna» samt 11 99 88; expeditionstid: 10—14 (fredagar även 19—20).

Barnavårdsnämndens expedition fungerar som nämndens utredande och verkställande organ. Den

är uppdelad på följande avdelningar, nämligen avdelningen för förebyggande åtgärder samt omhändertagna med därunder hörande kansliet, vårdbyrån, ungdomsbyrån, rådgivningsbyrån för uppfostringsfrågor och forskottsbyrån, barnavårdsmannaavdelningen med därunder hörande mödrahjälpsbyrån, fosterbarnsinspektionen samt kamerala avdelningen.

Barnavårdsdirektör (C).

Löfving, C. B. E. (förordn. t. o. m. ³¹/1 1949); mottagningstid: 10—12.

Direktörsassistent (8,160 kr.).

Vakant.

Överläkare (4,800 kr.).

Lindsjö, D. M.; mottagningstid: tisdagar och fredagar 10—11.

Avdelningen för förebyggande åtgärder samt omhändertagna.

Avdelningen ombesörjer de åligganden, som enligt föreskrifterna i barnavårdslagen åvila barnavårdsnämnden beträffande dels vanartade, i sedligt avseende försummade samt misshandlade eller kroppsligt vanvårdade barn, dels ock nödställda, sjuka och värlösa barn, ävensom ungdom mellan aderton och tjuguetår, som är hemfallen åt ett oordentligt, lättjefullt eller lastbart levnadssätt.

I fråga om vanartade, i sedligt avseende försummade samt misshandlade eller kroppsligt vanvårdade barn äger barnavårdsnämnden att, i den mån omständigheterna därtill föranleda, meddela förmaning åt barnets föräldrar eller tilldela varning åt barnet samt föreskriva anlitande av lämplig, till stöd för hemuppfostran inrättad anstalt eller barnets hållande till viss lämplig sysselsättning. I samband med beslut om åtgärd, som nyss nämnts, bör nämnden uppdraga åt särskild person (övervakare) att med uppmärksamhet följa barnets levnadsförhållanden och övervaka dess uppförande. Om dessa förebyggande åtgärder visa sig gagnlösa, bör nämnden skilja barnet från hemmet och omhändertaga detsamma för s. k. skyddsuppfostran. Beslut om sådant omhändertagande skall, därest föräldrarna ej lämna sitt samtycke härtil, underställas överståthållarämbetets prövning. Skyddsuppfostran skall för de vanartade barnens vidkommande meddelas å särskilda s. k. skyddshem (se sid. 299) eller ock i enskilt hem eller barnhem (se sid. 294), om så anses lämpligare. I fråga om de icke vanartade barnen skall skyddsuppfostran meddelas i främsta rummet genom utackordering i enskilda hem, som stå under barnavårdsnämndens ständiga tillsyn, dock må särskilda omständigheter eller brist på lämpliga foster-

BvN

hem kunna föranleda barnets intagande å barnhem. För ingripande mot vanartade barn är åldersgränsen aderton år och för andra barn sexton år. När för skyddsuppfostran omhändertaget barn anses ej vidare vara i behov av sådan uppfostran, skall barnet utskrivas. Sådan utskrivning skall äga rum senast då barnet fyller aderton år, dock må utskrivning av i skyddshem intagen elev kunna anstå till dess vederbörande fyllt tjuguetår. Vid slutlig utskrivning bör tillses, att barnet erhåller lämpligt arbete och nödig utrustning.

Barnavårdslagen äger fr. o. m. år 1935 tillämpning även å unga personer mellan aderton och tjuguetår, som äro hemfallna å ett oordentligt, lättjefullt eller lastbart levnadssätt. (Tidigare gällde lösdriarlagen beträffande dessa personer.) Bestämmelserna om nämndens verksamhet med avseende å ungdom över aderton år avvika dock i vissa hänseenden från de bestämmelser, som gälla beträffande barn under nämnda ålder. I fråga om skyddsuppfostran av ifrågavarande underåriga gälla även särskilda regler.

Barnavårdsnämndens omsorg om de nödställda, sjuka eller värnlösa barnen, vilken tidigare åvilat fattigvården, kallas samhällsvård. Föremål för nämndens ingripande i detta hänseende äro dock endast barn under sexton år, vilka antingen sakna föräldravård, emedan föräldrarna övergivit barnet eller avlidit, eller också på grund av förhållandena i föräldrahemmet eller sjukdom eller svaghet hos barnet anses böra omhändertagas för erhållande av vård i enskilt fosterhem eller å anstalt. I detta fall får dock omhändertagandet endast ske med föräldrarnas medgivande. Nödställda barn, som anses erhålla den lämpligaste hjälpen genom understöd i hemmet, ävensom alla nödställda över sexton år tillhöra liksom förut fattigvårdens område.

För fullgörande av barnavårdsnämndens skyldighet jämlikt 1924 års barnavårdslagstiftning skall handhava utackorderingen av barn under sexton år har inom nämndens expedition upprättats en särskild vårdbyrå, vilken tills vidare jämval biträder fattigvårdsnämnden vid tillsyn m. m. över äldre personer utackorderande i enskilda hem. Kostnaderna för ifrågavarande utackorderingsverksamhet beträffande äldre personer uppföras dock å fattigvårdsnämndens stat.

De barn, som av barnavårdsnämnden omhändertagas för samhällsvård, utackorderas i enskilda fosterhem, där ej särskilda omständigheter föranleda, att barnet bör intagas i barnhem eller anstalt för sjuka och abnorma. Förutom till nämndens egna barnhem (sid. 294) förekommer givetvis även överlämnande av barn mot avgift till andra barnavårdsanstalter, av vilka en del understöddas av och stå i nära samarbete med nämnden eller med visst inflytande för nämnden å deras ledning. Bland dessa anstalter må nämnas barnhemmet Eurenii-Ljungerantz' minne (sid. 298) m. fl. spädbarnshem, lärlingshemmet Fredrik Barcks

minne (sid. 296), ungdomshemmen Giovanni d'Anastasy's minne (sid. 297), Föreningen för sinnesslöa barns vård i Stockholm, anstalten Slagsta skol- och småbarnshem i Fittja samt Karlslunds sinnesslöanstalt vid Väsby. Sistnämnda anstalt innehaves numera av Föreningen för psykiskt vanlottade, i vars styrelse nämnden äger utse en ledamot.

För varje utackorderingsområde i landsorten utser barnavårdsnämnden lokalombud, som skall uppsöka och föreslå hem, lämpliga för mottagande av barn för vård och uppfostran, samt handhava tillsynen över barnen inom distriktet. Lokalombudens verksamhet ävensom fosterhemmen inspekteras av nämndens tjänstemän. K. m:t har den 22 november 1940 medgivit barnavårdsnämnden fortsatt befrielse t. v. intill utgången av år 1945 från kontroll från vederbörande vistelsekommuns barnavårdsnämnds sida över de till fosterhem eller barnhem utom Stockholm överlämnade barnen.

För kostnaderna för omhändertaget barn äger barnavårdsnämnden uttaga ersättning av barnets föräldrar eller annan underhållsskyldig, hemortskommun eller staten. Kostnaderna för skyddsuppfostran av person, som omhändertagits efter aderton år, betalas av staten. Därest underhållsskyldig undandraget sig honom åliggande ersättningskyldighet, kan han av barnavårdsnämnden föreläggas att fullgöra honom å fattigvårdsanstalt eller eljest anvisat arbete. Arbetsföreläggande kan jämval av barnavårdsnämnden tillgripas mot föräldrar, vilkas försummelse att fullgöra på civilrättslig väg fastställt bidragsskyldighet föranleder försämring i barnets uppehälle och uppfostran. För omhändertagande av dylika försumliga underhållsskyldiga äger barnavårdsnämnden disponera platser å arbetshemmen Ösbyholm för män och Emaus för kvinnor (jfr sid. 281).

Ungdomsbyrån utgör nämndens organ för handläggning av sådana till nämndens verksamhet hörande ärenden, vilka avse befrämjandet av åtgärder till ungdoms välfärd. Till byråns arbetsuppgifter hör att upprätthålla ett ändamålsenligt samarbete med Stockholms rådhusrätts ungdomsavdelning, att ordna ungdomsarbetet i nämndens barnstugor, att handhava de kurser för utbildning av ungdomsledare, som av nämnden anordnas, ävensom att tillhandagå föräldrar och ungdom samt ungdomsråd och andra sammanslutningar med råd och upplysningar i ungdomsvårdsangelägenheter. Den närmaste ledningen av byrån omhänderhaves av en ungdomskonulent.

Vidare har nämnden såsom ett led i nämndens allmänt förebyggande verksamhet upprättat en särskild rådgivningsbyrå för uppfostringsfrågor, vilken har till uppgift att lämna råd och hjälp åt föräldrar, lärare och andra barnafostrare rörande behandling av sådana barn i förskolåldern och skolåldern, vilkas uppförande eller förhållningssätt i övrigt företer mera framträdande egendomligheter (>problembarn>).

Slutligen har nämnden för handläggning av ärenden enligt lagen om förskottering av underhållsbidrag till barn inrättat en särskild byrå, förskottskottsbyrån. Enligt nämnda lag äger barn under 16 år, vars fader är bidragspliktig, att under vissa förutsättningar av allmänna medel erhålla förskott å det underhållsbidrag, som fadern icke erlägger. Bidragsförskottet har bestämts till varierande belopp, dels med hänsyn till dyrtidsgraderingen, dels med hänsyn till antalet barn i familjen och dels med hänsyn till storleken av moderns inkomst. Barnets representant äger att hos barnavårdsnämnden i den kommun, där barnets moder senast blivit mantalsskriven, göra ansökan om bidragsförskott. För lämnat bidragsförskott inträder barnavårdsnämnden i barnets rätt till underhållsbidrag gentemot fadern. I den mån nämnden ej kan uttaga ersättning av fadern, är nämnden berättigad till gottgörelse av staten för $\frac{3}{4}$ av utgivna bidragsförskott.

Uppsikten av barnavårdsverksamheten genom kretsombud upphörde med år 1944.

Författningar. Lag 6 juni 1924 om samhällets barnavård och ungdomsskydd (barnavårdslag), med ändr. K. kung. 24 sept. 1937 om statsbidrag till vissa kostnader enligt barnavårdslagen, med ändr. Lag 11 juni 1943 om förskottering av underhållsbidrag till barn (bidragsförskottslag). Lag 19 maj 1944 om eftergift av åtal mot vissa underåriga. Instruktion för den förebyggande barnavården inom Stockholms stad, fastställd av SF 31 okt. 1938.

Stat år 1945. (Central förvaltning.) Utgifter: driftbudgeten 4,353,888 kr.; inkomster: driftbudgeten 604,400 kr.

Kansliet.

Föreståndare.

Kinell, E. A. T., förste kammarskrivare (17).

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Frykman, N. R., tjl. (se sid. 288), *tf.* **Wretström, E. G. V. B.**; **Perup, J. W.**, tjl. (se sid. 317); **Schwartz, G.**; **Sundström, N. G.**; **Svensson, O. H. S. E.**, tjl. (se nedan), *tf.* **Hedré, G. G. A.**

Förste kontorsskrivare (11).

Axelsson, f. **Magnusson, Helfrid M.**, tjl. (se sid. 289), *tf.* **Jansson, Dagmar E.**

Ett första kontorsbiträde (7), två e. o. kontorsbiträden (V), fyra e. o. skrivbiträden (IV), extra skrivbiträden.

Vårdbyrån.

Inspektör (1 kl.) (19).

Falk, A. V.

Biträdande inspektör (14).

Berglind, A. L. Ragnhild.

E. o. assistent (1 kl.) (XII).

Parmsten, A. Valborg.

Kontorsskrivare (9).

Horneman, Sally E.

Två första kontorsbiträden (7), ett kontorsbiträde (5), ett e. o. skrivbiträde (IV), ett extra skrivbiträde.

Ungdomsbyrån.

Expeditionstid: 10—14, tisdagar och fredagar även 19—20.

Extra ungdomskonsulent (5,760 kr.).

Svensson, O. H. S. E.

Extra förste assistenter (5,532—3,960 kr.).

Blomström, K. G. C.; **Westerberg, Å. G.**

E. o. assistent (1 kl.) (XII).

Steinwall, Märtha A.

Extra assistenter (3,780—3,480 kr.).

Bungerfeldt, G. G.; **Håkanson, Karin T. M.**; **Angelin, I. M. Marianne**; **Videmyr, A. H.**

Ett extra skrivbiträde.

Rådgivningsbyrån för uppfostringsfrågor.

Expeditionstid: alla vardagar 10—12, fredagar även 18—20.

E. o. läkare och föreståndare (XXI).

Ramer, K. T.

Biträdande läkare (2,700 kr.).

Ahnsjö, S. O. R.; **Nordlund, Elsa-Brita.**

Extra barnpsykolog (4,200 kr.).

Selander, Karin M.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Broddner, f. **Colliander, Carin I. M.**; **Nordström, Anna-Greta**; **Olsson, Anna M.**

BvN *Extra assistenter* (3,780—3,180 kr.).

Klackenberg, Ingrid M.; Tunå, Margit A.; Wittrock, Gerd D. K.

Ett *extra första kontorsbiträde* (3,240 kr.), ett *e. o. skrivbiträde* (IV).

Förskottsbyrån.

E. o. inspektör (1 kl.) (XIX).

Holmgren, f. Almgren, Doris D. A.

Extra biträdande inspektörer
(6,024—5,076 kr.).

Carlweitz, J. R. T., tjl. (se sid. 268), *tj. Öström, L.*; Frykman, N. R.; en vakant, *tj. Östlund, A. M. E.*

Ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), två *extra första kontorsbiträden* (3,900 kr.), fem *e. o. skrivbiträden* (IV) samt *extra och tillfälliga biträden*.

Dessutom vid Stockholms stadsmissions barnhem för gossar vid Boxtorp (Södermanland) en *ord. folkskollärare* och en *e. o. folkskollärare*. (Befattningarna äro uppförda å barnavårdsnämndens lönestat¹.)

Barnavårdsmannaavdelningen.

Lagen den 14 juni 1917 om barn utom äktenskap stadgar, att för varje barn utom äktenskap skall av barnavårdsnämnden förordnas lämplig man eller kvinna till barnavårdsman. Förordnandet meddelas, så snart nämnden mottagit anmälan om den blivande moderns havandeskap eller erhållit kännedom om barnets födelse. Barnavårdsmannens allmänna uppgift anges i lagen vara »att bistå modern med råd och upplysningar samt tillse, att barnets rätt och bästa behöriighet tillvaratagas». Särskilt åligger det honom att sörja för att barnets börd fastställas och att barnet tillförsäkras underhåll. Därjämte skall han biträda med indrivande och tillhandahållande av underhållsbidrag. Avtal om periodiskt utgivande av framtida underhållsbidrag är ej giltigt utan hans godkännande. Uppdraget som barnavårdsman upphör, när barnet fyllt aderton år.

Enligt lagar den 19 maj 1939 ang. ändringar i lagen om barn i äktenskap och lagen om adoption kan barnavårdsman förordnas jämväl för barn och adoptivbarn i söndrade eller upplösta äktenskap. Har modern (adoptivmodern) tillerkänts vårdnaden om barnet, skall barnavårdsman förordnas, om hon gör framställning därom. Där barnavårdsnämnden av sär-

skilda skäl finner det erforderligt, kan nämnden emellertid förordna barnavårdsman, även om modern icke skulle önska det.

Över barnavårdsmannens verksamhet skall tillsyn övas av barnavårdsnämnden, varjämte nämnden bör bistå barnavårdsmannen i hans verksamhet samt lämna honom erforderliga råd och upplysningar. Det åligger nämnden att årligen granska av barnavårdsmannen förda anteckningar och — i förekommande fall — räkenskaper. Nämnden har även att pröva avtal, som innefattar åtagande att till barnets underhåll utgiva visst belopp en gång för alla, samt mottaga och besluta om användningen av sådant belopp.

Till biträde åt nämnden vid fullgörandet av dess ovannämnda åligganden har anställt en byråinspektör. I några fall hava därtill lämpliga personer av intresse för modern och barnet åtagit sig att utan ersättning vara barnavårdsmän. I övrigt utföres barnavårdsmannarbetet av hos nämnden anställda ordinarie, extra ordinarie och extra barnavårdsmän, varjämte sedan år 1924 vissa personer, som icke äro hos nämnden anställda, erhålla barnavårdsmannauppgiften mot ersättning med visst belopp per fall. Sådant ersättning utgår f. n. till tre personer.

Antalet barnavårdsmannaskap, som den 1 januari 1945 stodo under nämndens tillsyn, var 9,215, varav 8,192 för barn utom äktenskap och 1,023 för barn i äktenskap.

För handläggning av ärenden enligt k. förordningen den 11 juni 1937 om mödrahjälp har barnavårdsnämnden inrättat en särskild byrå, mödrahjälpsbyrån. Enligt nämnda förordning må kvinna, som i anledning av havandeskap eller barnsbörd är i uppenbart behov av understöd, tillerkännas mödrahjälp av statsmedel. Mödrahjälp lämnas i den form, som för varje särskilt fall finnes lämpligast, i en eller flera poster, dock högst till ett sammanlagt värde av 400 kr., vid flerbörd 500 kr. Hjälpen kan helt eller delvis lämnas såsom räntefritt lån. Mödrahjälp må ej avse tid, som infaller senare än 6 månader eller, såvitt fråga är om hjälp till tandvård, 9 månader efter nedkomsten. När särskilda skäl därtill äro, kan dock socialstyrelsen medgiva undantag från denna bestämmelse. Ansökan om mödrahjälp skall senast å 60:e dagen efter barnsörden ingivas till barnavårdsnämnden i den kommun, där kvinnan vistas. I särskilda fall kan socialstyrelsen likväl medgiva att ansökning, som ingivits senare, får upptagas till prövning. Det åligger barnavårdsnämnden att över ansökningen avgiva yttrande till mödrahjälpsnämnden i orten (se sid. 424), vilken nämnd har att besluta i ärendet. Beslut, varigenom mödrahjälp beviljats, skall verkställas av barnavårdsnämnden, som därvid har att vaka över att hjälpen kommer till användning i enlighet med givna föreskrifter.

Förskott å moderskapspenning, som beviljas av Stockholms erkända centralsjukhus (se sid.

¹) Befattningarna tillhöra Stockholms skoldistrikt och tillsättas av folkskoleledningen, som äger utöva överinseende över undervisningen vid barnhemmet.

424), skall utbetalas till barnavårdsnämnden, som har att tillställa kvinnan beloppet. Nämnden skall därvid övervaka, att det förskotterade beloppet användes för de ändamål, för vilkas tillgodoseende det beviljats. Är kvinna, till vilken moderskapspenning skall utgå, sinnessjuk eller sinnesslö eller för hon ett socialt levnads-sätt, kan hela moderskapspenningen utbetalas genom barnavårdsnämnden. Ärenden ang. utbetalning av moderskapspenning eller förskott därå handläggas å mödrahjälsbyrån.

Anmälningar om havandeskap, enligt lagen om barn utom äktenskap, kunna göras, förutom å barnavårdsnämndens expedition, å Malménska hemmet, Pilgrimsvägen, Aspudden (för Brännkyrka och Enske); t. 45 05 20; expeditionstid: måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar 9—11 samt å förutnämnda försöksbyrå: Svedbergsplan 2, K.; t. 53 75 74; expeditionstid: alla dagar 9—11.

Författningar. Lag 14 juni 1917, om barn utom äktenskap, med ändr. Lag s. d. om äktenskaplig börd. Lag 11 juni 1920 om barn i äktenskap, med ändr. Lag 14 juni 1917 om adoption, med ändr. K. kung. 10 nov. 1939 med föreskrifter om barnavårdsmans verksamhet och tillsynen därå. K. förordn. 11 juni 1937 om mödrahjälp, med ändr. K. kung. 22 okt. 1937 med tillämpningsföreskrifter till förordn. om mödrahjälp, med ändr. K. förordn. 11 juni 1937 om moderskapspenning, med ändr. K. kung. 31 aug. 1940 med tillämpningsföreskrift till förordningen om moderskapspenning. Instruktion för avlönade barnavårdsmän hos Stockholms stads barnavårdsnämnd, utfärdad av nämnden 28 april 1931.

Byråinspektör (21).

Carlson, V. O. J.; mottagningstid: 10—12.

Förste barnavårdsman (14).

Juhlin, Dagmar A. M.

Barnavårdsmän (12).

Mottagningstid 10—12, fredagar även 19—20. (Tel.: se ovan samt personalavdelningen eller telefonkatalogens yrkesregister.)

Anderson, f. Evaldt, Tyra; Brehm, f. Strandberg, Ella; Dahll, f. Appelqvist, K. (Karin); Erlandsson, Jenny M.; Flyrin, Märtha V. H.; Granfelt, Marta K. A.; Heurlin-Wahlgren, Hedvig M., fru, tjl. (se nedan), *tf.* Axelson, f. Magnusson, Helfrid M.; Hultcrantz, E. V.; Landberg, Astrid E. F.; Rådborg, Disa E. S.; Sköldström, Hildur M.; Strandmark, Rut A. H. A., tjl., *tf.* Lundin, f. Fornstedt, Sigrid A.; Thörnqvist, Judit A. T.; Wallin, Jenny W.; Ålander, f. Tegman, Anna Ch. B.; Österblom, Ebba.

E. o. barnavårdsmän (XII).

Mottagningstid och telefon, se ovan.

Axelson, f. Magnusson, Helfrid M., tjl. (se ovan); Björklund, J. M. (Hanna); Johanson, f. Horwitz, Inga C.; Jonsson, Karin M.; Lewander, T.; Lundin, f. Fornstedt, Sigrid A., tjl. (se ovan), *tf.* Dahlström, f. Laurell, Karin; Sandwall, Gudrun M.; Ståhlberg, M. E. (Lisa); Söderlund, f. Pettersson, R. Sonja L.; Wiklund-Anderson, Margit E., fru; Österholm, E.; två vakanta, *tf.* Carlson, f. Nyström, Birgit E. E., Sandberg, f. Hjelm, Ingrid M. E.

Extra barnavårdsmän

(4,068—3,180 kr.).

(Mottagningstid och telefon, se ovan.)

Ahldin, Dagmar Ch. M.; Bergquist, E. J.; Ekdahl, A. Å.; Jacobsson, f. Johansson, A. K. (Stina); Lilienberg, f. Åkermark, Elsa; Olsson, f. Lindquist, Eva H. K.; Ramsin, Ingrid; Sörenstam, f. Karlsson, Elsa.

Kontorsskrivare (9).

Sandberg, f. Hjelm, Ingrid M. E., tjl. (se ovan), *tf.* Hallinus, Märta M.

Två vik. barnavårdsmän med fast avlöning, ett första kontorsbiträde (7), två e. o. skrivbiträden (IV).

Mödrahjälsbyrån.

Expeditionstid: 9,30—12, fredagar även 19—20.

(Betr. mödrahjälsnämnden för Stockholm, se sid. 424.)

Extra biträdande inspektör

(6,084 kr.).

Heurlin-Wahlgren, Hedvig M., fru, barnavårdsman, mottagningstid 10—12, fredagar även 19—20.

Extra assistenter (2,940—2,580 kr.).

Lewerén, Ann-Mari K.; Tillberg, f. Liljekrantz, Eva; Wallberg, Kerstin S.

Ett extra första kontorsbiträde (3,540 kr.), ett e. o. kontorsbiträde (V), fyra e. o. skrivbiträden (IV) samt extra och tillfälliga biträden.

Fosterbarninspektionen.

Med fosterbarn förstås barn under sexton år, som mot ersättning fostras hos annan än föräldrarna eller särskilt förordnad förmyndare, vilken har vårdnaden om barnet. Sådant barn skall stå under barnavårdsnämndens tillsyn. Dessamma gäller, även om ersättning ej utgår, barn i nämnda ålder, som är intaget i barn-

BvN hem. Det åligger barnavårdsnämnden att tillse, att fosterbarnsvården icke utövas av personer eller på ställen, som äro för ändmålet olämpliga, samt att övervaka, att fosterbarnen komma i åtnjutande av tillfredsställande vård och uppfostran samt, i händelse av sjukdom, den vård, som av omständigheterna påkallas. Den, som mottagit barn till fostran, är skyldig att därom göra anmälan hos barnavårdsnämnden. Finner nämnden, att fosterbarn icke hos barnafostraren erhåller tillfredsställande vård och uppfostran, äger nämnden, därest rättelse icke på annat sätt kan åstadkommas, förelägga barnafostraren att lämna barnet ifrån sig till den, som är skyldig att taga vård om detsamma. Befinnes ej detta lämpligt, har barnavårdsnämnden att omhändertaga barnet och därmed förfara såsom med barn, som omhändertagits för samhällsvård (se sid. 286). Nämnden äger tillika, om skäl därtill föreligger, meddela barnafostrare förbud att vidare mottaga fosterbarn. Liknande åtgärder kunna jämväl av nämnden vidtagas mot anstalt, där missförhållanden råda. För utövande av tillsynen över fosterbarnen äro anställda sju inspektiser.

I fråga om tillsynen över av nämnden omhändertagna barn, vilka äro utackorderade i enskilda hem eller intagna i icke kommunala barnhem inom staden, har nämnden förordnat, att jämväl sådana barn skola stå under tillsyn av vederbörande inspektis. Vidare utöva inspektiserna tillsyn över vården av späda utomäktenskapliga barn, som hava barnavårdsman i Stockholm, i de fall, då barnen icke äro inskrivna vid barnavårdscentral. Sådan tillsyn äger rum, även om barnen icke äro fosterbarn utan befinna sig hos sina föräldrar eller endera av dem.

För verksamhetens bedrivande är staden indelad i sex distrikt, nämligen:

1. Storkyrkoförsamlingen, Oscars, Hedvig Eleonora och Engelbrekts församlingar.
2. Sofia församling, den del av Katarina församling, som ligger öster om Götgatan, samt de delar av Maria Magdalena och Högalids församlingar, som begränsas av Västra Sussgatan, Götgatan, Högbergsgatan, Björngårdsgatan, Wollmar Yxkullsgatan, Årstaviken, Brännkyrkagatan, Varvsgatan och Mälaren.
3. Klara, Jakobs, Johannes, Gustav Vasa, Matteus, Adolf Fredriks och Kungsholms församlingar samt den del av St Görans församling, som ligger norr om Lindhagensgatan och Rålambshovsleden.
4. Bromma församling samt den del av St Görans församling, som ligger söder om Lindhagensgatan och Rålambshovsleden.
5. Enskede församling, de delar av Katarina, Maria Magdalena och Högalids församlingar, som begränsas av Götgatan, Högbergsgatan, Björngårdsgatan, Wollmar Yxkullsgatan och

Årstaviken, samt av Brännkyrka församling stadsdelarna Örby och Östberga.

6. Brännkyrka församling med undantag av de stadsdelar, som tillhöra 5:e distriktet, samt den del av Högalids församling, som begränsas av Brännkyrkagatan, Varvsgatan och Mälaren.

Första inspektisen utövar tillsyn över enskilda barnhem och förlossningshem samt sådana till stöd för hemuppfostran inrättade anstalter, som åtnjuta understöd av staden.

Inspektisen i 1:a distriktet sköter expeditionen. Mottagningstid: 9—12, fredagar även 19—20.

Författningar. Lag 6 juni 1924 om samhällets barnavård och ungdomsskydd (barnavårdslag), med ändr. Instruktion för [fosterbarns]-inspektiser hos Stockholms stads barnavårdsnämnd, utfärdad av nämnden 28 april 1931. Indelning i inspektionsdistrikt beträffande fosterbarnsvården, fastställd av barnavårdsnämnden 3 mars 1942, ändr. 11 jan. 1944.

Inspektis (1 kl.) (12).

Vakant.

Inspektiser (2 kl.) (9).

(Tel.: se personalavdelningen eller telefonkatalogens yrkesregister.)

Ehnbom, Inga J. M. (5:e distr.); **Hjalmarson, Karin R. E.** (2:a distr.); **Parmsten, A. Valborg** (6:e distr.), tjl. (se sid. 287), **tf. Larsson, Hedvig M.**; **Swartz Eng, Ida E. Ch.** (3:e distr.); **Westling, Ina B.** (1:a distr.).

E. o. inspektis (2 kl.) (IX).

(Tel.: se personalavdelningen eller telefonkatalogens yrkesregister.)

von Schéele, T. Karin H. (4:e distr.).
Ett kontorsbiträde (5).

Kamerala avdelningen.

Postgirokonto nr 2700 och 3173.

Kamerala avdelningen handlägger ekonomiska angelägenheter angående nämnden och densamma underlydande anstalter med undantag av barnhemmet Eurenii Ljungerantz' minne och ungdomshemmen Giovanni d'Anastasy's minne samt ärenden rörande ersättning för kostnader för omhändertagna barn, varjämte kassan förmedlar in- och utbetalningar av underhållsbidrag för barn utom äktenskap.

Kamrerare (1 kl.) (21).

Unell, F. M.; mottagningstid: 10—12.

Extra kamrersassistent (8,064 kr.).

Strömberg, R. I.

*E. o. kammarskrivare (XV).*Lindahl, O., tjl. (se sid. 328), *tf. Frisk*; J. S. H.*Extra kammarskrivare (6,384 kr.).*

Lundqvist, K. A.

Kontorsassistent (13).

Lundqvist, K. A., tjl. (se ovan).

*E. o. kontorsassistenter (XIII).*Frisk, J. S. H., tjl. (se ovan), *tf. Svenson*, S. E. A.; Östlund, A. M. E., tjl. (se sid. 288), *tf. Moberg*, A. G. H.; Öström, L., tjl. (se sid. 288).*Extra kontorsassistent (4,368 kr.).*Svenson, S. A. A., tjl. (se ovan), *tf. Appelqvist*, G. V.*Förste kontorsskrivare och kassör (11).*

Hellung, f. Sandstedt, E. Margit O.

*Kontorsskrivare (9).*Jansson, Dagmar E., tjl. (se sid. 287), *tf. Ohlander*, f. Bengtsson, I. E. M. (Greta); Jarre, f. Franzén, Svea, tjl., *tf. Nybom*, Carmen H.

Två första kontorsskrivarna (7), ett e. o. första kontorsskrivare (VII), ett extra första kontorsskrivare (3,840 kr.), ett kontorsskrivare (5), två e. o. kontorsskrivarna (V), två e. o. skrivbiträden (IV), extra skrivbiträden.

Två expeditionsvakter (6), en e. o. expeditionsvakt (VI), ett extra expeditionsvaktsbiträde (1,380 kr.).

Barnavårdscentraler.

Staden har under en följd av år beviljat medel till den förebyggande barnavård, som bedrivits av föreningen Mjölkdroppen och till densamma anslutna lokalavdelningar genom av dessa upprättade s. k. mjölkdroppar, eller övervakningsställen för späda barn. Jämlikt k. kung. den 21 juli 1937 kan från och med år 1938 statsbidrag erhållas för förebyggande mödra- och barnavård av den art, som bedrivits av nämnda förening. Statsbidrag utgår till landsting eller stad, som ej deltagit i landsting, för anordnande av rådgivande verksamhet i fråga om förebyggande barnavård. Såsom villkor för erhållande av bidrag gäller, att medicinalstyrelsen godkänt plan för verksamheten, att vården lämnas avgiftsfritt, att läkare och sjuksköterskor äro tillförsäkrade vissa minimiavlönningar och att sköterskorna uppfylla de behörighetsvillkor, som medicinalstyrelsen enligt författningen äger föreskriva. Barnavårdsnäm-

den, som enligt k. m:ts beslut (senast den 29 okt. 1943) erhållit medgivande att handhava ledningen av den förebyggande barnavårdsverksamheten i Stockholm, har från början av år 1940 helt övertagit den rådgivande och övervakande verksamheten. I fråga om dispositionen av föreningen Mjölkdroppens och dess lokalavdelningars tillgångar har föreningens styrelse uttalat, att avkastningen av desamma bör användas till understöd åt hjälpbehövande mödrar med späda barn, s. k. amningspremier, såsom en komplementering av den statliga mödranhjälpen.

Ledningen av den enligt föreskrifterna i k. kung. den 21 juli 1937 bedrivna förebyggande mödravården har enligt stadsfullmäktiges beslut uppdragits åt sjukhusdirektionen (se sid. 151).

Den förebyggande barnavården i Stockholm bedrivs vid barnavårdscentraler av den typ, som i författningen betecknas med barnavårdscentral, typ 1. Sådan central skall stå under ledning av specialutbildad, legitimerad läkare med erforderligt biträde av en eller flera, dock högst tre sjuksköterskor.

Inom staden finnas f. n. 44 barnavårdscentraler.

Enligt den av stadsfullmäktige fastställda instruktionen för den förebyggande barnavården är denna avgiftsfri. Den omfattar f. n. vården av barn intill 4 års ålder. Läkaren har mottagning å centralerna vissa dagar i veckan, och dessutom skall sköterskan varje dag på utsatt tid vara att träffa på mottagningslokalen eller i sin bostad, för att mödrar och fostermödrar även mellan läkarmottagningarna må kunna inhämta råd. Sköterskan bör därjämte besöka vid barnavårdscentral inskrivna barn i hemmet i och för rådgivning, så snart anledning därtill synes förefinnas.

Stadsfullmäktige beslöt den 2 februari 1942 (Utl. 1942: nr 25) att för fortlöpande kontroll angående kristidens återverkningar på barnens hälsotillstånd m. m. under första halvåret 1942 ställa medel till barnavårdsnämndens förfogande. Anslag har sedermera beviljats för verksamhetens fortsättning. För genomförande av dessa kontrollåtgärder har barnavårdsnämnden provisoriskt utvidgat barnavårdscentralernas verksamhet. Kontrollen omfattar barn i hela förskollådern. Sammanlagda antalet läkarmottagningar för såväl den ordinarie verksamheten som kristidskontrollen utgör f. n. 140 per vecka och antalet heltidsanställda sjuksköterskor uppgår till 51.

Författningar. Instruktion för den förebyggande barnavården inom Stockholms stad, fastställd av SF 31 okt. 1938 (Kf 1938: nr 32). Instruktion för överläkaren, fastställd av barnavårdsnämnden 2 dec. 1941. K. kung. 21 juli 1937 ang. statsbidrag till förebyggande mödra- och barnavård, med ändr. K. brev 29 okt. 1943 ang. ledningen av den förebyggande barnavårdsverksamheten i Stockholm. K. kung. 22 juni 1939 ang. kostnadsfritt tillhandahållande av

BvN

skyddsläkemedel åt vissa kvinnor och barn, med ändr. K. medicinalstyrelsens cirkulär 1 juli 1939 med närmare bestämmelser i anslutning till k. kung. 22 juni 1939 ang. kostnadsfritt tillhandahållande av skyddsläkemedel åt vissa kvinnor och barn (medicinalstyrelsens förf., ser. A, 1939: nr 63).

Överläkare.

Lindsjö, D. M. (se sid. 285).

Läkare vid barnavårdscentralerna
(arvode 20 kr. för varje mottagning jämte rörl. tillägg).

Anzén, G. G. (Maria södra).

Appelberg Ulfsparré, Elsa I. (S:t Görans östra, Riksbys östra och västra samt Ängby).

Bauer-Albrechtson, E. A. R. (Johannes).

Bauer-Albrechtson, E. A. R., tjl., *tf.* Rudberg, S. H., Ekblad-Ägren, Barbro A. C. (Jakobs).

Engström, A. H. (Sofia östra och västra).

Gunther, J. G. A. (Högalids östra och västra).

Gyllencreutz, Sara A. H. (Midsommarkransens östra, Mälarhöjdens och Örby).

Hjärne, U. G. E. (Vasastadens norra).

Hulting, C. G. (Västberga västra), tjl., (Västberga östra, Midsommarkransens västra och Gröndals).

Hybbinette, O. R. (Hedvig Eleonora).

Magnusson, J. H., tjl. (Norrtulls norra och södra samt Oscars östra och västra).

Naglo, O. N. O. (S:t Görans södra och Essingens västra).

Naglo, O. N. O., tjl. (Essingens östra och Fredhalls).

Nordenfelt, P. J., tjl. (Kristinebergs).

Poliklinikläkaren å barnsjukhuset Samariten (Maria norra).

Salén, S. (Vasastadens södra och Engelbrekts).

Sternér, L.-G. K. F. (Tranebergs västra och Abrahamsbergs).

Sternér, L.-G. K. F., tjl. (Bällsta och Ulvsunda).

Ström, V. J. (Kungsholms).

Svedenius, C. G., stadsfullm. (Katarina norra och södra).

Sylvan, H. O. K. (Nockeby och Tranebergs östra).

Wallin, L. J. V. (Hammarby östra, västra och södra).

Wallin, L. J. V., tjl., *tf.* Ekblad-Ägren, Barbro A. C. (Enskede och Enskedefältets, Johanes-hovs östra och västra samt Årsta), *tf.*

Bergstrand, C. G. (Skarpnacks).

Överläkaren vid Sachsska barnsjukhuset (Katarina västra), tjl.

Inspektris (1 kl.) (12).

Vakant.

Sexton *e. o. sjuksköterskor* (VII), trettio-
tre extra sjuksköterskor samt två *tillfälliga sjuksköterskor* (3,156—2,856 kr.).

Barn- och lärlingshem samt barn- stugor och daghem.

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 2,624,405 kr.; kapitalbudgeten, lånemedel, inom linjen 1,048,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 560,036 kr.

Barnstugor.

Ändamålet med barnstugorna är att för vård och fostran under en del av dagen omhändertaga barn, som därav äro i behov. Verksamheten tager i första hand sikte på barnens välfärd, men är även inriktad på de hemarbetande mödrarnas behov av viss fritid. Verksamheten har under den nu rådande kristiden delvis ändrat karaktär. Från att till en början ha varit närmast inriktad på att lämna stöd åt hemmen i barnrikeområdena, har den alltmer haft att möta de senaste årens starkt ökade efterfrågan på dagshemsvård för yrkesarbetande mödrars barn. Flera nya barnstugor äro planerade för den närmaste framtiden.

Barnen i barnstugorna äro uppdelade i fyra olika kategorier: heldagsbarn, vars vistelsetid varierar mellan 7—11 timmar dagligen, för-middagsbarn, som komma till 4 timmars barn-trädgård, skolbarn, som vistas i eftermiddags-hemmet 3—4 timmar dagligen, samt barn- och ungdomsklubbar på kvällarna. Verksamheten bland barnen i förskolåldern skall närmast motsvara barnträdgårdens arbetssätt, och bland barnen i skolåldern skall den innefatta tillfälle till läxläsning och lämplig fritidssysselsättning.

För barns vistelse i barnstuga skola dess föräldrar erlägga avgift enligt av barnavårds-nämnden fastställda grunder, nämnden obetaget att vid bristande betalningsförmåga helt eller delvis befria från avgift.

Under de tider barnstugans lokaler icke äro upptagna för barnstugans egen verksamhet, må de kunna upplåtas till annan barn- och ungdoms-verksamhet. Till vederbörande ungdomsråd anslutna föreningar och sammanslutningar äga härvid företräde. För sådan upplåtelse skall erläggas avgift, beräknad att minst täcka kostnaden för tillsyn, belysning och rengöring.

Den närmaste ledningen av varje barnstuga utövas av en föreståndarinna, som till biträde skall hava erforderligt antal medhjälpare. För varje barnstuga skall finnas anställd en läkare, som helst bör äga pediatrik specialutbildning. Vid förvaltningen av barnstugorna biträdes barnavårdsnämnden av särskilda inspektörer.

Författningar. Reglemente för Stock-holms stads barnavårdsnämnds barnstugor, utfärdadt av barnavårdsnämnden 19 sept. 1939 (Kf 1939: nr 36), med ändr. K. kung. 4 sept. 1935 om lån och bidrag av statsmedel för beredande av hyresbostäder åt mindre bemedlade, barnrika familjer, med ändr. (se kung:s 14 § Kfh 1941:

BvN

Västbergagården.

Hökmosssevägen 59—63, Midsommarkransen; t. 45 39 38.

Extra föreståndarinna (2,640 kr.).

Eriksson, Sylvia M.

Läkare (500 kr.).

Lindahl, J. O.

En *extra biträdande föreståndarinna* (2,220 kr.), en *extra barnträdgårdslärlarinna* (2,220 kr.), två *extra barnsköterskor* (1,860—1,740 kr.), en *extra gruppleddarinna* (150 kr. per mån.). — En *kokerska* (1 d), ett *köksbiträde* (1 a), en *städerska* (1 a).

Johanneshovsgården.

Blåsutvägen 38—44, Enskede 5.

Extra föreståndarinna (2,760 kr.).

Jonson, Kerstin L. M.

Läkare (500 kr.).

Wallin, L. J. V.

En *extra biträdande föreståndarinna* (2,220 kr.), en *extra barnavårdslärlarinna* (2,220 kr.), två *extra barnträdgårdslärlarinnor* (2,220 kr.), två *extra barnsköterskor* (1,980—1,860 kr.), en *extra gruppleddarinna* (150 kr. per mån.). — En *kokerska* (1 d), en *tvätterska* (1 b), ett *köksbiträde* (1 a).

Svandammsgården.

Cedergrensvägen 5—7, Midsommarkransen; t. 45 58 91.

Extra föreståndarinna (2,640 kr.).

Vakant.

Läkare (500 kr.).

Lindahl, J. O.

En *extra biträdande föreståndarinna* (2,760 kr.), en *extra barnavårdslärlarinna* (2,220 kr.), två *extra barnträdgårdslärlarinnor* (2,220 kr.), en *e. o. barnsköterska* (III), en *extra barnsköterska* (1,980 kr.). — En *kokerska* (1 d), ett *köksbiträde* (1 a).

Beredskapsbarnkrubbor (daghem.)

För att avhjälpa den på grund av krisen uppkomna platsbristen vid barnkrubborna har barnavårdsnämnden tills vidare upprättat två provisoriska beredskapsbarnkrubbor (daghem) för barn i förskolåldern med plats för omkring 50 barn i varje krubba.

Daghem nr I.

Klara Västra Kyrkogata 5, 2 tr., C.; t. 11 58 08.

Extra föreståndarinna (2,640 kr.).

Sörensen-Ringi, Gunnel T.

Läkare (300 kr.).

Salén, S.

En *extra barnträdgårdslärlarinna* (2,220 kr.), tre *extra barnsköterskor* (1,980—1,860 kr.). — En *kokerska* (1 d), en *städerska* (1,272 kr.).

Daghem nr II.

Svedbergsplan 4 (Fredhälls daghem), K.; t. 50 43 03.

Extra föreståndarinna (2,640 kr.).

Vakant.

Läkare (300 kr.).

Naglo, O. N. O.

En *extra barnträdgårdslärlarinna* (2,220 kr.), tre *extra barnsköterskor* (1,860 kr.). — En *kokerska* (1 d).

Barnhem.

Under barnavårdsnämndens förvaltning stå f. n. sju barnhem (se vidare nedan).

Reglementen m. m. Reglemente för Stockholms stads barnavårdsnämnds barnhem, fastställt av barnavårdsnämnden 23 febr. 1932 (Kf 1932: nr 7). Reglemente för de vid barnavårdsanstalterna anställda befattningshavare, vilkas löneförhållanden äro reglerade genom kollektivavtal, fastställt av barnavårdsnämnden 7 febr. 1939.

Nybodahemmet.

Nyboda, Stockholm 9; t. 45 25 00.

Hemmet, som beräknas ha plats för omkr. 245 barn, har till ändamål förutom att härbergöra barn, som av olika anledningar, t. ex. bostadslöshet eller moderns sjukdom, behöva tillfälligt omhändertagas, att bereda vård åt barn, som behöva observeras i fysiskt och psykiskt avseende, innan åtgärder kunna vidtagas för deras stadigvarande placering.

Inspektör (1 kl.) (19).

Södersteen, I. S. A. (Inga), fru.

E. o. läkare (XXI).

Ahnsjö, S. O. R.

Föreståndarinnor (2 kl.) (7).

Carlsson, Helga S.; Evert, f. Andersson, Ester M., tjl., *tf.* Sjöman, A. Brita H.; en vakant, *tf.* Wikström, Ester J.

E. o. föreståndarinna (2 kl.) (VII).

Sjöman, A. Brita H., tjl. (se ovan).

Värmeledningsskötare (9).

Johansson, J. A.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Ferlin, C. J. E., tjl., *tf.* Brandin, A. M.

En e. o. köksförestånderska (3 kl.) (VII), en e. o. sjuksköterska (VI), två assistent-sköterskor (2,580 kr.), en vårdarinna (1 kl.) (5), två extra barnträdgårdslärarynnor (2,400—2,220 kr.), en biträdande föreståndarinna (4), en e. o. biträdande föreståndarinna (IV), nio barnsköterskor (3), tretton e. o. barnsköterskor (III), tjugutva extra barnsköterskor (1,980—1,740 kr.), ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.), en extra telefonist (1,860 kr.), en portvakt (1,020 kr.). — En eldare (2 b), två kokerskor (1 d), två matsalsbiträden (1 b), ett första biträde (1 b), två sömmerskor (1 b), tre köksbiträden (1 a), en städerska (1 a).

Eolshälls gosshem.

Eolshäll, Hägersten; t. 46 28 03.

Barnhemmet, som har 35 platser, fungerar dels som upptagningshem för gossar i och över skolåldern, vilka på grund av uppfostringsvärdigheter eller annan anledning omhändertagits för skyddsuppfostran, dels för stadigvarande vård av yngre sådana gossar, företrädesvis psykopater. Ordnad psykiatrisk observation och behandling av de senare infördes år 1928. Till barnhemmet är förlagt en skolavdelning, som lyder under folkskoleledningen. Stadsfullmäktige hava under år 1944 beviljat medel för utbyggande av gosshemmet.

Föreståndare

(lön som folkskollärare; dessutom 1,380 kr.).

Östberg, N. Y., folkskollärare.

Läkare (2,040 kr.).

Ahnsjö, S. O. R.

En biträdande lärarinna (lön såsom e. o. småskollärarinna), en assistent (3 kl.) (8), en e. o. assistent (3 kl.) (VIII), en e. o. husmoder (IV), tre e. o. vårdarinnor (2 kl.) (III). — En kokerska (1 d), ett köksbiträde (1 a).

Sättra barnkoloni.

Sättra, Adelsö; postadress: Adelsö; t. Adelsö 3 och 29.

Kolonien, som är avsedd för konvalescenter samt sådana sjukliga och klena barn, vilka ej mottagas å sjukhus men vilkas hälsotillstånd genom en tids vistelse vid kolonien anses kunna väsentligen förbättras, omfattar 6 hem och kan mottaga 100 barn. Skolan vid kolonien lyder under folkskoleledningen.

Föreståndarinna (1 kl.) (8).

Jonsson, Carin R. M.

Läkare (2,340 kr.).

Fredbärj, K. T.

Två folkskollärare och en folkskollärarinna (lön såsom e. o. folkskollärare resp. ord. folkskollärarinna), två småskollärarinnor (lön såsom e. o. resp. ord. småskollärarinna), en e. o. köksförestånderska (3 kl.) (VII), en e. o. sjuksköterska (VI), sex biträdande föreståndarinnor (4), sju barnsköterskor (3), fyra e. o. barnsköterskor (III), två extra barnsköterskor (1,860—1,740 kr.), en extra telefonist och skrivbiträde, en e. o. automobilförare (och vaktmästare) (VII). — En värmeledningsskötare tillika automobilförare (2 b), en gårdskarl (2 a), en sömmerska (1 b), en kokerska (1 c), två köksbiträden (1 a), två städerskor (1 a).

Barnängens flickhem.

Gaveliusgatan 7 B, Sö.; t. 40 02 35.

Detta barnhem, tidigare benämnt »Stockholms stads uppfostringsanstalt för flickor», har till ändamål att uppfostra behövande, värlösa flickor, om vilka det åligger Stockholms stad att taga vård. Anstalten har plats för 35 flickor. Flickorna erhålla undervisning i stadens folkskolor.

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Landin, Sara E.

Läkare (570 kr.).

Anzén, G. G.

En skolkökslärarinna (6), en husmoder (4), en vårdarinna (2 kl.) (3), en värmeledningsskötare (7), en extra vårdarinna (1,860 kr.).

Svalnäs hemmet.

Svalnäs vägen 10, Djursholm 1; t. 55 11 23.

Hemmet är t. v. godkänt för 13 mödrar med späda barn och är i första hand avsett för yngre mödrar.

BvN

Under vistelsen å hemmet, vilken är beräknad att räcka omkr. 6 månader, skola mödrarna meddelas undervisning i barnavård, husligt arbete och sömnad.

Extra föreståndarinna (3,228 kr.).

Hedfors, Ingrid E.

Läkare (900 kr.).

Vakant.

En *extra skolkökslärarinna* (2,580 kr.), en *assistent* (2,160 kr.).

Barnhemmet Furuhöjd.

Granvägen 1, Lidingö 1; t. 65 00 89.

Hemmet, som har 30 platser, är ett upp-
tagningshem, i första hand avsett för ensamma
spåda barn under första levnadsåret.

Extra föreståndarinna (3,576 kr.).

Degerholm, Brita M. W.

Läkare (1,500 kr.).

Vakant.

En *extra biträdande föreståndarinna*
(2,580 kr.), åtta *extra barnsköterskor* (1,860
kr.). — En *kokerska* (1 c), en *tvätterska*
(1 b), ett *köksbiträde* (1 a).

Spädbarnshemmet.

Folkungagatan 119—123, Sö.; t. 41 54 07.

Det huvudsakliga arbetet inom hemmet, som
har plats för 28 mödrar och 30 barn, utföres
av mödrarna, som få lära sig både att sköta
sina barn samt alla i ett hem förekommande
sysslor. Vård å spädbarnshemmet bör i regel
ej lämnas för längre tid än ett år.

Verksamheten är tills vidare nedlagd och per-
sonalen tjänstgör vid andra barnavårdsanstalter.

En *biträdande föreståndarinna* (4), en
köksförestånderska (4 kl.) (4).

Läringshem.

Läringshemmen äro i första hand avsedda
för från stadens skyddshem villkorligt ut-
skrivna elever, som antingen sakna egna hem
eller ock på grund av förhållandena i föräldra-
hemmet icke kunna omedelbart dit återlämnas,
ävensom för sådana elever, som inom skydds-
hemmen icke kunna erhålla med hänsyn till håg
och fallenhet passande yrkesutbildning. I mån av
plats mottagas även ungdomar och unga flickor från
andra uppfostringsanstalter, varjämte hemmen stå
öppna för sådana hem- och medellösa unga perso-
ner, som visserligen icke äro i oundgängligt behov
av skyddsuppfostran men ändock behöva viss om-
vårdnad, tills de erhållit arbete eller kunnat

återsändas till hemorten. Eleverna erhålla i lär-
lingshemmet bostad och kost samt tillsyn. Under
dagen arbetar flertalet såsom lärningar hos hant-
verksmästare, i fabriker eller i andra anställ-
ningar, till en början i regel relativt lågt avlönade
men utvalda i syfte att bereda goda utsikter till
framtida självförsörjning. De elever, som hava
arbetsförtjänst, äro skyldiga att erlægga visst bi-
drag för kost m. m. under den tid de vistas i
hemmet. Denna tid får icke utsträckas utöver den
tidpunkt, då skyddsuppfostran under alla förhållan-
den senast skall upphöra.

Reglemente. Bestämmelser för Stockholms
stads läringshem, fastställda av barnavårdsnäm-
nden 20 okt. 1931. Ang. kollektivavtal, se sid. 294.

Läringshemmet för gossar.

*Katarina Bangata 70 (Lilla Blecktor-
net), Sö.; t. 40 33 54.*

Läringshemmet för gossar har plats för 21
elever.

Föreståndare (15).

Björnstam, Y.

En *husmoder* (2,160 kr.), en *assistent*
(1,500 kr.). — Två *köksbiträden* (1 a).

Läringshemmet för flickor.

Fjällgatan 25, Sö.; t. 40 20 45.

Läringshemmet för flickor har 20 platser.

Föreståndarinna (1 kl.) (8).

Andersson, Anna L.

En *köksförestånderska* (4 kl.) (4), en
assistent (2,340 kr.).

Läringshemmet Fredrik Barcks minne.

Fleminggatan 85, K.; t. 53 86 54.

Stadsfullmäktige beslöt den 30 juni 1933
att med användande av till staden av fröken
Maria Barck år 1906 och 1911 donerade med-
del (Fredrik Barcks donationsfond) upprätta ett
läringshem, benämnt Fredrik Barcks minne.
Hemmet öppnades den 1 oktober 1933.

Hemmets ändamål är att åt fattiga och väl-
artade ungdomar, företrädesvis lärjungar i Stock-
holms stads skolor för yrkesundervisning i snie-
keri eller smidesarbete, bereda skydd, fostran
och god omvårdnad. Hemmet har plats för 26
unglingar.

Hemmet står under ledning av en styrelse,
bestående av fem för två år valda ledamöter,
av vilka en, tillika ordförande, utses av stads-
kollegiet, två av barnavårdsnämnden och två av
lärings- och yrkesskolstyrelsen. För var och
en av ledamöterna tillsättes i enahanda ordning

en suppleant. Styrelsen utser inom sig för ett år i sänder en verkställande ledamot.

Intagning af hemmet sker efter beslut av dess styrelse. Där ej styrelsen finner särskilda skäl annat föranleda, må yngling icke kvarstanna å hemmet mer än tre år.

Reglemente. Reglemente för lärlingshemmet Fredrik Barcks minne, antaget av SF 30 juni 1933, fastställt av ÖA 24 juli 1933 (Kf 1933: nr 40).

Styrelse.

Åstrand, N., ombudsman, stadsfullm., ordf. och verkst. ledamot (utsedd av stadskollegiet); ***Inghe**, P. G., socialläkare, **Kruse**, f. Dahl, E. Ingeborg, fru (utsedd av barnavårdsnämnden); ***Andersson**, G. K. K., direktör, vice ordf., **Carlberg**, B. C., överingenjör, stadsfullm. (utsedd av lärlings- och yrkesskolstyrelsen).

Suppleanter:¹⁾ **Karlsson**, Hans G. B., tjänsteman (utsedd av stadskollegiet); ***Gullstrand**, A. M., rådmän, **Nordenson**, f. Lagercrantz, Clare, fru (utsedd av barnavårdsnämnden); ***Johansson**, f. Myhrström, Elin M. K., sätтарinna, stadsfullm., **Herlitz**, Ingeborg, försäkrings-tjänsteman, stadsfullm. (utsedd av lärlings- och yrkesskolstyrelsen).

Föreståndare (3,180 kr.).

Pålsson, E. A. V., slöjdlärare (träffas säkrast 15—17).

En e. o. husmoder (IV). — En kokerska (1 d), ett biträde (1 a).

Ungdomshemmen Giovanni d'Anastasy's minne.

Genom testamente den 26 juni 1858 förordnade svenske och norske generalkonsuln i Alexandria Giovanni d'Anastasy, att av hans kvarlåtenskap $\frac{1}{40}$ skulle tillfalla »Stockholm, huvudstaden i hans adoptivfädernesland Sverige, att där anslås och användas till milda stiftelser eller allmänna välgörenhetsinrättningar».

Donationen, som ursprungligen utgjorde 40,000 kronor, uppgick vid årsskiftet 1943/44 till 959,221.72 kr.

Flera förslag och framställningar ha under årens lopp gjorts om användningen av d'Anastasy's donation men ha avslagits av stadsfullmäktige. Den 18 maj 1936 beslöt emellertid stadsfullmäktige på därom av ungdomsnämnden [= barnavårdsnämnden] gjord framställning att för donationens avkastning upprätta tvenne ungdomshem, ett för manlig och ett för kvinnlig ungdom.

Hemmens ändamål är att bereda vård och fostran åt ynglingar och flickor i åldern 16—21

¹⁾ Suppleanterna skola inträda i den ordning, vari de här äro upptagna.

år, vilka i saknad av tillfredsställande hemförhållanden eller medel till sitt uppehälle äro i behov av omhändertagande, tills det kunnat ordnas för dem på annat lämpligt sätt. Under den tid de vistas på hemmen skola de i mån av förmåga bidra till sin försörjning. På hemmen få de bostad, kost och tillsyn. De skola vara anställda i förvärsarbete eller gå i någon utbildningsanstalt. Hemmet för ynglingar har efter en år 1940 företaget utvidgning omkring 50 och hemmet för flickor omkring 20 platser.

Den 1 december 1944 öppnades ett nytt hem för ynglingar i Liljeholmens gamla brandstation. Det nya hemmet för ynglingar har omkr. 20 platser.

Hemmen stå under ledning av en gemensam styrelse, bestående av fem ledamöter jämte suppleanter. Styrelsens ordförande utses av stadskollegiet; de övriga ledamöterna av Stockholms stads barnavårdsnämnd i dess egenskap av ungdomsnämnd. Suppleanterna tillsätts i enahanda ordning. Ledamöter och suppleanter väljas för två år. Styrelsen utser inom sig för ett år i sänder en verkställande ledamot för båda hemmen.

Reglemente. Reglemente för ungdomshemmen Giovanni d'Anastasy's minne, fastställt av SF 18 maj 1936 (Kf 1936: nr 31).

Styrelse.

***Karlsson**, Victor E., borgarråd, stadsfullm., ordf. och verkställande ledamot (utsedd av stadskollegiet); **Kruse**, f. Dahl, E. Ingeborg, fru, ***Mogård**, J. A. B., kyrkoherde, stadsfullm., ***Trotzig**, C. A. F., rådmän, vice ordf., **Witrén**, f. Fransén, E. Maria, fru (utsedd av barnavårdsnämnden i dess egenskap av ungdomsnämnd).

Suppleanter:¹⁾ ***Théel**, f. Roth, Elisif, fru (utsedd av stadskollegiet); **Grönblad**, Ester E., prakt. läkare, ***Gunnard**, O. B., kyrkoherde, ***Åstrand**, N., ombudsman, stadsfullm., **Ramer**, K. T., prakt. läkare (utsedd av barnavårdsnämnden i dess egenskap av ungdomsnämnd).

Sekreterare.

Lidman, K. I. (se nedan).

Ungdomshemmet för ynglingar.

Götgatan 71, Sö.; t. 42 00 70.

E. o. föreståndare (XV).

Lidman, K. I.

En e. o. husmoder (IV), en assistent (1,500 kr.). — En kokerska (1 d), två biträden (1 a).

¹⁾ Suppleanterna skola inträda i den ordning, vari de här äro upptagna.

BvN Ungdomshemmet för ynglingar.

Grönbrink 3; t. 45 95 88.

Föreståndare (600 kr.).

Lidman, K. I.

En *extra husmoder* (2,094 kr.), en *assistent* (1,500 kr.). — En *kokerska* (1 c), ett *biträde* (1 a).

Ungdomshemmet för flickor.

Regeringsgatan 93 A, C.; t. 20 50 55.

E. o. föreståndarinna (1 kl.) (VIII).

Kjellin, Elsa I. R.

En e. o. husmoder (IV). — Ett biträde (1 a).

Barnhemmet Eurenii-Ljungerantz' minne.

Hemmet A, Skånegatan 118, Sö.; t. 40 31 19; Hemmet B, kv. Per nr 4, Salt-
sjö-Duvnäs; t. 16 26 54.

Barnhemmet är grundat dels på en testamentarisk donation av vice häradshövdingen P. L. Eureniius å ett belopp av 250,000 kr., vilket år 1910 överlämnades till staden, dels på en testamentarisk donation av tobakshandlaren P. Ljungerantz, som efter att från den 1 december 1874 hava förvaltats av Allmänna barnhuset överlämnades till staden den 1 juli 1933 med ett belopp av 526,872 kr. Hemmets ändamål är att bereda vård åt värlösa barn under första och andra levnadsåret. Verksamheten är uppdelad på tvenne hem för barn i första levnadsåret: Hemmet A, Skånegatan 118, med plats för 27 barn, och Hemmet B, nr 4 kv. Per, Salt-
sjö-Duvnäs i Nacka socken, med plats för 18 barn. Å Hemmet A beredas unga kvinnor i 4 månaders kurser praktisk utbildning och teoretisk undervisning i späda barns vård.

Barnhemmet förvaltas av en styrelse, bestående av fem för två år valda ledamöter, av vilka tre utses av barnavårdsnämnden och två av styrelsen för Svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundets hjälpbyrå för barn och hem i Stockholm. För en var av de sålunda valda ledamöterna utses i enahanda ordning en suppleant. Barnavårdsnämnden utser en av de av nämnden valda ledamöterna till ordförande. Styrelsen utser inom sig vice ordförande samt dessutom en verkställande ledamot, som har att närmare övervaka verksamheten inom barnhemmet.

Intagning av barn sker efter beslut av styrelsen, som jämväl bestämmer avgifterna för vård å hemmet. Ansökan om intagning göres hos barnavårdsnämndens vårdbyrå, Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25, C., kl. 10—12 varje helgfri dag.

Reglemente. Reglemente för barnhemmet Eurenii-Ljungerantz' minne, antaget av SF 15 okt. 1934 (Kf 1934: nr 30 II).

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 149,585 kr.; inkomster: driftbudgeten 113,500 kr.

Styrelse.

*Malmberg, N. M., docent, överläkare, ordf., Höjer, f. Dahl, T. Signe E., fru, stadsfullm., vice ordf., *Inghe, P. G., socialläkare (utsedda av barnavårdsnämnden); Dyrssen, f. Algren, Irma S. M., fru, *Fürstenberg, f. Jacobsson, Mary B., fru, verkst. ledamot och kassaförvaltare (utsedda av styrelsen för Svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundets hjälpbyrå för barn och hem i Stockholm).

Suppleanter: *) Juhlin, Dagmar A. M., förste barnavårdsman, Wirén, f. Fransén, E. Maria, fru, *Grönblad, Ester E., prakt. läkare (utsedda av barnavårdsnämnden); Stangenberg, Kate, fru, *Bonnier, f. Romander, Tony M., fru (utsedda av styrelsen för Svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundets hjälpbyrå för barn och hem i Stockholm).

Redogörare (500 kr.).

Attermark, J. H. T. (se sid. 208).

Sekreterare (300 kr.).

Strömberg, R. I. (se sid. 290).

Läkare (3,000 kr.).

Rudberg, S. H.

Hemmet A.

Adress och telefon: se ovan.

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Lundell, Märtha.

En e. o. lärarinna tillika biträdande föreståndarinna (VI), en e. o. undersköterska (IV), en e. o. barnsköterska (III). — En maskinist (900 kr.), en kokerska (1 d), två köksbiträden (1 a).

Hemmet B.

Adress och telefon: se ovan.

E. o. föreståndarinna (2 kl.) (VII).

Swenson, Siri M.

En e. o. biträdande föreståndarinna (VI), tre e. o. barnsköterskor (III), en extra barnsköterska. — En kokerska (1 d), en tvätterska (1 b).

*) Suppleanterna skola inträda i den ordning, vari de här äro upptagna.

Skyddshem.

Enligt den av 1936 års riksdag beslutade omläggningen av verksamheten vid skyddshemmen skall staten övertaga denna tidigare på landstingen och de städer, som ej deltaga i landsting, ankommande verksamhet; dock skola för Stockholm och Göteborg finnas erforderliga av städerna själva upprättade eller för dem anordnade skolhem, yrkeshem eller hemskolor.

Enligt avtal mellan k. m:t och kronan samt Stockholms stad skall staden för sin skyddshemsverksamhet använda för gossar skol- och yrkeshemmet Skrubba samt för flickor hemskolan Eknäs och skolhemmet Johannelund. Verksamheten vid vart och ett av skyddshemmen skall ledas av en styrelse, bestående av ordförande och två andra ledamöter. Ordföranden utses av k. m:t och övriga ledamöter av barnavårdsnämnden. Ledamöterna, av vilka en skall vara kvinna, utses för en tid av två år. Barnavårdsnämndens senaste val av ledamöter avser åren 1945—1946.

Författningar. Lag 6 juni 1924 om samhällets barnavård och ungdomsskydd (barnavårdslag), med ändr. K. kung. 30 nov. 1934 med vissa föreskrifter i anledning av barnavårdslagen, med ändr. K. stadga 24 sept. 1937 för skyddshemmen, med ändr. K. brev till statskontoret 9 april 1943 ang. avtal rörande Stockholms stads skyddshemsverksamhet, förlängt genom k. brev den 26 maj 1944.

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 635,744 kr.; inkomster 445,184 kr.

Skyddshemmet Skrubba (Skol- och yrkeshemmet Skrubba).

(För gossar.)

*Skrubba; postadress: Stockholm 4;
t. 8+5 01 53.*

Skyddshemmet är beläget å egendomen Skrubba i Enskede församling. Egendomen, som ligger vid sjön Drevviken, har en areal av omkring 29 hektar åker (inkl. trädgård) och 250 hektar skogsmark.

Vid skyddshemmet meddelas skolundervisning ävensom utbildning i snickeri, skrädderi, skomakeri och mekaniskt verkstadsarbete samt i jordbruksarbete, kreatursvård och trädgårdsskötsel. Eleverna fördelas efter håg och fallenhet å de olika yrkesgrenarna. Utbildningen syftar till att bibringa eleverna sådan med hänsyn till det praktiska livets krav erforderlig arbetsskicklighet, som kan vara ägnad att främja deras förmåga att försörja sig själva, sedan de utskrivits från skyddshemmet.

Vid skyddshemmet har upprättats en under lärlings- och yrkesskolstyrelsens förvaltning stående verkstadsskoleavdelning för undervisning i smides- och mekaniskt verkstadsarbete (jfr sid. 359).

Skyddshemmet får mottaga högst 78 elever. Ang. kollektivavtal, se sid. 294.

BvN

Styrelse.

Larsson, Oscar E., borgarråd, stadsfullm., ordf. och verkställande ledamot (utsedd av k. m:t för tiden t. o. m. ^{30/6} 1945); **Trotzig, C. A. F.**, rådman, **Söderström, f.** Hagberg, Vera M., fru, stadsfullm. (utsedda av barnavårdsnämnden).

Sekreterare (1,200 kr.¹).

Carlson, V. O. J. (se sid. 289).

Rektor (21).

Freyne, E. H.; träffas säkrast 9—10.

Predikant (630 kr.).

Swensson, S. E., komminister i Brännkyrka förs.

Läkare (1,500 kr.).

Frey, T. S:son.

En *folkskollärare* (18), en *assistent* (18), en *yrkeslärare i skrädderi* (12), en *rättare* (10), en *trädgårdsmästare* (2 kl.) (10), en *förman i inre tjänst* (8), en *husmoder* (3 kl.) (7), en *vaktmästare* (2 kl.) (6), en *ladugårdsförman* (6), en e. o. *automobilförare* (VII), en e. o. *husmoder, tillika biträdande lärarinna* (VI). — En *kokerska* (1 d), en *sömerska* (1 b), två *köksbiträden* (1 a); dessutom vid verkstadsskoleavdelningen (se ovan): en *yrkeslärare* (7,140 kr., avlönad av lärlings- och yrkesskolstyrelsen), en *verkmästare*, en *maskinsnickare* och två *gesäller* (avlönade av snickarverkstadens arrendator).

Skyddshemmet Johannelund (Skolhemmet Johannelund).

(För flickor.)

Johannelund, Ulvsunda 2; t. 25 67 09.

Denna barnavårdsanstalt, tidigare benämnd »barnhemmet Tempelbacken», har av k. m:t den 30 december 1937 godkänts såsom skyddshem (skolhem) för flickor i skolpliktig ålder. Skolhemmet har 35 platser. En särskild byggnad har inrättats till upptagningshem med 8 platser för äldre svåruppfosttrade flickor.

Vid skyddshemmet meddelas skolundervisning ävensom utbildning i hushållsgöromål och kvinnlig slöjd.

Styrelse.

Larsson, Oscar E., borgarråd, stadsfullm., ordf. (utsedd av k. m:t för tiden t. o. m. ^{30/6} 1945)

¹ I detta belopp ingår arvode som sekreterare vid skyddshemmen Johannelund och Eknäs.

BvN

1945); Trotzig, C. A. F., rådmän, Söderström, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullm., verkställande ledamot (utsedda av barnavårdsnämnden).

Sekreterare.

Carlson, V. O. J. (se sid. 289).

Rector (18).

Almgren, Gerda F. J.

Läkare (1,020 kr.).

Ramer, K. T.

En folkskollärarinna (17), en lärarinna i kvinnlig slöjd (8), en vaktmästare (2 kl.), (6), en e. o. köksförestånderska (VI), en e. o. vårdarinna (2 kl.) (III), en extra vårdarinna (1,860 kr.).

Skyddshemmet Eknäs. (Hemskolan Eknäs).

(För flickor.)

Eknäs, Enköping; t. Upplands Vallby 3.

Skyddshemmet är beläget å Eknäs gård i Vallby socken av Uppsala län. Egendomen, som ligger vid Mälaren, har en areal av omkring 24 hektar åker och 30 hektar skog.

Skyddshemmet får mottaga högst 30 elever, vilka inom hemmet beredas utbildning i husligt arbete, trädgårds- och ladugårdsskötsel, konfektionssömnad samt tvätt och strykning.

Styrelse.

Larsson, Oscar E., borgarråd, stadsfullm., ordf. och verkställande ledamot (utsedd av k. m:t för tiden t. o. m. 1/6 1945); Trotzig, C. A. F., rådmän, Söderström, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullm. (utsedda av barnavårdsnämnden).

Sekreterare.

Carlson, V. O. J. (se sid. 289).

Rector (18).

Erici, Ester K.

Läkare (690—400 kr.).

Forsblad, H. O. E.; Ramer, K. T.

En lärarinna i kvinnlig slöjd (14), två lärarinnor i hushållsgöromål (14), en e. o. lärarinna (XIV), en extra lärarinna (3,960 kr.).

Dessutom för egendomens skötsel en rättare och en jordbruksarbetare.

Berg-Rolandiska fonden.

Den 22 februari 1932 beslöto stadsfullmäktige mottaga en av framlidne medicine doktorn Carl Axel Ivar Svensson och hans likaledes framlidna hustru Elsa Maria Elisabeth Svensson, född Berg, till Stockholms stad testamentariskt gjord donation, benämnd Berg-Rolandiska fonden. Enligt donationsbestämmelserna är fondens huvudsakliga uppgift att bekosta underhåll och uppfostran åt fattiga barn i Stockholm. Såsom fondens överstyrelse skola stadsfullmäktige fungera med rätt att uppdraga åt en särskild styrelse att handhava den närmare förvaltningen av fonden i enlighet med testamentsföreskrifterna och av överstyrelsen utfärdad instruktion.

Fondens tillgångar uppgingo den 31 december 1944 till sammanlagt 1,073,001 kr. I fråga om användningen av fondens varje år disponibla medel föreskrives i testamentet, att 1/7 av nettobehållningen skall läggas till kapitalet, 2/7 utbetalas till av vissa landsförsamlingar förvaltade fonder samt återstående 4/7 under benämningen Berg-Rolandiska uppfostringsfonden användas till bekostande av underhåll och uppfostran åt fattiga barn i Stockholm.

Stadsfullmäktige beslöto den 1 april 1936, att Berg-Rolandiska fondens förvaltning skulle handhavas av en särskild, av stadsfullmäktige utsedd styrelse. Enligt den av stadsfullmäktige samma dag antagna instruktionen för fondens styrelse skall denna bestå av tre ledamöter, vilka jämte lika många suppleanter väljas för två år av stadsfullmäktige. En av ledamöterna skulle vara ledamot av styrelsen för Svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet, och en av suppleanterna skall vara ledamot eller suppleant i samma styrelse. Fondens styrelse bör enligt instruktionen uppehålla samarbete med Stockholms stads barnavårdsnämnd. Styrelsen utser inom sig för ett år i sänder en verkställande ledamot.

Fondens räkenskaper skola granskas av två av stadsfullmäktige utsedda revisorer. Stadsfullmäktige äga att besluta angående ansvarsfrihet för styrelsen.

Instruktion. Instruktion för styrelsen för Berg-Rolandiska fonden, antagen av SF 1 april 1936 (Kf 1936: nr 16).

Styrelse

(vald för åren 1944—1945).

Rietz, A. E., förste stadsläkare, ordf. och verkställande ledamot; Ström, f. Hånes, Hildegard A., fru; Svedenius, C. G., prakt. läkare, stadsfullm.

Suppleanter: Ander, f. Eriksson, Elsa S., fru; Larsson, C. H., assistent; Wallström, Inez M., kurator.

Revisorer.

Beijer, f. Jansson, G. L. M. (Gunda), fru, stadsfullm; Trönnberg, P., f. d. överlärare.

Sekreterare (600 kr.).

Falk, A. V. (se sid. 287).

Allmänna barnhusets Stockholmsfond.

(Angående tillkomsten av Allmänna barnhusets Stockholmsfond, se kommunalkalendern 1933.)

Fondens avkastning, jämte vissa andra hit hörande inkomster, är i stadens utgifts- och inkomststat upptagen under barnavårdsnämnden. Det åligger barnhuset att sist den 1 februari varje år till stadens barnavårdsnämnd uppgiva, ej mindre i vad mån barnhuset genom sin verksamhet, direkt eller genom understöd, under barnhusets nästföljande budgetår avser att tillgodose Stockholms barnavårds behov, än även det belopp, som därutöver under samma budgetår skall användas till stadens förmån. Sist den 1 april varje år äger barnavårdsnämnden till barnhuset inkomma med förslag till användning av sålunda disponibla medel.

Skulle barnavårdsnämnden icke godtaga av barnhuset avsedd verksamhet till stadens förmån eller barnhuset ej gilla barnavårdsnämndens förslag, skall, i den mån överenskomelse ej kan ske, frågan hänskjutas till avgörande av en tremannanämnd, bestående av

ordföranden i barnavårdsnämnden och ordföranden i direktionen för barnhuset såsom ledamöter samt en av k. m:t för viss tid utsedd person såsom opartisk ordförande.

Allt efter som sådana barnhusets inkomster, som skola tillfalla staden, inflyta till barnhuset, skola de till barnavårdsnämnden utbetalas.

Ifrågavarande inkomster hava av barnavårdsnämnden i huvudsak tagits i anspråk som understöd till vissa utomstående institutioner för barn- och ungdomsvård m. m. (se sid. 433).

Vid behandling i barnhusets direktion av ärenden rörande fondens förvaltning skall ett av drätselnämnden utsett ombud äga säte och stämma i direktionen.

Författningar. K. brev 21 nov. 1930 till direktionen över Allmänna barnhuset angående upprättande av »Allmänna barnhusets Stockholmsfond». Reglemente för Allmänna barnhuset, fastställt av k. m:t 21 nov. 1930, med ändr. 29 maj 1936, 27 maj 1938, 22 juni 1939 och 28 maj 1943.

Tremannanämnd.

(Se ovan.)

Hammarskjöld, B. G. Hj., landshövding, ordf. (förordnad av k. m:t); Hasselrot, B. C., landshövding (ordf. i direktionen över Allmänna barnhuset); Karlsson, Wictor E., borgarråd, stadsfullm.

Drätselnämndens ombud i direktionen över Allmänna barnhuset.

Höglund, C. Z. K., borgarråd, stadsfullm.

BvN

Direktionen över Eastmaninstitutet.

Direktionen över Eastmaninstitutet.

Dalagatan 11, Va.; t. 23 00 40 (växel); expeditionstid: 8,30—16,30.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933.

Genom donationsbrev den 6 oktober 1930 donerade George Eastman på vissa villkor till Stockholms stad ett belopp av 1,000,000 dollars att användas till byggnade och utrustning av en dispensäranstalt eller klinik för tandvård i Stockholm. Enligt donationsvillkoren skulle det donerade beloppet i första hand användas till byggnadens uppförande och utrustning. Av överblivande donationsmedel skulle bildas en fond, varav avkastningen skulle få användas till bestridande av driftkostnader. På staden skulle ankomma att ställa erforderlig tomtmark till förfogande ävensom att bestrida övriga driftkostnader. Institutets huvudsyfte skulle vara att bereda tandvård, såvitt möjligt däri inbegripet tandreglering, för mindre bemedlade barn under 16 års ålder, bosatta i Stockholm eller dess förorter. Därför skulle vid kliniken anordnas en skola för utbildning av tandsköterskor. Donator förbehöll sig rätt att återtaga donationen, därest inom fem år efter det kliniken börjat sin verksamhet dess syften eller karaktär skulle hava väsentligen ändrats, så att de avveke från donationsvillkoren, eller därest verksamheten bleve nedlagd inom denna tidrymd.

Stadsfullmäktige beslöt den 29 juni 1932 att i anslutning till donationsvillkoren tillsätta *direktionen över Eastmaninstitutet* för dettas uppförande, inredning och förvaltning. Direktionen trädde i verksamhet den 1 oktober 1932.

Direktionen består av sju ledamöter, av vilka stadsfullmäktige utse fem för två år valda ledamöter samt hälsovårdsnämnden och folkskole-direktionen vardera en för ett år vald ledamot. En av de av stadsfullmäktige utsedda ledamöterna skall vara tandläkare eller i tandvårdsfrågor erfaren och kunnig person. För ledamot utsedd av hälsovårdsnämnden och av folkskole-direktionen tillsättes i enahanda ordning suppleant. För övriga ledamöter väljas tre suppleanter av stadsfullmäktige. Direktionen utser årligen inom sig en ordförande och en vice ordförande.

Institutet har förlagts till Sabbatsbergs sjukhusområde invid Dalagatan och Vasaparken. Byggnadsarbetena påbörjades hösten 1932, och institutet invigdes den 25 april 1936.

I handhavandet av tandvårdsarbetet vid institutet skola enligt den av stadsfullmäktige den 2 december 1935 fastställda organisationen finnas fyra tandvårdsavdelningar, nämligen: tandfyllningsavdelningen, dentalortopediska avdelningen, röntgen- och tandkirurgiska avdelningen samt polikliniken för vuxna. Vidare har inrättats en avdelning för öron-, näs- och hals-sjukdomar numera kallad Eastmaninstitutets öron-, näs- och halssjukhus. Förvaltningen av detta sjukhus har enligt stadsfullmäktiges beslut den 16 december 1935 uppdragits åt en särskild direktion, Eastmaninstitutets sjukhusdirektion (se nedan sid. 304).

I förvaltningen av institutet biträdes direktionen av en direktör. I syfte att ernå ett fruktbarande samarbete mellan institutets tandvårdsavdelningar samt öron-, näs- och hals-sjukhuset har föreståndarskapet för institutet i dess helhet samordnats under en gemensam cheftjänsteman, som jämväl är att betrakta som sysloman för öron-, näs- och halssjukhuset jämlikt sjukhusstadgans bestämmelser. Denne skall föredraga alla ärenden, som skola handläggas av direktionen över institutet eller av institutets sjukhusdirektion i vad gäller upphandling och underhållsarbeten, ävensom leda och fördela arbetet å institutets olika avdelningar samt ansvara för alla förekommande administrativa göromål.

Vid Eastmaninstitutets barntandvårdsavdelningar mottagas numera i första hand förskolebarn. Efter remiss från folkskolornas tandvårdspolikliniker behandlas emellertid även folkskolebarn, då fråga är om tandreglering eller eljest mera komplicerad tandvård. Å polikliniken för vuxna behandlas huvudsakligen av stadens sociala hjälpgorgan dit hänvisade personer.

Beträffande tandvård för skolbarn, se sid. 331.

I enlighet med donationsbestämmelserna anordnas vid Eastmaninstitutet kurser med syfte att enligt de föreskrifter i hithörande avseende, som gälla eller framtides komma att utfärdas, meddela unga kvinnor den grundläggande teoretiska kunskap och praktiska erfarenhet, som

kräves för utövande av tandsköterskeyrket i allmän eller enskild tjänst. Kurserna omfatta 18 månader. Första månaden räknas som provtjänstgöring. Kursavgift för den teoretiska delen för elever med hemortsrätt i Stockholm är 350 kr. och för elever med hemortsrätt utom Stockholm 450 kr. Efter 6 månaders tjänstgöring erhålla eleverna av institutet viss ersättning, s. k. flitpenningar, beräknade efter 750 kr. per år, vilka utbetalas månadsvis intill kursens slut. Under sista halvåret erhålla eleverna dessutom, med hänsyn till den då förvärvade större kompetensen, förmånen av fri lunch.

Eastmaninstitutets tandsköterskekurser äro av medicinalstyrelsen godkända som kompetens för distriktstandsköterskor inom folktandvården.

Avgifter. För konserverande tandvård åt barn i åldern 3—13 år utgår ingen vårdavgift. För barn i åldern 14—15 år utgår för dylik vård en vårdavgift av 15 kr. per år. För varje barn utgår en årlig inskrivningsavgift av 1 kr. För det fall, att kontinuerlig tandvård försumats, gäller en särskild s. k. saneringstaxa. För tandregleringar erlägges avgift, bestämd från fall till fall på grundval av stadens självkostnad. Avgift för behandling vid öron-, näs- och halssjukhuset utgår med 2,50 kr. per vård dag för i Stockholm bosatta barn. — Befrielse helt eller delvis från såväl vårdavgifter som inskrivningsavgift medges enligt vissa grunder.

Författningar. Instruktion för direktionen över Eastmaninstitutet i Stockholm, fastställd av k. m:t 30 sept. 1932 (Kf 1932: nr 51). Avgifter vid Eastmaninstitutet, fastställda av SF 2 dec. 1935.

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 1,371,542 kr.; inkomster: driftbudgeten 390,039 kr.

Direktionens över Eastmaninstitutet ledamöter.

Ordförande

(som led. utsedd av hälsovårdsnämnden).

Karlsson, Victor E., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar utom lördagar 11—12.

Vice ordförande.

Sandblom, J. N., förste hovtandläkare (som led. utsedd av stadsfullm.).

Övriga ledamöter.

***Björlin, O. S.**, prakt. läkare, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

***Gustafson, f. Pettersson, Ruth V. M.**, fru (utsedd av stadsfullm.).

***Jeansson, f. Johansson, Alice**, föreståndarinnan (utsedd av stadsfullm.).

Johansson, f. Myhrström, Elin M. K., sätтарinna, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Strandberg, S. O., skolöverstandläkare (utsedd av folkskoleledarektionen).

Suppleanter.¹⁾

Beijer, f. Jansson, G. L. M. (Gunda), fru, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Bergstedt, A. Gerda E., kontorist (utsedd av stadsfullm.).

Jonzon, B. A. S., förste folkskolinspektör (utsedd av folkskoleledarektionen).

Rietz, A. E., förste stadsläkare (utsedd av hälsovårdsnämnden).

***Thorell, G. M.**, prakt. läkare, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Sekreterare (1,380 kr.).

Linder, N. H. H. (se sid. 243).

Tjänstedelegerade.

Karlsson, Victor E.; Gustafson, f. Pettersson, Ruth V. M.; Sandblom, J. N.

Suppleanter: Strandberg, S. O.; Johansson, f. Myhrström, Elin M. K.

Revisorer.

Gemensamma för hälsovårdsnämnden m. fl. (se sid. 210).

Direktör.

Wollin, E. G. A. (se nedan).

Central förvaltning.

Expeditionen.

Expeditionen, som förestås av direktören, handhar för institutets tandvårdsavdelningar samt öron-, näs- och halssjukhuset gemensamma administrativa angelägenheter samt förvaltar byggnaden.

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 198,339 kr.; inkomster: driftbudgeten 198,339 kr.

Chef.

Direktören (se ovan).

¹⁾ Enligt direktionens beslut skola vice ordföranden och ledamoten fru Johansson vid förfall i första rummet ersättas av suppleanten fröken Bergstedt, ledamöterna hr Björlin och fru Jeansson av suppleanten hr Thorell och ledamoten fru Gustafson av suppleanten fru Beijer.

EastD Extra kontorsassistent (4,560 kr.).
Lundin, E. F.

Kontorsskrivare (för kuratorsundersökningar) (9).

Bäckström, f. Axelsson, Astrid M.

Ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), ett *kontorsbiträde* (5), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), en *expeditionsvakt* (6), en *e. o. telefonist* (IV).

Instrumentmakare (13).

Andberg, N. E.

Husmoder (2 kl.) (8).

Brauer, Ebba K.

Sex *städerskor* (1 a), en *garderobiär* (1 a).

Tandvårdsavdelningarna.

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 1,001,556 kr.; inkomster: driftbudgeten 158,900 kr.

Tandfyllningsavdelningen.

Avdelningstandläkare (23).

Wollin, E. G. A. (förordn. t. o. m. $31/5$ 1947)
(se ovan).

E. o. avdelningstandläkare (XXIII).

Sundvall-Hagland, T. Irene; Stenberg, S.

Extra avdelningstandläkare
(8,880 kr.).

Persson, Blenda I.; en vakant.

Extra läkare (4,440 kr.).

Herlitz, C. W.

Aderton *e. o. assistenttandläkare* (XIX), elva *extra assistenttandläkare* (7,176 kr.), en *första tandsköterska* (6), en *laboratoriesköterska* (6), två *tandsköterskor* (5), åtta *e. o. tandsköterskor* (V), tio *extra tandsköterskor* (2,400—1,980 kr.), tjugutre *tandsköterskeelever* (750 kr.).

Dentalortopediska avdelningen.

Övertandläkare (21).

Kjellgren, B. S. T. (förordn. t. o. m. $31/12$ 1946).

Biträdande övertandläkare (24).

Seipel, C. G. M. (förordn. t. o. m. $31/8$ 1946).

Tre *extra assistenttandläkare* (7,176 kr.), en *förste tandtekniker* (12), en *första tandsköterska* (6), en *tandsköterska* (5), en *e. o.*

tandsköterska (V), ett *e. o. laboratoriebiträde* (VI), sju *tandsköterskeelever* (750 kr.).

Röntgen- och tandkirurgiska avdelningen.

Övertandläkare (21).

Östman, H. A. B. (förordn. t. o. m. $30/4$ 1947).

E. o. avdelningstandläkare (XXIII).

Thyberg, E. H.

En *extra assistenttandläkare* (7,176 kr.), en *operations- och röntgensköterska* (7), ett *fotografiskt biträde* (6), en *tandsköterska* (5), två *e. o. tandsköterskor* (V), en *extra tandsköterska* (2,220 kr.), sex *tandsköterskeelever* (750 kr.).

Polikliniken för vuxna.

Avdelningstandläkare (23).

Berg, N. J. H. (förordn. t. o. m. $31/8$ 1949); Jacobsson, E. A. F. (förordn. t. o. m. $31/8$ 1949).

En *tandtekniker* (11), två *e. o. tandsköterskor* (V), två *tandsköterskeelever* (750 kr.).

Öron-, näs- och halssjukhuset.

Se nedan under Eastmaninstitutets sjukhusdirektion.

Eastmaninstitutets sjukhusdirektion.

Stadsfullmäktige beslöt den 16 december 1935 att förvaltningen av avdelningen för öron-, näs- och halssjukdomar vid Eastmaninstitutet, numera kallad öron-, näs- och halssjukhuset, skulle handhavas av en särskild sjukhusdirektion, bestående av sju ledamöter och fem suppleanter, valda av stadsfullmäktige för en tid av fyra år. Nuvarande ledamöter äro valda för tiden fr. o. m. den 1 januari 1944 t. o. m. den 31 december 1947.

Ledamöter.

Björlin, O. S., prakt. läkare, stadsfullm.; Gustafson, f. Pettersson, Ruth V. M., fru; Jeansson, f. Johansson, Alice, föreståndarinna; Johansson, f. Myhrström, Elin M. K., sätтарinna, stadsfullm.; Karlsson, Victor E., borgarråd, stadsfullm., ordf.; Sandblom, J. N., förste hovtandläkare, vice ordf.; Strandberg, S. O., skolöverstandläkare.

Suppleanter: Beijer, f. Jansson, G. L. M. (Gunda), fru, stadsfullm.; Bergstedt, A. Gerda E., kontorist; Hultell, f. Radhe, E. Mary E., första kontorsbiträde, stadsfullm.; Rietz, A. E., förste stadsläkare; Thorell, G. M., prakt. läkare, stadsfullm.

Tjänstedelegerade.

Gustafsson, f. Pettersson, Ruth V. M., fru;
Karlsson, Wictor E., borgarråd, stadsfullm.,
ordf.; Sandblom, J. N., förste hovtandläkare.

Suppleanter: Johansson, f. Myhrström, Elin
M. K., sättrarinn, stadsfullm.; Strandberg, S.
O., skolöverstandläkare.

Öron-, näs- och halssjukhuset.

Sjukhuset har f. n. 26 vårdplatser.

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten
171,647 kr.; inkomster: driftbudgeten 32,800
kr.

Direktör.

Wollin, E. G. A. (se ovan).

Överläkare (21)

(tillika styresman).

Öhngren, L. O. G. (förordn. t. o. m. $31/5$ 1946).

Förste underläkare (8,040 kr.).

Floberg, L.-E. W.

En operationssköterska (7), en sjuk-
sköterska (6), två e. o. sjuksköterskor (VI),
tre assistentsköterskor (2,820—2,580 kr.). —
Tre sköterskebiträden (å operationsavd.) (1 b),
åtta sköterskebiträden (1 a).

Stockholms stads arbetslöshetsnämnd.

Arbetslöshetsnämnden.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25, 1 tr. (postadress: postfack, Stockholm 1); postgirokonto nr 54832; t. »sociala nämnderna» expeditionstid: 9—15 (lördagar och dag före helgdag 9—14).

Mottagning för allmänheten: Östra Järnväggsgatan 24, n. b.; expeditionstid: se under resp. mottagningssektion, sid. 308 och 309.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Den med statsbidrag anordnade hjälpverksamheten för arbetslösa avser endast personer, som provas vara oförvällat arbetslösa. Verksamheten regleras genom k. kungörelsen den 30 juni 1934 angående statlig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid arbetslöshet, med ändr. I fråga om principerna för arbetslöshetsverksamheten, se k. m:s proposition till 1940 års riks-lag (1940: nr 285).

Genom lag den 30 juni 1944 om arbetslöshets-nämnd och kungörelse samma dag med tillämpningsföreskrifter till nämnda lag har fr. o. m. den 1 juli 1944 införts nya bestämmelser angående de kommunala organen för statlig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid oförvällad arbetslöshet, varjämte i samband därmed benämningen på sådant kommunalt hjälporgan ändrats från arbetslöshetskommitté till arbetslöshetsnämnd. Vad som finnes stadgat i allmän författning eller genom särskilda k. m:s beslut rörande arbetslöshetskommitté skall hava avseende på arbetslöshetsnämnd.

Den centrala ledningen utövas av statens arbetsmarknadskommision. De lokala åtgärderna för verksamheten omhänderhavas i Stockholm av *Stockholms stads arbetslöshetsnämnd*, vilken består av en ordförande jämte suppleant för denne, förordnade för viss tid av överståthållar-ämbetet, efter förslag av vederbörande kommunala myndighet, samt minst fyra och högst tio (f. n. åtta) av stadsfullmäktige för viss tid valda ledamöter med minst hälften så många suppleanter.

Arbetslöshetsnämndens verksamhet omfattar i huvudsak anordnande av beredskapsarbeten, statskommunala reserv- och arkivarbeten samt kurs- och understödsverksamhet.

Arbetslöshetsnämndens uppgift är i övrigt att anvisa arbetslösa till statliga beredskapsarbeten och arkivarbeten, att verkställa de under-

sökningar och utredningar samt göra de framställningar till stadens myndigheter eller andra, som på grund av arbetsmarknadens läge vid olika tillfällen kunna anses påkallade. Därjämte har nämnden vid olika tillfällen anordnat upp-läsningskurser för arbetslösa.

Sedan maj 1938 driver arbetslöshetsförvaltningen en verkstadsskola för utbildning av mekaniker, smeder och svetsare.

Statsbidrag till hjälpverksamheten utgår enligt ovannämnda författning.

I samarbete med fattigvårds- och barnavårds-nämnderna inrättades under år 1943 en för dessa nämnder och arbetslöshetsnämnden gemensam försöksbyrå i avsikt att pröva en central handläggning av vissa sociala ärenden. (Se härom sid. 267 och 271.)

Stadsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter i arbetslöshetsnämnden för år 1945 ägde rum den 4 december 1944. Stadsfullmäktiges senaste val av revisorer ägde rum samma dag. Ordförande och suppleant för ordföranden hava för år 1945 utsetts av överståthållarämbetet den 15 december 1944.

Författningar m. m. K. kung. 30 juni 1934 ang. statlig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid arbetslöshet, med ändr. jämlikt k. kung. 28 juni 1935, 30 juni 1936 och 30 juni 1937. Statens arbetsmarknadskommisions cirkulär till arbetslöshetsnämnderna: C 8 30 juni 1940, C 1 januari 1941, C 5 februari 1941, C 11 mars 1941, D 4 25 april 1941, C 45 30 juni 1941, D 10 juli 1941, D 1 februari 1942 och D 7 september 1943. Arbetsmarknadskommisionens i övrigt meddelade råd och anvisningar rörande hjälpverksamheten för arbetslösa.

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 9,232,027 kr.; kapitalbudgeten, 4,160,000 kr., lånemedel, i linjen 3,375,000 kr., inom linjen 657,000 kr., dessutom förlägsmedel 426,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 6,373,145 kr.

Arbetslöshetsnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av överståthållarämbetet).

Karlsson, Wictor E., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar utom lördagar 11—12.

Suppleant för ordföranden

(utsedd av överståthållarämbetet).

Ahlén, Anders E., civilingenjör, stadsfullm:s 1:e vice ordf.

Ledamöter

(utsedda av stadsfullmäktige).

Eklund, E. L., avdelningschef.
 Jarre, F. J., civiljägmästare, direktör.
 Ljung, A. J. H., metallarbetare, stadsfullm.
 Lydén, F. L., typograf.
 Lövgren, f. Eriksson, Hulda T., fru.
 Odholm, C. G. A., direktörsassistent.
 Qvarfordt, S. B., förmän.
 Wide, E. E., folkskollärare, stadsfullm.

*Suppleanter*¹⁾

(utsedda av stadsfullmäktige).

Britth, L. G., förste byråsekreterare.
 Carlsson, R. R., konsulent.
 Eurén, A. R., expeditör, stadsfullm.
 Jonsson, f. Lundquist, Clary H., fru., stadsfullm.
 Lindén, L. G. A., förbundssekreterare.
 Ronge, E. W., jägmästare.
 Wiklund, B. A., ingenjör.
 Åstrand, N., ombudsman, stadsfullm.

Sekreterare (600 kr.).

Anderson, K. E. H., sekreterare; t. »stads-
 huset» (se sid. 94).

Arbetslöshetsnämndens delegerade.

Arbetsdelegerade. Karlsson, Victor E.;
 Jarre, F. J.; Qvarfordt, S. B.
 Suppleanter: Eklund, E. L.; Lindén, L. G. A.;
 Ronge, E. W.; Åstrand, N.

Bostadsdelegerade. Karlsson, Victor E.,
 Lövgren, f. Eriksson, Hulda T.; Britth, L. G.;
 Wiklund, B. A.

Kursdelegerade. Jarre, F. J.; Wide, E. E.;
 Åstrand, N.

Suppleanter: Carlsson, R. R.; Eklund, E. L.

Tjänstedelegerade. Lövgren, f. Eriksson,
 Hulda T.; Eklund, E. L.; Lydén, F. L.

Suppleanter: Jonsson, f. Lundquist, Clary H.;
 Odholm, C. G. A.

¹⁾ Enligt nämndens beslut skall vid förfall för ledamöter i första hand inträda, för ledamöterna fru Lövgren, hrr Eklund, Jarre, Ljung, Lydén, Odholm, Qvarfordt och Wide suppleanterna fru Jonsson, hrr Britth, Ronge, Åstrand, Carlsson, Wiklund, Eurén och Lindén i nu nämnd ordning. I andra hand skall ordningen mellan suppleanterna avgöras i första rummet efter deras tjänstetid, men vid lika tjänstetid efter levnadsålder.

Understödsdelegerade. Ljung, A. J. H.; **Arbn**
 Lydén, F. L.; Odholm, C. G. A.

Suppleanter: Lövgren, f. Eriksson, Hulda T.;
 Britth, L. G.; Eurén, A. R.

Arbetslöshetsnämndens revisorer.

Arbetslöshetsnämndens verksamhet granskas av tre revisorer, vilka årligen utses, en av överståthållarämbetet, efter anmälan av vederbörande kommunala myndighet, och två jämte två suppleanter av stadsfullmäktige. De av stadsfullmäktige utsedda revisorerna granska jämväl familjebidragsnämndens och folkköksstyrelsens verksamhet.

Oliv, L. J., kanslist (utsedd av överståthållarämbetet); Bohman, B. G., sekreterare, Sundin, T. W., tullpackhusförmän, stadsfullm. (utsedda av stadsfullm.).

Suppleanter: Sörlin, B. E., kanslist (utsedd av överståthållarämbetet); Fredrikson, Anny L., fröken, Stjernström, G. V., frisörmästare (utsedda av stadsfullm.).

Arbetslöshetsnämndens expedition.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25,
 1 tr. (postadress: postfack, Stockholm 1);
 postgirokonto nr 54832; t. »sociala nämnderna»; expeditionstid 9—15 (lördagar och dag före helgdag 9—14).

E. o. direktör (XXVI).

Helin, M. S.; mottagningstid: 9,30—10,30.

Kansliavdelningen.*E. o. förste kammarsskrivare* (XVII).

Almé, Hj. E., tjl. (se sid. 258).

*Direktörens kansli.**E. o. kammarsskrivare* (XV).

Hemper, S. E. O., Åkerstam, O. G., tf.; Karlsson, Å. K. A.

E. o. förste assistent (XIV).

Holm, N. O., tjl. (se sid. 308), tf. Weidenhielm, C. A. H.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Söderman, K. E.

En extra amanuens (3,720 kr.), två extra assistenter (3,480—3,180 kr.), en e. o. kontorsskrivare (IX), ett e. o. kontorsbiträde (V), fyra extra kontorsbiträden (2,400—

ArbN 1,980 kr.), en *e. o. förste expeditionsvakt* (VIII), ett *extra expeditionsträde* (1,380 kr.).

Diariet.

En *extra kontorsskrivare* (4,044 kr.),
fyra *extra kontorsbiträden* (2,400—1,980 kr.).

Skrivcentralen.

En *e. o. kontorsskrivare* (IX), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), sex *extra kontorsbiträden* (2,400—1,980 kr.).

Kravsektionen.

Östra järnväggsgatan 24, 1 tr., C.

Expeditionstid: alla vardagar 9—14 samt dessutom helgfria fredagar 17—20 (dock ej dag före helgdag).

E. o. kammarskrivare (XV).

Östlund, O. V., tjl. (se sid. 178), *tf. Strindmar*, T. A.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Jungmarker, B. E.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Persson, S. S.; Westergård, S. O.

Aderton *extra assistenter* (3,780—3,180 kr.), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), två *e. o. kontorsbiträden* (V), tio *extra kontorsbiträden* (2,400—1,980 kr.).

Tekniska avdelningen.

Vasagatan 23—25, 1 tr., C.

E. o. arbetschef (XXIII).

Berger, E. J.; mottagningstid: 14—15.

E. o. ingenjör (XX).

Sandin, E. A. V.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Janrik, G. H.

Fyra *e. o. verkmästare* (XIV), en *extra verkmästare* (4,320 kr.), två *extra biträdande verkmästare* (3,480—3,180 kr.), en *e. o. förrådsverkmästare* (3 kl.) (IX), fem *extra kontorister* (2,940—2,760 kr.), sex *extra utsättare* (2,940—2,340 kr.).

Kamerala avdelningen.

Norra Bantorget 29, 2 tr., C.; expeditionstid: 9—15 (lördagar och dag före helgdag 9—14).

E. o. kamrerare (3 kl.) (XIX)

(dessutom tilläggsarvode 2,100 kr. utan rörligt tillägg).

Nilsson, T. W. R.; mottagningstid: 9—11.

E. o. kammarskrivare (XV).

Vakant, *tf. Holm*, N. O.

Extra kammarskrivare (6,180 kr.).

Husberg, K.

E. o. kontorsassistent och kassör (XIII).

Andersson, f. Eklund, E. M. A. (Wiran).

E. o. kontorsassistent (XIII).

Vakant, *tf. Rosenblad*, O. F.

Två *extra assistenter* (3,180—2,760 kr.), en *e. o. kontorsskrivare* (IX), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), ett *extra första kontorsbiträde* (2,460 kr.), tre *e. o. kontorsbiträden* (V), sjutton *extra kontorsbiträden* (2,400—1,980 kr.), två *extra stansoperatriser* (2,400—2,220 kr.), två *extra comptometeroperatriser* (2,220 kr.), tre *extra adressmaskinoperatörer* (2,040—1,740 kr.), en *e. o. expeditionsvakt* (VI), ett *extra expeditionsvaktsbiträde* (1,380 kr.).

Utbetalningskassan för arbetslöshetsärenden.

Östra Järnväggsgatan 24 n. b., C.

Ett *e. o. första kontorsbiträde* och *kassör* (VII), ett *e. o. kontorsbiträde* (V).

Hemortslöneexpeditionen.

Kungsgatan 78, 4 tr., C.; t. 5208 80.

E. o. förste assistent (XIV).

Husberg, K., tjl. (se ovan), *tf. Blomstrand*, C. E.

Tretton *extra kontorsbiträden* 2,400—1,980 kr.).

Sociala avdelningen.

Norra Bantorget 29, 1 tr., C.; expeditionstid: 9—15 (lördagar och dag före helgdag 9—14).

E. o. inspektör (XIX).

(dessutom tilläggsarvode 2,100 kr. utan rörligt tillägg).

Hallberg, E. G.; mottagningstid: 9—11.

Mottagningssektionen för arbetslösa.

Östra Järnväggsgatan 24, n. b., C.; expeditionstid: vardagar 8,30—11.

E. o. förste assistent (XIV).

Hedman, E. T.

Tre *extra assistenter* (3,780 kr.), en *extra expeditionsvakt* (1,380 kr.).

Beredningssektionen för arbetslöshetsärenden.

Norra Bantorget 29, 1 tr., C.

E. o. kammarsskrivare (XV).

Ljungquist, K. H., tjl. (se sid. 272), *tf.* Bölling, J. G.

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Östmark, K. E., tjl. (se nedan), *tf.* Anagrius, B. F.; en vakant, *tf.* Welander, f. Karlsson, Elsa M. A.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Agelfors, G. V.; Anagrius, B. F., tjl. (se ovan); Anderson, C. W.; Forsten, S. M. (se sid. 310); Nordell, f. Sjöblom, Anna K. H.; Rosenlund, T. L. (se sid. 271); Ström, E. E.

Sex *extra* assistenter (3,780—2,880 kr.), en *e. o. kontorsskrivare* (IX), tre *extra expeditionsvaksbiträden* (1,980—1,560 kr.).

Arbetslöshetsbyrå A

(för Storkyrkoförsamlingen samt Klara, Adolf Fredriks, Gustav Vasa, Matteus, Jakobs, Johannes, Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar).

Personer, boende inom byråns verksamhetsområde hava att vid behov av arbetslöshetshjälp ingiva ansökan härom å mottagningssektionen för arbetslösa (se sid. 308).

Arbetslöshetsbyrå B

(för Katarina, Sofia, Maria Magdalena församlingar samt den del av Högalids församling, som ligger öster om linjen Årstaviken—Jägargatan—Sköldgatan—Ringvägen norr ut—Yttersta Tvärgränd—Mälaren samt Enschede församling).

Ringvägen 83, Sö.; t. 44 39 36 (förste assistent); 44 39 35, 44 35 97 (expedition); 40 44 50 (kassa); 44 45 64 (mottagning för arbetslösa); 44 35 92, 44 35 93, 44 35 94, 44 40 33, 44 40 34 (utredningsassistenter); 44 45 65 (beredning); expeditionstid: vardagar 8,30—11.

E. o. förste assistent (XIV).

Larenus, K. N. H.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Åkerstam, O. G., tjl. (se sid. 307).

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Andersson, S. V., tjl. (se sid. 268), *tf.* Kjellén, f. Sandnes, Elsie A. V.; Eidem, S. A. R., tjl. (se sid. 274), *tf.* Andersson, E. E.; Engström, K. P.; Ringström, P. A. W.; Weidenhielm, C. A. H., tjl. (se ovan), *tf.* Carlweitz, B. M.; en vakant, *tf.* Davidsson, A. A.

Åtta *extra* assistenter (3,780—2,760 kr.), ett *e. o. första kontorsbiträde* och kassör (VII), två *e. o. kontorsbiträden* (V), ett *extra kontorsbiträde* (1,980 kr.), ett *extra expeditionsvaksbiträde* (2,580 kr.).

Arbetslöshetsbyrå C

(för den återstående delen av Högalids församling samt Brännkyrka församling).

Liljeholmens skola, Liljeholmen, Stockholm 9.

Arbetslöshetsbyrån C är tills vidare stängd.

Personer, boende inom byråns verksamhetsområde, hava att vid behov av arbetslöshetshjälp ingiva ansökan härom å arbetslöshetsbyrå B, Ringvägen 83, Sö.

Personer, boende inom Kungsholms, S:t Görans samt Bromma församlingar, hava att vid behov av arbetslöshetshjälp ingiva ansökan där om å fattigvårdsn:s sociala byrå nr V, se sid. 271, Svedbergsplan 2, K.; expeditionstid: vardagar 9—11.

Mottagningssektionen för familjebidragsärenden.

Östra Järnväggsgatan 24, 1 tr., C.: expeditionstid: 8,30—14 (lördagar och dag före helgdag 8,30—12 samt helgfria fredagar 18—20 utom dag före helgdag).

Extra kammarsskrivare (4,560 kr.).

Hammarström, f. Falk, K. M. (Maja).

Fem *extra* assistenter (3,780—3,180 kr.), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.), en *e. o. expeditionsvakt* (VI), tre *extra expeditionsvaksbiträden* (1,380 kr.).

Utredningssektionen för familjebidragsärenden.

Kungsgatan 78, 2 och 4 tr., C.; t. 52 08 80.

Extra förste assistent (4,320 kr.).

Svenonius, f. Eiritz, Carin I.

Åtta *extra* assistenter (3,480—2,760 kr.), ett *extra kontorsbiträde* (2,220 kr.).

Beredningssektionen för familjebidragsärenden.

Norra Bantorget 29, 2 tr., C.

Extra kammarsskrivare (6,180 kr.).

Östmark, K. E.

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Hoff, A.; Strindmar, T. A., tjl. (se ovan), *tf.* Jämtin, B. H.

ArbN *E. o. assistenter (1 kl.) (XII).*

Algard, E. L.; Blomstrand, C. E., tjl. (se sid. 308), *tf. Hjertstrand, f. Lissegårdh, E. Ingrid K., Jämtin, B. H.*, tjl. (se ovan).

Femton *extra assistenter* (3,780—2,760 kr.), ett *extra kontorsbiträde* (1,980 kr.).

Kontrollsektionen för familjebidrags-
ärenden.

Extra förste assistent (4,320 kr.).

Segersten, f. Hellgren, Karin M.

Tre *extra assistenter* (2,880—2,760 kr.),
fjorton *extra kontorsbiträden* (2,400—1,980 kr.).

Verkstadsskolan.

Fatburgsgatan 12, Sö.; t. 40 07 78 (föreståndaren); 40 20 11 (expeditionen); 40 84 77 (lärarna).

E. o. kursföreståndare (XXI).

Olsson, S. A.

En *extra förste yrkeslärare* (5,100 kr.),
en *extra kontorsassistent* (4,020 kr.), en
extra kontorist (2,940 kr.), ett *extra kontorsbiträde* (2,220 kr.), en *extra verktygsutlämnare* (2,940 kr.); därjämte tjänstgöra elva *extra yrkeslärare*, en *extra ämneslärare* (samtliga anställda av statens arbetsmarknadskommision).

Sociala upplysningsbyrån.

— Stockholms stads i samarbete med
Stockholms kvinnoberedskap. —

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25, 2 tr., rum 203; t. »sociala nämnderna»; expeditionstid: 9—12, dessutom tisdagar och fredagar 18,30—19,30.

Sedan stadskollegiet beslutit dels bemyndiga
arbetslöshetsnämnden och familjebidragsnämnden

att på lämpligt sätt anordna en provisorisk rådgivnings- och upplysningsverksamhet beträffande den sociala verksamheten i Stockholm, dels ock medgiva att därmed förenade kostnader skulle få bestridas av till arbetslöshetsnämnden anvisade medel, hava arbetslöshetsnämnden och familjebidragsnämnden i samarbete med Stockholms kvinnoberedskap inrättat en social upplysningsbyrå, vilken skall lämna råd och upplysningar i sociala frågor. Därutöver skall byråns personal vid behov bistå den besökande allmänheten med bland annat upprättandet av vissa ansökningshandlingar. Verksamheten skall även i viss mån omfatta förmedling av hjälp till hemmen vid inträffade sjukdomsfall och dylikt, då hjälpsökande av ekonomiska skäl är förhindrad att vidtaga nödiga åtgärder. Anvisning å för hembesök och hjälp i hemmen lämpliga personer lämnas av Stockholms kvinnoberedskap.

Byråns förvaltning har uppdragits åt en delegation, bestående av en representant för arbetslöshetsnämnden och en för familjebidragsnämnden jämte de bägge nämndernas direktör. Enligt arbetslöshetsnämnden och familjebidragsnämndens beslut äger delegationen att med sig adjungera tvenne representanter för Stockholms kvinnoberedskap.

Delegerade.

Wide, E. E., folkskollärare, stadsfullm., ordf. (utsedd av arbetslöshetsnämnden); **Håstad, E. W.**, docent (utsedd av familjebidragsnämnden); **Helin, M. S.**, direktör (utsedd av arbetslöshetsnämnden och familjebidragsnämnden); **Juhlin-Dannfelt, f. Gentile, Brita E.**, fru, **Johansson-Visborg, Anna S.**, fru, stadsfullm. (utsedda av Stockholms kvinnoberedskap).

Expedition.

E. o. assistent (XII).

Forsten, S. M.

Styrelsen över Stockholms stads arbetsförmedling.

Arbetsförmedlingen.

Regeringsgatan 79, C.; t. >stadens arbetsförmedling>; telegramadr. >förmedlingen>; ang. adresser, telefoner och expeditionstider för de särsk. kontoren och avdelningarna, se nedan.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare ärg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 6 december 1904 att upprätta *Stockholms stads arbetsförmedling*, och den 22 september 1905 trädde denna i verksamhet.

Enligt lag den 15 juni 1934 skall offentlig förmedling av arbetsanställning vara anordnad i varje landstingsområde och i varje stad, som icke deltagit i landsting.

I nämnda lag lämnas föreskrifter om verksamhetens ordnande och ledning samt om socialstyrelsens befogenheter i dess egenskap av tillsynsmyndighet ävensom om statsbidrag för arbetsförmedlingsverksamhetens bedrivande m. m. En utförligare redogörelse för lagens innehåll och för förmedlingens arbetsuppgifter återfinnes i kommunalkalendern år 1941 (sid. 148). Den 30 december 1939 har utfärdats lag om tjänsteplikt, vilken enligt lag den 17 mars 1944 gäller t. o. m. den 30 juni 1945. I 2 kap. av lagen om tjänsteplikt finnas bestämmelser om arbetsförmedling. Därast k. m:t därom förordnar, skall arbetsförmedlingsanstalt enligt 1934 års lag om offentlig arbetsförmedling stå under statlig ledning. Genom k. kung. den 26 april 1940, med ändr., har k. m:t utfärdat sådant förordnande om statlig ledning av den offentliga arbetsförmedlingen t. o. m. den 30 juni 1945. Vidare har genom k. kung. den 30 juni 1943 om ändring av nämnda kungörelse förordnats bl. a., att 2—5, 7 och 9—12 §§ av 1934 års lag om offentlig arbetsförmedling icke skall äga tillämpning.

Oaktat ifrågavarande bestämmelser fortgår dock arbetsförmedlingsverksamheten i stort sett enligt samma linjer och i samma former som tidigare, men arbetsförmedlingen skall utöver sina tidigare uppgifter fullgöra vad tjänstepliktslagen

ålägger densamma. Arbetsförmedlingsanstalterna stå under ledning av länsarbetsnämnderna, i Stockholm *Arbetsnämnden i Stockholms stad*, vilka utses av k. m:t. (Ang. arbetsnämndens sammansättning, se sid. 313.) Chefsmyndighet är statens arbetsmarknadskommission, till vilken statistiska och andra redogörelser över verksamheten och arbetsmarknadsläget månatligen lämnas. Kostnaderna för verksamheten med undantag för pensioner bestridas helt av statsmedel. För av kommunal myndighet till f. d. befattningshavare vid arbetsförmedlingen utbetalda pensioner utgår statsbidrag med 50 %. Arbetsförmedlingens personal är underställd arbetsnämnden. Från och med den 1 juli 1941 har personalens avlöningsförhållanden reglerats i enlighet med civila icke-ordinarie-reglementet, ehuru någon reell övergång till statstjänst icke ägt rum.

På grund av lokalsvårigheter och andra omständigheter har arbetsförmedlingsverksamheten i viss utsträckning decentraliserats. Å huvudkontoret inrymmas — förutom kansli — specialavdelningar för olika yrkesgrupper. Kontorist- och teknikerförmedlingen, sjömansförmedlingen, ungdomsförmedlingen, student- och lärarförmedlingen, hotell- och restaurangförmedlingen, utlänningsförmedlingen, sociala kuratorerna, affärsförmedlingen, artist- och musikerförmedlingen samt avdelningarna för hemhjälp — med undantag av tvätt- och rengöringsarbeterskor — äro inrymda i andra lokaler. Dessutom finnas speciella hemhjälpbyråer i Bromma och Enskede. Efter beslut av stadsfullmäktige har inrättats en särskild kommunalarbetsareavdelning, förlagd till huvudkontoret, med expedition och arbetarregister.

Den 19 april 1943 förrättade stadsfullmäktige val av tio ledamöter och lika många suppleanter i styrelsen för arbetsförmedlingen för tiden intill utgången av år 1946. Halva antalet av ledamöterna jämte suppleanterna skola anses företräda arbetsgivarnas samt halva antalet av ledamöterna och suppleanterna arbetarnas intressen.

Stadskollegiet beslöt den 11 januari 1945 att föredragningen av arbetsförmedlingsärenden skulle överflyttas från personalroteln till socialroteln.

AS

Författningar. Instruktion för styrelsen över Stockholms stads arbetsförmedling fastställd av k. m:t 19 mars 1920, med ändr. 1 ang. 1930 och 31 dec. 1934 (Kf 1935: nr 2). Reglemente för Stockholms stads arbetsförmedling, antaget av SF 15 okt. 1934 och godkänt av socialstyrelsen 1 febr. 1935 (Kf 1935: nr 3). Lag 15 juni 1934 om offentlig arbetsförmedling. Lag om tjänsteplikt 30 dec. 1939. Lagar om fortsatt giltighet av sistnämnda lag 14 mars 1941, 27 mars 1942, 30 juni 1943 och 17 mars 1944. K. kung. 7 maj 1940 ang. statlig ledning av den offentliga arbetsförmedlingen, med ändr.

(Arbetsförmedlingen har för närvarande icke något kommunalt anslag.)

Arbetsförmedlingens styrelses ledamöter.

Ordförande

(utsedd av överståthållarämbetet för åren 1943—1946).

Eriksson, K., f. d. försäkringsdirektör.

Ordförandens suppleant

(utsedd av överståthållarämbetet för åren 1943—1946).

Vakant.

Övriga ledamöter

(valda av stadsfullmäktige för tiden intill utgången av år 1946).

Arbetsgivarrepresentanter:

Enestad, J. I., direktör.

Garsten, B. C., ombudsman.

Hökerberg, f. Bergström, Eva M. Ch., redaktör.
Styrman, G. A., verkst. direktör, stadsfullm.
Svensson, A., direktör.

Arbetsarrepresentanter:

Adolfsson, F. K., kassör.

Ekendahl, f. Pettersson, Sigrid H. E., ombudsman.

Grönvall, J. K. (Hanna), hembiträde.

Malmberg, G. E., ombudsman.

Ohlson, V. G. H., tjänsteman.

Suppleanter

(utsedda av stadsfullmäktige).

Arbetsgivarrepresentanter:

Ahlén, Anders E., civilingenjör, stadsfullm:s 1:e vice ordf.

Bäckman, O. H., grosshandlare.

Hagström, f. Svensson, Anna M., riksstudieledare, stadsfullm.

Henning, K. A., verkst. direktör.

Widegren, f. Olovsson, Olga J. B., fru.

Arbetsarrepresentanter:

Becker, f. Eriksson, Anna M. K., sköterskebiträde.

Johansson, K. B. M., ombudsman.

Ohlsson, G. H., ombudsman.

Törnqvist, J. E., justerare, stadsfullm.

Åsbrink, P., ombudsman.

Revisorer för revisionen av styrelsens räkenskaper och förvaltning hava senast utsetts av överståthållarämbetet den 14 januari 1943 och av stadsfullmäktige den 6 december 1943 (se Kommunalkalendern 1944: sid. 150).

Arbetsnämnden i Stockholms stad

(utsedd av k. m:t).

Regeringsgatan 79—81 (postadress: Box 3190, Stockholm 3; postgirokonto nr 182050).

Till biträde åt statens arbetsmarknadskommission skall i varje län samt i Stockholms stad finnas en länsarbetsnämnd, för staden kallad allenast *arbetsnämnd*. Länsarbetsnämnd åligger bl. a. att inom sitt område följa utvecklingen på arbetsmarknadsområdet samt att utföra de uppgifter, som av kommissionen överlämnas till nämnden.

Arbetsnämnden består av en ordförande och fem ledamöter. En av ledamöterna är vice ordförande. För en var ledamot, utom vice ordförande, skall finnas personlig ersättare.

K. m:t förordnar för en tid av fyra år i sänder ordförande, ledamöter och ersättare, varvid en av ledamöterna förordnas att vara vice ordförande. Stadskollegiet har att, senast en månad före ingången av den tid förordnandet avser, avgiva förslag avseende fyra ledamöter och ersättare för dem.

Vid sidan av arbetsnämnden finnes en rådgivande församling, kallad *arbetsnämndens råd*. I detta råd utser stadskollegiet tre ledamöter (se vidare nedan).

Författningar. K. kung. 7 maj 1940 om länsarbetsnämnder. K. kung. 20 okt. 1944 ang. ändr. i nämnda kung.

Arbetsnämndens ledamöter.

Ordförande.

Eriksson, Bertil K. J., ombudsman, stadskollegiets ordf.

Vice ordförande.

Göransson, G. G., vice verkst. direktör.

Ledamöter.

Karlén, E., expeditiönsföreståndare; **Lindblad**, T. A., civilingenjör; **Lundström**, W. A., ombudsman; **Wahlbärj**, J., annonschef, stadsfullm.

Ersättare: **Heffler**, O. A. F., tjänsteman (för Karlén); **Öhlin**, A. I., verkst. direktör (för Lindblad); **Johansson**, Erik G., förbundskassör, stadsfullm. (för Lundström); **Anderson**, Knut Hj., tjänsteman, stadsfullm. (för Wahlbärj).

Arbetsnämndens råd.

Ledamöter

(utsedda av stadskollegiet).

Helin, M. S., direktör; **Josephsson**, M. O., fil. lic.; **Karlsson**, Victor E., borgarråd, stadsfullm.

Direktör hos arbetsnämnden: **Gullberg**, S. P. E. (se nedan).

Direktörens ställföreträdare: **Elmér**, G. K. A., *tf.*

Tjänstemän.

Direktör.

Gullberg, S. P. E.

Inspektörer.

Svenson, H. E.; **Bergh**, E. A., tjl., *tf.* **Elmér**, G. K. A.

Förste assistenter.

Thunander, K. D.; **Traung**, f. Bäckström, Märta; **Lindberg**, W. Ax:son; **Strömberg**, Ch. A. C. W.; **Wagner**, S. A.; **Olin**, M. L. O.

E. o. förste assistent.

Plomark, E.

Assistenter.

Richert, f. Hesselius, Gunel S. M.; **Lidberg**, Delia S.; **Becker**, f. Mellberg, Hertha A.; **Carlsson**, Berta M. T.; **Barck-Lagergren**, Kajsa I. G.; **Thysell**, Siri M. Ch.; **Nylund**, A. Karin.

E. o. assistenter.

Bormann, B. C.; **Johansson**, O. E.; **Blomqvist**, K. G.; **Lundqvist**, Å. A. G. A.; **Karlberg**, R. Margit I.; **Engvall**, G. H.; **Pihlblad**, J. P.; **Dankert**, f. Westerlund, D. E. (Dorrit); **Howby**, F.; **Larsson**, f. Engberg, Olga E.; **Heidenblad**, f. Reindahl, Greta K.; **Ericsson**, f. Lundqvist, Karin H.

Ett *första kontorsbiträde*, två *expeditiönsvakter*, en *e. o. expeditiönsvakt*.

Av *arbetsnämnden* anställda äro dessutom: 2 *inspektörer*, 6 *amanuenser*, 1 *kon-*

AS *sulent, 116 assistenter, 1 kanslibiträde, 4 kontorsbiträden, 30 skrivbiträden samt 5 expeditionsvaktsbiträden.*

Huvudkontoret.

Regeringsgatan 79—81 och Brunnsgatan 22 (postadress: Box 3190, Stockholm 3; postgirokonto nr 182050); t. »stadens arbetsförmedling», Arbetsnämndens kansli: 9—17 (lördagar 9—15).

Manliga expeditioner. Expeditionstid: 7—17 (lördagar 9—15). Avdelningar för järn- och metallarbetare, hantverks- och fabriksarbetare, handelsarbetare, byggnadsarbetare samt grovarbetare. — Bagarförmedlingen 6—17 och rekryteringsavdelningen för fasta anställningar vid försvarsväsendet 9—17; lördagar 9—15. — Kommunalarbetareavdelningen 9—13. Kvinnliga expeditioner. Avdelning för hantverks- och fabriksarbeterskor 9—17 (lördagar 9—15), textil- och beklädnadsarbeterskor 9—17 (lördagar 9—15), tvätt- och rengöringsarbeterskor 8—17 (lördagar 9—15).

Kontorist- och teknikerförmedlingen.

Smålandsgatan 31 A, 1 tr. och Regeringsgatan 47, 2 tr. (postadress: Box 3190, Stockholm 3); t. »stadens arbetsförmedling»; expeditionstid: 9—17 (lördagar 9—15).

Hotell- och restaurangförmedlingen.

Vattugatan 9 (postadress: Box 3190, Stockholm 3); t. »stadens arbetsförmedling»; expeditionstid: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—15).

Affärsförmedlingen.

Norra Smedjegatan 13 (postadress: Box 3190, Stockholm 3); t. »stadens arbetsförmedling»; expeditionstid 9—17 (lördagar 9—15).

Artist- och musikerförmedlingen.

Riddargatan 35—37, Ö. (postadress: Box 3190, Stockholm 3); t. »stadens arbetsförmedling»; expeditionstid 9—17 (lördagar 9—15).

Hemhjälpcentralen.

Brinkebergstorg 14 (postadress: Box 3190, Stockholm 3); t. »stadens arbetsförmedling»;

expeditionstid: 9—17 (lördagar 9—15). Avdelningar för husföreståndarinor, kokerskor och husor, hembiträden, städerskor och tillfällig hemhjälp. Avdelning för examinerade barnsköterskor, anstaltspersonal, tandsköterkor och tandtekniker.

Bromma hemhjälpssbyrå.

Gustavslundsvägen 165, Äppelvikens; t. 26 00 67, 26 00 68; expeditionstid: 9—16 (lördagar 9—15).

Enskede hemhjälpssbyrå.

Konstgutarvägen 14, Enskede 5, t. 48 04 40, 48 04 41; expeditionstid: 9—16 (lördagar 9—15).

Ungdomsförmedlingen och yrkesvägledningsbyrån.

Västmannagatan 52, Va.; t. »stadens arbetsförmedling»; expeditionstid: 9—17 (lördagar 9—15). Kvällsmottagning tisdagar och fredagar 18—20.

Sjömansförmedlingen.

Skeppsbron 46, C.; t. 10 62 84, 20 27 83 (manl. avd.), 10 73 60 (kvinnl. avd.), 11 16 79 (insjöflottan); telegramadr.: »förhyrning»; expeditionstid: 9—17 (lördagar 9—15).

Stockholms studentkårers arbetsförmedling och folkskollärarförmedlingen.

Expedition: Drottninggatan 116, Va.; t. »stadens arbetsförmedling»; expeditionstid: 10—16 (lördagar 10—14).

Studentförmedlingen avser att anskaffa anställningar åt vid högskolor och universitet studerande ävensom åt därifrån utexaminerade. Folkskollärarförmedlingen förmedlar lärarplatser av olika slag. Båda samarbeta med studentförmedlingarna i Göteborg, Lund och Uppsala och med lärarförmedlingarna å orter, där sådana finnas samt med övriga offentliga arbetsförmedlingar.

Arbetsberedningskontoret i Stockholm.

Drottninggatan 43 (postadress: Box 3190, Stockholm 3); t. »stadens arbetsförmedling»; expeditionstid 9—17 (lördagar 9—15).

Utlänningsförmedlingen.

Norra Smedjegatan 13 (postadress: Box 3190, Stockholm 3); t. »stadens arbetsförmedling»; expeditionstid 9—13.

Stockholms stads nykterhetsnämnd.

Nykterhetsnämnden.

Scheelegatan 5, 1 tr., K. (postgirokontonr 100 033); t. 52 01 50.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöto den 19 juni 1916 att tillsätta *Stockholms stads nykterhetsnämnd*. Nämnden trädde i verksamhet den 1 november s. å.

Lagen den 12 juni 1931 om behandling av alkoholister (alkoholistlag) stadgar, att om någon är hemfallen åt alkoholmissbruk och han i följd därav finnes vara farlig för annans personliga säkerhet eller eget liv, eller utsätta någon, som han jämlikt stadgande i lag är skyldig att försörja, för nöd eller uppenbar vanvård eller eljest grovt brista i sina plikter mot sådan person, eller ligga det allmänna, sin familj eller annan till last, eller vara ur stånd att taga vård om sig själv, eller föra ett för närboende eller andra grovt störande levnadssätt, skola åtgärder vidtagas för hans återförande till ett nyktert och ordentligt liv. Detta gäller även, där person, som är hemfallen åt alkoholmissbruk, blivit under de två senast förflutna åren tre eller flera gånger dömd till ansvar för fylleri eller för ett kringflackande liv. Polis- och åklagarmyndighet samt läkare äro skyldiga anmäla till nämnd alkoholmissbruk, varom de i sin verksamhet erhållit kännedom. Länsstyrelse (överståthållarämbetet) kan, i den ordning lagen föreskriver, förordna om sådan persons intagning å allmän alkoholistanstalt. Allmän alkoholistanstalt är antingen anstalt, som av staten inrättats för sådant ändamål, eller av landsting, kommun, förening eller stiftelse eller annan anordnad anstalt, som av konungen erkänts såsom allmän alkoholistanstalt. Hithörande frågor handläggas av kommunens nykterhetsnämnd. Ansökan om internering göres i regel av nykterhetsnämnden men kan även i vissa fall göras av polismyndighet.

Anstalter inom den organiserade alkoholistvården äro av tre slag, nämligen statsanstalter, erkända alkoholistanstalter, d. v. s. av landsting, kommuner, föreningar eller stiftelser anordnade anstalter, vilka av k. m:t erkänts såsom allmänna, samt statsunderstödda enskilda anstalter.

Å dessa anstalter kunna personer, som äro hemfallna åt alkoholmissbruk interneras eller beredas frivilligt sökt vård. Män och kvinnor skola vårdas å skilda anstalter. Socialstyrelsen är uppsiktsmyndighet för alkoholistvården. Styrelsens nykterhetsvårdsbyrå meddelar i varje särskilt intagningsfall anvisning å den anstalt, som må ifrågakomma. (Beträffande nykterhetsnämndens inackorderingshem vid Älvsjö, se nedan.)

Förutom alkoholistvården har nykterhetsnämnden till uppgift att handlägga frågor rörande nykterhetstillståndet inom Stockholm ävensom att förvalta de medel, som av stadsfullmäktige anslås till nykterhetens befrämjande inom staden eller eljest ställas till nämndens förfogande.

Även vissa andra särskilda uppgifter hava ålagts nykterhetsnämnden. Sålunda skall nämndens yttrande inhämtas över ansökan av systembolag om tillstånd till årsutskänkning. Detta gäller även, när fråga är om tillfällig utskänkning av rusdrycker. Vidare skall nykterhetsnämnden genom ett ombud deltaga i besiktning av lokaler, vilka skola användas för detaljhandel med spritdrycker, vin, pilsnerdricka samt alkoholfria drycker (jfr sid. 31). Jämlikt k. förordningen den 8 maj 1925 angående försäljning av vissa alkoholfria och därmed jämförliga drycker har överståthållarämbetet, bl. a. i syfte att erhålla bättre möjligheter till kontroll över s. k. nykterhetskaféer, på hemställan av stadsfullmäktige förordnat, att utskänkning av alkoholfria drycker i Stockholm icke må bedrivas utan av ämbetet meddelat tillstånd. Över ansökan härom skall yttrande inhämtas från nykterhetsnämnden. (Yttranden över framställningar om tillstånd till utskänkning och utminuterer av pilsnerdricka avgivas däremot ej av nykterhetsnämnden utan av stadsfullmäktige efter beredning hos fullmäktiges utskänkningskommitté, se sid. 86.)

Enligt k. motorfordonsförordningen den 23 oktober 1936 skall vidare polismyndigheten före utfärdande av i förordningen omnämnt intyg rörande körkortssökandes nykterhet m. m. höra vederbörande nykterhetsnämnd angående sökandens nykterhetsförhållanden.

Slutligen har nykterhetsnämnden: att övervaka nykterhetstillståndet inom kommunen och att för sådant ändamål söka förebygga och motverka onykterhet och dryckenskap, genom upplysningar, råd och anvisningar till systembolag

NN

och andra försäljare av alkoholhaltiga drycker eller ersättningsmedel därför samt genom åtgärder mot olaglig försäljning av sådana drycker eller ersättningsmedel; att verka för nycterhetsfrämjande åtgärder genom framställningar och yttranden till vederbörande myndigheter samt att tillhandagå enskilda personer med de råd och upplysningar, som äga samband med nämndens uppgifter. Nämnden skall årligen avgiva berättelse över nycterhetstillståndet inom kommunen.

Fr. o. m. den 1 april 1945 handläggas vissa alkoholistvårdsärenden försöksvis vid fattigvårdsnämndens sociala byrå nr V, se sid. 267.

Nycterhetsnämnden består av sju ledamöter och fyra suppleanter, utsedda av stadsfullmäktige för två kalenderår. Av ledamöterna skall en vara lagfare, en läkare och en kvinna. Av suppleanterna skall en vara kvinna. Nämnden utser årligen inom sig ordförande och vice ordförande. Det borgarråd, under vars föredragningskyldighet nämndens arbetsområde faller, f. n. borgarrådet för socialroteln, äger närvara vid dess sammanträden samt deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet. Nämnden utser inom sig delegationer, som handlägga frågor om tvångsinternering av alkoholister m. m.

Författningar. Instruktion för Stockholms stads nycterhetsnämnd, fastställd av k. m:t 31 jan. 1941 (Kf 1940: nr 71). Lag 12 juni 1931 ang. behandling av alkoholister, med ändr. K. kung. 27 maj 1932 med vissa närmare bestämmelser rörande alkoholistvården, med ändr. K. kung. 27 maj 1932 om understöd av statsmedel till nycterhetsnämndernas verksamhet, med ändr. K. kung. 27 maj 1932 om gottgörelse av statsmedel för vissa kostnader för vård av alkoholister, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 711). K. förordn. 18 juni 1937 ang. försäljning av rusdrycker, med ändr. K. förordn. 8 maj 1925 ang. försäljning av vissa alkoholfria och därmed jämförliga drycker, med ändr. K. kung. 19 sept. 1941 ang. vissa inskränkningar i detaljhandeln med rusdrycker.

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 306,448 kr., dessutom förlagsmedel 2,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 31,200 kr.

Nycterhetsnämndens ledamöter.

Ordförande.

Öhman, H. G., prakt. läkare.

Vice ordförande.

*Hedelius, A. Hj., lärare vid stadens tekniska mellanskola, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

*Axi, S. G. E., f. d. fängelsedirektör.

*Beijer, f. Jansson, G. L. M. (Gunda), fru, stadsfullm.

Frank, P. W., verkst. direktör, stadsfullm.

Hörlén, S. I., jur. kand.

*Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

Ferb, K. P. E., personalkonsulent.

*Froste, f. Melander, Margit S., fru, stadsfullm.

*Gau, H. A., förman.

Sörenson, J., förbundssekreterare, stadsfullm.

Nycterhetsnämndens delegerade.

Alkoholistvårdsdelegerade.

1:a delegationen: Öhman, H. G., ordf.; Frank, P. W.; Gau, H. A.

2:a delegationen: Hedelius, A. Hj., ordf.; Hörlén, S. I.; Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora).

Suppleanter: övriga nämndens ledamöter och suppleanter.

Delegerade för körkortsärenden.

Hedelius, A. Hj., ordf.; Axi, S. G. E.

Suppleanter: övriga nämndens ledamöter och suppleanter.

Tjänstedelegerade.

Öhman, H. G., ordf.; Beijer, f. Jansson, G. L. M. (Gunda); Hedelius, A. Hj.

Suppleanter: Hörlén, S. I.; Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora); Axi, S. G. E.

Sekreterare (1,380 kr.).

Anderberg, G. H. A., tjänstesekreterare (se sid. 116); träffas efter överenskommelse.

Revisorer.

Gemensamma för barnavårdsnämnden och nycterhetsnämnden (se sid. 285).

Nycterhetsnämndens expedition.

Scheelegatan 5, 1 tr., K.; t. 52 01 50; expeditionstid: alla vardagar 9—11 samt dessutom torsdag 17,30—18,30.

Expeditionen fungerar som nämndens beredande och verkställande organ och förestås av förste inspektören.

Instruktioner. Instruktioner för vissa befattningshavare hos Stockholms stads nycterhetsnämnd, fastställda av nämnden 19 dec. 1929 (Kf 1929: nr 69).

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 275,739 kr.; inkomster: driftbudgeten 10,650 kr.

¹⁾ Enligt nämndens beslut skola nämndens ledamöter vid förfall ersättas av suppleanterna hrr Gau, Ferb och Sörenson samt fru Froste i nu nämnd ordning.

Inspektör (1 kl.) (19).

Sällqvist, A. A., chef för expeditionen.

Inspektörer (3 kl.) (17).

Ölander, A. F.; Göransson, G. G.

E. o. inspektör (3 kl.) (XVII).

Lundström, S. G. E.

Extra inspektörer (6,120 — 5,160 kr.).

Mallmén, G. H.; Perup, J. W.

Inspektris (1 kl.) (12).

Löfwall, f. Sundberg, Astrid M. M.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Mallmén, G. H., tjl. (se ovan), *tf. Hägerman*, C. G. H.; *Blomström*, K. G. C., tjl. (se sid. 287), *tf. Carlsson*, A. L. (Anna Lisa); *Hellgren*, N. O. B.; *Fredgård*, G. Å. V.; *Hansson*, A. B. N.

Läkare (4,200 kr.).

Petrén, D. A.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Bjelkerud, G. F.

Ett *första kontorsbiträde* (7), ett *kontorsbiträde* (5), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), två *e. o. skrivbiträden* (IV), fyra *extra assistenter* (1 kl.) (3,780—2,880 kr.), fyra *extra skrivbiträden* (2,400—2,220 kr.), en *extra expeditiönsvakt* (2,340 kr.).

Nycterhetsnämndens inackorderingshem.

Solberga, Älvsjö 1; t. Örby 68.

Nycterhetsnämndens inackorderingshem är avsett för personer, vilka vid utskrivning från

alkoholistanstalt eller eljest sakna lämplig bostad. Vid hemmet, som sålunda är avsett för vård av mindre ingripande natur än internering å alkoholistanstalt, mottagas förutom från alkoholistanstalt utskrivna även andra under nycterhetsnämndens övervakning stående personer, vilka kunna anses i behov av det stöd, som hemmet kan skänka dem. Inackorderad person skall i allmänhet ej kvarbo å hemmet längre tid än sex månader i följd.

Nycterhetsnämnden har för inackorderingshemmet förhyrt en fastighetsnämnden tillhörig byggnad i Älvsjö. Plats kan där beredas för 15 personer.

Förvaltningen av hemmet har uppdragits åt en särskild av nycterhetsnämnden utsedd styrelse, bestående av tre personer.

Reglemente. Reglemente för Stockholms stads nycterhetsnämnds inackorderingshem, fastställt av nämnden 28 maj 1931 (Kf 1931: nr 70).

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 30,709 kr.; inkomster: driftbudgeten 20,550 kr.

Styrelse.

Axi, S. G. E., f. d. fängelsedirektör; *Kjellberg*, Gerda E., prakt. läkare; *Öhman*, H. G., prakt. läkare, ordf.

Suppleanter: *Andersson*, J. Eric, spårvägsman; *Lundh-Eriksson*, J. A. (Nanna), fru, författarinna.

Föreståndare (1,380 kr.).

Mallmén, G. H., extra inspektör (se ovan).

En *e. o. husmoder* (IV), två *biträden* (1 a).

Styrelsen för pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå.

Pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå.

Lilla Nygatan 5, 1 tr. (postadress: post-fack 2079, Stockholm 2; postgirokontonr 156 096): telefoner och expeditionstider: se nedan (expeditionen).

Stadsfullmäktige beslöt den 15 mars 1926 att inrätta en pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå, med uppgift att biträda pensionsnämnderna (se sid. 60) i deras verksamhet. Stadsfullmäktiges ifrågavarande beslut fastställdes av överståthållarämbetet den 1 april 1926. Till byrån har sammanförts det upplysnings- och expeditionarbete, som ankommer å pensionsnämnderna och som utan olägenhet för dessas verksamhet kan handläggas centralt. Pensionsärendenas sakliga prövning handhaves fortfarande av de olika pensionsnämnderna.

Å den centrala byrån finnes tillgängligt ett kortregister över alla de personer, som i Stockholm sökt eller erhållit pension, barnbidrag eller blindhetsersättning, varjämte därstädes sammanförts och ordnats de olika pensionsnämndernas arkiv.

Allmänheten erhåller å upplysnings- och registerbyrån kostnadsfritt råd och upplysningar såväl rörande barnbidrag och blindhetsersättning som den allmänna folkpensioneringen, ävensom beträffande den därmed förenade, av pensionsstyrelsen anordnade sjukvårdande verksamheten. I fråga om sistnämnda verksamhet, som huvudsakligen omfattar kurortsvård och yrkesutbildning, ombesörjer byrån, enligt överenskommelse med fattigvårdsnämnden, erforderlig utredning och skriftväxling ävensom utbetalning av beviljade yrkesutbildningsbidrag, stadgad övervakning under utbildningstiden m. m. Byråns tjänstemän biträda i övrigt med upprättande av ansökningar av olika slag, varjämte där tillhandahållas alla erforderliga blanketter och formulär.

Ansökningar om folkpension, barnbidrag och blindhetsersättning kunna inlämnas å byrån, som vidarebefordrar dem till de olika pensionsnämnderna. Byrån biträder även pensionsnämndernas ordförande med vissa expeditionella göromål

samt med vissa undersökningar rörande pensionssökande och pensionstagare.

Pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå skall i sin verksamhet uppehålla nödigt samarbete med övriga organ för stadens understödsverksamhet. Byrån står, jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 26 april 1926, under ledning av en styrelse, *styrelsen för pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå*, bestående av fem av stadsfullmäktige för ett år i sänder valda ledamöter, av vilka två samtidigt skola vara ordförande i pensionsnämnd, en ledamot av drätselnämnden samt en ledamot av fattigvårdsnämnden. Styrelsen väljer årligen inom sig ordförande och vice ordförande.

Författningar. SF:s beslut 15 mars och 26 april 1926 ang. inrättande av pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå (Kf 1926: nr 113).

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 89,183 kr.

Pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrås styrelses ledamöter.

Ordförande.

Eriksson, E. G. E., riksgäldsfullmäktig, kassaförv.

Vice ordförande.

Lindquist, C. G. A., aktuarie.

Övriga ledamöter.

Hallström, K. L. F., tjänsteman, vice kassaförv.

Löfgren, A., f. d. förbundsordförande.

Tomson, R. V., redaktör, stadsfullm.

Sekreterare.

Thulin, Y. T. (se nedan).

Revisorer.

Gemensamma för fattigvårdsnämnden, hemhjälpnämnden och styrelsen för pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå (se sid. 262).

Expedition.

Lilla Nygatan 5, 1 tr., C.; t. 20 22 89, 20 45 29, 20 62 03; expeditionstid: vardagar 10—14; dessutom tisdagar 19—20 och fredagar (utom juni—aug.) 19—20.

E. o. inspektör (1 kl.) (XIX)

(kurortsvårdsärenden).

Thulin, Y. T.

E. o. förste assistent (XIV)

(yrkesutbildningsärenden).

Sandberg, C. M. G.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Edling, B. Hj. M.; Josefsson, J. E., *tf.*

Extra assistent (3,780 kr.).

Eidenstedt, K. B.

Ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), ett *e. o. skrivbiträde* (IV), en *e. o. expeditionsvakt* (VI), ett *extra expeditionsvaktsbiträde* (1,380 kr.).

PNbS

Stockholms stads familjebidragsnämnd.

Familjebidragsnämnden.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25 (postadress: Stockholm 1); t. »familjebidragsnämnden»; expeditionstid: 9—11. Som utredande och verkställande organ fungerar arbetslöshetsorganisationen.

Enligt förut gällande k. förordning den 17 april 1940 om familjebidrag åt värnpliktiga vid krigstjänstgöring m. m. kunde kommun antingen inrätta särskild familjebidragsnämnd eller uppdraga åt annan kommunal myndighet att vara familjebidragsnämnd. I anslutning härtill beslöt stadsfullmäktige vid sammanträde den 22 april 1940 att tillsätta särskild nämnd, *Stockholms stads familjebidragsnämnd*, samt att arbetslöshetsförvaltningens organisation skulle fungera som familjebidragsnämndens utredande och verkställande organ. Nämnden trädde i verksamhet den 23 april 1940. Jämlikt nu gällande krigsfamiljebidragsförordning skall familjebidragsnämnd bestå av tre eller fem för fyra år valda ledamöter. Jämte ledamöterna utses suppleanter till lika antal. Nämnden utses inom sig ordförande och vice ordförande för ett år i sänder.

Familjebidragsnämnden skall till familjemedlemmar åt värnpliktiga ävensom åt värnpliktigt underbefäl i arméns reserv, som jämlikt § 28 mom. 1 i 1941 års värnpliktslag inkallats till militärtjänstgöring, utbetala familjebidrag. Med familjemedlemmar avses förutom den värnpliktiges hustru, med vilken han sammanlever, samt hans barn och adoptivbarn under 16 år, som äro under hans vårdnad, även hans hustru, barn och adoptivbarn i annat fall än som nyss sagts, hans föräldrar eller adoptant, hans hustrus barn och adoptivbarn samt hans fränskilda hustru, envar under förutsättning att den värnpliktige är underhållsskyldig mot vederbörande och vid tiden för inkallelsen i väsentlig mån bidrog till dennes underhåll. Därjämte är även den värnpliktiges husföreståndarinna att anses såsom medlem av hans familj under förutsättning, att den värnpliktige sammanbor med egna eller hustrus barn eller adoptivbarn under 16 år samt, därest han sammanbor jämväl med hustru, att hustrun är oförmögen till arbete. Familjebidrag utgår såsom familjepennning, bostadsbidrag, näringsbidrag, sjukbidrag och begravningsbidrag.

Familjebidragsnämnden har dessutom att efter ansökan fastställa och därefter utbetala hemorts-

lön, en särskild form av bidrag, som till sin karaktär är en krigslöneförmån, som kan utgå endast till personal, som avlönas enligt krigstjänstgöringsreglementet och som fullgjort viss militärtjänstgöring. Ansökan om hemortslön ingives till vederbörande militärmyndighet, som efter granskning och bestyrkande av uppgivna tjänstgöringsförhållanden har att vidarebefordra ansökan till nämnden.

Det åligger familjebidragsnämnden vidare att tillerkänna värnpliktige med flera, vilka drabbats av kroppsskada, familjebidrag för viss tid samt att mottaga ansökningar om värnpliktslån och att, efter att hava inskaffat den ytterligare utredning, som finnes erforderlig, med eget yttrande överlämna ansökningarna till värnpliktslånenämnden (se sid. 35).

Familjebidragsnämnden har slutligen att fr. o. m. den 1 juli 1944 mottaga ansökningar om anstånd med indrivning av utskylder och att med eget yttrande överlämna ansökningarna till vederbörande utmätningsman.

Val av familjebidragsnämnd ägde rum den 6 december 1943 för åren 1944—1947.

Författningar. K. förordn. 30 juni 1942 om familjebidrag åt värnpliktiga under krigstjänstgöring m. m. (krigsfamiljebidragsförordning) (Kf 1942: nr 96), med ändr. K. kung. 31 dec. 1942 med närmare bestämmelser ang. tillämpning av krigsfamiljebidragsförordningen (krigsfamiljebidragskungörelse) (Svf 1942: nr 984). K. kung. 31 dec. 1942 om undantag i vissa fall från rätt till krigsfamiljebidrag (Svf 1942: nr 983). K. förordn. 28 juni 1941 om familjebidrag åt värnpliktiga m. fl., vilka drabbats av kroppsskada, med ändr. K. kung. 15 jan. 1943 med vissa bestämmelser ang. tillämpningen av förordningen den 28 juni 1941 om familjebidrag åt värnpliktiga m. fl., vilka drabbats av kroppsskada (Svf 1943: nr 23), med ändr. K. förordn. 31 aug. 1940 om värnpliktslån, med ändr. 30 juni 1942. K. förordn. 9 juni 1944 ang. indrivning av utskylder hos värnpliktiga m. fl.

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 38,220,200 kr.; inkomster: driftbudgeten 35,227,000 kr.

Familjebidragsnämndens ledamöter.

Ordförande.

Wide, E. E., folkskollärare, stadsfullm.

Vice ordförande.

Håstad, E. W., docent.

Övriga ledamöter.

Carlsson, C. W., direktör.
Ström, f. Hånes, Hildegard A., fru.
Törnqvist, J. E., justerare, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

Grandelius, G. V., ombudsman.
Lindell, N. M. A., ombudsman, stadsfullm.
Levin, f. Kaijser, Gerd, fru.
Robinson, S. N. A., typograf, stadsfullm.
Elbe, A. M., typograf.

Sekreterare.

Helin, M. S., direktör (se nedan).

¹⁾ Suppleanterna äro här upptagna i samma ordningsföljd som de ledamöter (inberäknat ordföranden och vice ordföranden), vilkas ersättare de enligt nämndens beslut i första hand skola vara. Därest personlig suppleant ej är tillstädes, tillkommer rösträtt den äldste suppleanten inom vederbörande partigrupp. Suppleanterna hrr Grandelius, Robinson och Elbe tillhöra socialdemokratiska partigruppen, suppleanterna hr Lindell och fru Levin högergruppen.

Revisorer.

Den kommunala revisionen av familjebidragsnämndens verksamhet ha stadsfullmäktige uppdragit åt de revisorer, som av fullmäktige utsetts för granskning av arbetslöshetsnämndens verksamhet (se sid. 307).

Expedition.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25 (postadress: Stockholm 1); t. familjebidragsnämnden; expeditionstid 9—11.

Mottagning för allmänheten: Östra Järnväsgatan 24, 1 tr.; expeditionstid: 8,30—14 (lördagar 8,30—12).

Som familjebidragsnämndens utredande och verkställande organ fungerar arbetslöshetsorganisationen, se sid. 306.

Direktör

(3,600 kr. utan rörligt tillägg).

Helin, M. S., direktör (se sid. 307).

Beträffande personal hänvisas till sid. 307 ff.

**Fam-
N**

Stockholms stads folkköksstyrelse.

Folkköksstyrelsen.

Adress och telefon: se nedan under sekreteraren.

Stadsfullmäktige beslöt den 17 december 1943 att inrätta *Stockholms stads folkköksstyrelse* med uppgift att handhava de uppgifter, som omförmälas i k. m:ts kungörelse den 1 oktober 1943 angående statsbidrag till folkköksverksamhet.

Med folkkök förstås kommunal inrättning för tillhandahållande av lagad mat för utspisning på stället eller för avhämtning. Kommun, som driver folkkök, må kunna erhålla visst statsbidrag till bestridande av de därmed förändade kostnaderna. Som villkor härför skall gälla bland annat, att k. m:ts funnit, att inom kommunen behov av folkkök föreligger, att verksamheten drives i enlighet med av k. m:ts fastställd plan, samt att handhavandet av folkköksverksamheten är anförträtt åt en av kommunen utsedd särskild styrelse, folkköksstyrelse. Plan för folkköksverksamheten skall innefatta uppgift om på vad sätt och i vilken omfattning folkköket skall drivas, inom vilka befolkningsgrupper rätt att erhålla mat till nedsatt pris må kunna medgivas samt grunderna för prisnedsättningen, folkköksstyrelsens sammansättning och befogenheter, på vad sätt samordning av folkköksverksamheten och den av den lokala socialtjänstorganisationen för krigstid planlagda utspisningen av hemlösa m. fl. är avsedd att åstadkommas samt hur folkkökets räkenskaper skola föras. Ledamöter i folkköksstyrelse utses av kommunen till det antal, som med hänsyn till föreliggande förhållanden provas erforderligt. I styrelsen skall dock alltid ingå en representant för vart och ett av följande lokala organ, nämligen kristidsnämnden, fattigvårdsstyrelsen [fattigvårdsnämnden] och socialtjänstorganisationen samt, därest arbetslöshet föranlett eller varit en av orsakerna till folkkökets tillkomst, arbetslöshetsnämnden. Vidare skall i folkköksstyrelsen alltid finnas en i hushållsgörömål sakkunnig kvinna. På styrelsen skall ankomma att i enlighet med grunder, som bestämts i fastställd plan för folkköksverksamheten, besluta åt vilka personer inom de i planen angivna befolkningsgrupperna mat skall tillhandahållas till nedsatt pris.

Folkköksstyrelsen består av fem ledamöter, varav en, ordföranden, utses av stadskollegiet

bland borgarråden. Övriga fyra ledamöter liksom suppleanter till samma antal väljas av stadsfullmäktige för en period av två år.

Val av ledamöter och suppleanter ägde rum den 24 januari och 21 februari 1944.

Författning. K. m:ts kung. 1 okt. 1943 ang. statsbidrag till folkköksverksamhet.

Folkköksstyrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Karlsson, Victor E., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar utom lördagar 11—12.

Vice ordförande.

***Hernelius, J. A.**, vice verkst. direktör.

Övriga ledamöter.

***Hallström, K. L. F.**, tjänsteman.

***Helin, M. S.**, direktör.

***Johansson-Visborg, Anna S.**, fru, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

***Ager, Ruth M.**, rektor.

***Levin, f. Kaijser, Gerd**, fru.

***Lundmark, B. G.**, köpman, stadsfullm.

***Wedberg-Larsson, A. A. Elvira**, fru, stadsfullm.

Sekreterare (900 kr.).

Nilsson, B. M., ingenjör (se sid. 233); t. »gasverket».

Revisorer.

Gemensamma för arbetslöshetsnämnden, familjebidragsnämnden och folkköksstyrelsen (se sid. 307).

¹⁾ Enligt folkköksstyrelsens beslut skall vid förfall i första hand ordföranden ersättas av suppleanten hr Lundmark, vice ordföranden av suppleanten fru Levin, ledamöterna hr Hallström och fru Johansson-Visborg av suppleanten fru Wedberg-Larsson samt ledamoten hr Helin av suppleanten fröken Ager. Därest denna ordning icke kan upprätthållas, skola suppleanterna inträda i följande ordning: fru Levin, fru Wedberg-Larsson, hr Lundmark och fröken Ager.

Stockholms stads hemhjälpnsnämnd.

Hemhjälpnsnämnden.

*Adress och telefon: se nedan under
Sociala hemhjälpnsbyråns personal.*

Stadsfullmäktige beslöt den 19 juni 1944 att tillsätta *Stockholms stads hemhjälpnsnämnd* för att handhåva de uppgifter, som förmåles i k. kungörelse den 31 december 1943 om statsbidrag till social hemhjälpssysselsättning.

Enligt kungörelsen skall denna verksamhet hava till ändamål att i hem, där på grund av sjukdom, barnsbröd eller därmed jämförbara omständigheter tillfälligt behov föreligger av biträde med hemmets skötsel, genom särskild hemvårdarinna lämna sådant biträde under kortare tid. För avlöande av hemvårdarinna må statsbidrag utgå till kommun, enligt i kungörelsen lämnade bestämmelser. Hemhjälp må tillhandahållas såväl åt den som är mindre bemedlad som åt den, vilken är bemedlad men saknar möjlighet att på annat sätt erhålla lejd arbetskraft. Jämväl åt annan person må, såvitt tillgånget på hemvårdarinnor det medger, hemhjälp tillhandahållas. Hemhjälp till mindre bemedlad skall lämnas kostnadsfritt. För hemhjälp, som lämnas bemedlad person, skall betingas skälig ersättning, vid vars fastställande hänsyn jämväl bör tagas till vederbörandes betalningsförmåga.

Ledningen av statsunderstödd kommunal hemhjälpssysselsättning utövas av kommunal hemhjälpnsnämnd. Kommun skall antingen inrätta särskild hemhjälpnsnämnd eller uppdraga åt annan kommunal myndighet att vara hemhjälpnsnämnd. Särskild hemhjälpnsnämnd utses av dem, som i allmänhet utöva kommunens beslutanderätt, samt skall bestå av tre eller fem för fyra år i sänder utsedda ledamöter jämte lika många suppleanter. Särskild hemhjälpnsnämnd skall inom sig utse ordförande och vice ordförande för ett år i sänder. Vid utseende av ledamöter i särskild hemhjälpnsnämnd bör tillses, att inom nämnden kommer att finnas person med erfarenhet i fråga om husligt arbete. Det åligger hemhjälpnsnämnd beträffande statsunderstödd hemhjälpssysselsättning, som bedrivs av kommun, bl. a. att anställa och entlediga hemvårdarinnor.

Den 19 juni 1944 beslöt stadsfullmäktige att antalet ledamöter i särskilda hemhjälpns-

nämnden skulle vara fem jämte lika många suppleanter.

Val av ledamöter och suppleanter för tiden t. o. m. år 1947 ägde rum samma dag.

Författning. K. kung. 31 dec. 1943 om statsbidrag till social hemhjälpssysselsättning (Kf 1943: nr 82).

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 311,305 kr.; inkomster: driftbudgeten 22,500 kr.

Hemhjälpnsnämndens ledamöter

(för åren 1944—1947).

Ordförande.

Karlsson, Victor E., borgarråd, stadsfullm.; t. >stadshuset; träffas i stadshuset alla vardagar utom lördagar 11—12.

Vice ordförande.

Malmroth, f. Herlitz, Elsa, fru, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Engzelius, f. Hansson, Ester K., fru, stadsfullm.

Höjer, f. Dahl, T. Signe E., fru, stadsfullm.

Kollberg, f. Lagerheim-Lager, Gurli M., fru, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

Hagström, f. Svensson, Anna M., riksstudieledare, stadsfullm.

Jonsson, f. Lundqvist, Clary H., fru, stadsfullm.

Kjellström, f. Sohlman, Rut, fru, stadsfullm.

Söderström, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullm.

Östman, G. R., verkst. direktör.

Sekreterare (450 kr.).

Eklundh, f. von Bahr, Sigrid G. E., e. o. första assistent (se sid. 272).

¹⁾ Enligt hemhjälpnsnämndens beslut skall vid förfall för ledamot i första hand inträda: för ordföranden suppleanten hr Östman, för vice ordföranden suppleanten fru Hagström samt för ledamöterna fru Engzelius, Höjer och Kollberg suppleanterna fru Jonsson, Söderström och Kjellström i nu nämnd ordning.

HhjN

Redogörare (450 kr.).

Löjdahl, C.-I. T., e. o. kammarskrivare (se sid. 109).

Revisorer.

Den kommunala revisionen av hemhjälpnsnämndens räkenskaper och förvaltning hava stadsfullmäktige uppdragit åt de revisorer, som av fallmäktige utsetts för granskning av fattigvårdsnämndens räkenskaper och förvaltning (se sid. 262).

Sociala hemhjälpnsbyrån.

Slussplan 9, 1 tr., C.; expeditionstid: 10—12 och 13—15 (lördagar 10—12 och 13—14) samt dessutom fredagar 18,30—19,30.

Assistenter (1 kl.) (3,780—2,880 kr.).

Heyman, Ellen A., föreståndarinna för byrån och avdelningsföreståndarinna för distriktet söder om slussen; t. 20 29 54; **Oldberg**, Greta, personalchef för hemvårdarinnorna och avdelningsföreståndarinna för distriktet norr om slussen; t. 11 52 45; **Carlman**, Amelie C., assistent för norra distriktet; t. 21 35 38; **Weström**, E. M. (Eli-Marie), assistent för södra distriktet; t. 10 91 31.

Extra första kontorsbiträde (kassör)
(3,900 kr.).

Axelsson, f. Mathson, Helfrid E. M.; t. 10 91 31.

Ett *extra kontorsbiträde* (2,220 kr.).

50 årsanställda och 30 deltidsanställda *hemvårdarinnor*, dessutom ett antal tillfälligt anställda *hemvårdarinnor*.